

Dziennik Urzędowy C 319

Unii Europejskiej

Tom 47

Wydanie polskie

Informacje i zawiadomienia

23 grudnia 2004

<u>Zawiadomienie nr</u>	Treść	Strona
	I Informacja	
	Komisja	
2004/C 319/01	Kursy walutowe euro	1
2004/C 319/02	Zawiadomienie zgodne z art. 4 rozporządzenia Rady (EWG) nr 479/92 z dnia 25 lutego 1992 r. w sprawie stosowania art. 81 ust. 3 Traktatu w odniesieniu do pewnych kategorii porozumień, decyzji i praktyk uzgodnionych pomiędzy towarzystwami żeglugi liniowej (konsorcja) ⁽¹⁾	2
2004/C 319/03	Uprzednie zgłoszenie koncentracji (Sprawa nr COMP/M.3671 — De Raekt/ING/VGG) — Sprawa kwalifikująca się do rozpatrzenia w ramach uproszczonej procedury ⁽¹⁾	5
2004/C 319/04	Brak sprzeciwu wobec zgłoszonej koncentracji (Sprawa nr COMP/M.3598 — REPSOL/BOREALIS POLÍMEROS) ⁽¹⁾	6
2004/C 319/05	Brak sprzeciwu wobec zgłoszonej koncentracji (Sprawa nr COMP/M.3602 — JABIL/PHILIPS CONSUMER ELECTRONICS POLAND) ⁽¹⁾	6
	EUROPEJSKI OBSZAR GOSPODARCZY	
	Urząd nadzoru EFTA	
2004/C 319/06	Decyzja Urzędu Nadzoru EFTA z dnia 25 lutego 2004 r. w sprawie międzynarodowych spółek handlowych (Islandia)	7
2004/C 319/07	Wezwanie zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z art. 1 ust. 2 część I protokołu 3 do Porozumienia o Nadzorze i Trybunale w odniesieniu do pomocy państwa w postaci zwolnień z opłat związanych z dokumentami i opłat rejestracyjnych przewidzianych w momencie utworzenia norweskiej spółki Entra Eiendom AS (zwanej dalej Entra)	17
2004/C 319/08	Decyzja Urzędu Nadzoru EFTA nr 148/04/COL z dnia 30 czerwca 2004 r. dotycząca środków w zakresie podatku ekologicznego (Norwegia)	30

Cena:
18 EUR

⁽¹⁾ Tekst mający znaczenie dla EOG

(Ciąg dalszy na następnej stronie)

<u>Zawiadomienie nr</u>	Treść (ciąg dalszy)	Strona
2004/C 319/09	Decyzja Urzędu Nadzoru EFTA z dnia 9 września 2004 r. dotycząca statusu Islandii w odniesieniu do chorób ryb: wirusowej posocznicy krwotocznej (VHS) i zakaźnej martwicy układu krwiotwórczego ryb łososiowatych (IHN)	62
2004/C 319/10	Decyzja Urzędu Nadzoru EFTA z dnia 9 września 2004 r. zatwierdzającą przedłożony przez Norwegię program usuwania wszystkich ryb zakażonych niedokrwistością zakaźną łososia (ISA) w gospodarstwach norweskich	65
2004/C 319/11	Decyzja Urzędu Nadzoru EFTA z dnia 9 września 2004 r. uznająca całą linię brzegową Norwegii jako strefę zatwierdzoną w odniesieniu do <i>Bonamia ostreae</i> i <i>Marteilia refringens</i>	67
Trybunał EFTA		
2004/C 319/12	Skarga wniesiona w dniu 31 sierpnia 2004 r. przez Fesil ASA i Finnford Smelteverk AS przeciwko Urzędowi Nadzoru EFTA (Sprawa E-5/04)	70
2004/C 319/13	Skarga wniesiona w dniu 31 sierpnia 2004 r. przez Prosessindustriens Landsforening, Borregaard, Elkem ASA, Norsk Hydro ASA, Eramet Norway AS, Norske Skogindustrier ASA, Södra Cell Folla AS, Tinfos Titan & Iron KS oraz Yara International ASA przeciwko Urzędowi Nadzoru EFTA (Sprawa E-6/04)	71
2004/C 319/14	Skarga wniesiona w dniu 1 września 2004 r. przez Królestwo Norwegii przeciwko Urzędowi Nadzoru EFTA (Sprawa E-7/04)	72
<hr/>		
II <i>Akty przygotowawcze</i>		
.....		
<hr/>		
III <i>Powiadomienia</i>		
Komisja		
2004/C 319/15	Zaproszenie do składania wniosków — EAC65/04 — Tempus III: Przewodnik dla wnioskodawców 2004/2005	73
2004/C 319/16	Zaproszenie do wyrażenia zainteresowania członkostwem w Panelu Naukowym ds. zanieczyszczeń w łańcuchu pokarmowym (Panel CONTAM) Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności	75

I

(Informacja)

KOMISJA

Kursy walutowe euro ⁽¹⁾

22 grudnia 2004

(2004/C 319/01)

1 euro =

Waluta	Kurs wymiany	Waluta	Kurs wymiany	
USD	Dolar amerykański	1,3384	LVL Łat łotewski	0,6895
JPY	Jen	139,18	MTL Lir maltański	0,4329
DKK	Korona duńska	7,4351	PLN Złoty polski	4,0908
GBP	Funt szterling	0,69905	ROL Lej rumuński	37 946
SEK	Korona szwedzka	9,0245	SIT Tolar słoweński	239,73
CHF	Frank szwajcarski	1,5436	SKK Korona słowacka	38,750
ISK	Korona islandzka	83,59	TRL Lir turecki	1 860 200
NOK	Korona norweska	8,2830	AUD Dolar australijski	1,7442
BGN	Lew	1,9559	CAD Dolar kanadyjski	1,6478
CYP	Funt cypryjski	0,5788	HKD Dolar hong kong	10,4143
CZK	Korona czeska	30,563	NZD Dolar nowozelandzki	1,8735
EEK	Korona estońska	15,6466	SGD Dolar singapurski	2,1940
HUF	Forint węgierski	245,71	KRW Won	1 410,27
LTL	Lit litewski	3,4528	ZAR Rand	7,5985

⁽¹⁾ Źródło: referencyjny kurs wymiany walut opublikowany przez ECB.

Zawiadomienie zgodne z art. 4 rozporządzenia Rady (EWG) nr 479/92 z dnia 25 lutego 1992 r. w sprawie stosowania art. 81 ust. 3 Traktatu w odniesieniu do pewnych kategorii porozumień, decyzji i praktyk uzgodnionych pomiędzy towarzystwami żeglugi liniowej (konsorcja) ⁽¹⁾

(2004/C 319/02)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

Zgodnie z art. 4 rozporządzenia Rady (EWG) nr 479/92, Komisja zaprasza zainteresowane strony do zgłaszania uwag dotyczących załączonego projektu rozporządzenia Komisji (WE) zgodnie z art. 81 ust. 3 Traktatu WE do kategorii porozumień w sektorze transportu morskiego. Uwagi należy przesyłać w ciągu sześciu tygodni od daty opublikowania niniejszego zawiadomienia na adres:

European Commission
Directorate-General for Competition
Unit COMP/D2, Office J70 2/55
B-1049 Brussels
Fax (32-2) 295 01 28
E-mail: april.spallin@cec.eu.int

⁽¹⁾ Dz.U. L 55 z 29.2.1992, str. 3. NB: Tytuł rozporządzenia (EWG) nr 479/92 został dostosowany tak, aby uwzględnić zmianę numeracji artykułów Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską zgodnie z art. 12 Traktatu Amsterdamskiego; pierwotnie odniesienie dotyczyło art. 85 ust. 3 Traktatu.

Projekt wstępny

ROZPORZĄDZENIE KOMISJI (WE) NR .../...

z dnia [...] r.

zmieniające rozporządzenie (WE) nr 823/2000 w sprawie stosowania art. 81 ust. 3 Traktatu do określonych grup porozumień, decyzji i praktyk uzgodnionych między towarzystwami żeglugi liniowej (konsorcja)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH,

a także mając na uwadze, co następuje:

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską,

uwzględniając rozporządzenie Rady (EWG) nr 479/92 z dnia 25 lutego 1992 r. w sprawie stosowania art. 85 ust. 3 Traktatu do określonych grup porozumień, decyzji i praktyk uzgodnionych między towarzystwami żeglugi liniowej (konsorcja) ⁽¹⁾,

po opublikowaniu projektu niniejszego rozporządzenia ⁽²⁾,

po konsultacji z Komitetem doradczym ds. porozumień ograniczających konkurencję i pozycji dominującej,

(1) Rozporządzenie Komisji (WE) nr 823/2000 ⁽³⁾ udziela konsorcjom żeglugi liniowej ogólnego wyłączenia od zakazu zawartego w art. 81 ust. 1 Traktatu, z zastrzeżeniem pewnych warunków.

(2) Rozporządzenie Komisji (WE) nr 823/2000 wygaśnie w dniu 25 kwietnia 2005 r. Z doświadczenia Komisji wynika, że przyznawanie wyłączenia grupowego konsorcjom jest nadal uzasadnione. Można zatem przedłużyć okres obowiązywania rozporządzenia (WE) nr 823/2000 o kolejne pięć lat.

⁽¹⁾ Dz.U. L 55 z 29.2.1992, str. 3. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1/2003 (Dz.U. L 1 z 4.1.2003, str. 1).

⁽²⁾ Dz.U. C...

⁽³⁾ Dz.U. L 100 z 20.4.2000, str. 24. Rozporządzenie ostatnio zmienione rozporządzeniem Komisji (WE) nr 463/2004 (Dz.U. L 77 z 13.3.2004, str. 23).

- (3) Wyłączenie grupowe, przyznane rozporządzeniem (WE) nr 823/2000 obejmuje konsorcja działające zarówno w ramach konferencji linii żeglugowych, jak i poza nimi. Jest ono zatem ściśle związane z rozporządzeniem Rady (EWG) nr 4056/86 z dnia 22 grudnia 1986 r. ustanawiającym szczegółowe zasady stosowania art. 85 i 86 Traktatu w transporcie morskim⁽¹⁾, które przyznaje wyłączenie grupowe konferencjom linii żeglugowych. Komisja ostatnio rozpoczęła przegląd rozporządzenia Rady (EWG) nr 4056/86.
- (4) Aby nie stwarzać zagrożenia dla trwającego procesu przeglądu rozporządzenia (EWG) nr 4056/86, wprowadzanie zasadniczych zmian do tego rozporządzenia przed zakończeniem przeglądu nie jest ani konieczne, ani stosowne.
- (5) Jednakże pod pewnymi względami przepisy rozporządzenia (WE) nr 823/2000 nie są wystarczająco dostosowane do praktyki obecnie stosowanej w branży. Dlatego też właściwym jest wprowadzenie pewnych drobnych zmian po to, aby rozporządzenie (WE) nr 823/2000 lepiej służyło zamierzonemu celowi.
- (6) W szczególności rozporządzenie Komisji (WE) nr 823/2000 przewiduje, że porozumienia ustanawiające konsorcjum muszą dawać członkom prawo do wycofania się z konsorcjum bez finansowej lub innej kary, z zastrzeżeniem pewnych warunków dotyczących okresu wypowiedzenia. Z praktyki wynika, że interpretacja tego postanowienia jest niejasna w przypadku gdy data wejścia w życie porozumienia jest wcześniejsza niż data faktycznego rozpoczęcia świadczenia usługi, np. gdy statki nie są dostępne lub nadal są w budowie. Taka sytuacja powinna być zatem regulowana przepisami szczegółowymi.
- (7) Uzasadnione są starania konsorcjów o zabezpieczenie nowych inwestycji dokonywanych w ramach świadczonych usług. Dlatego też możliwość zawarcia „klauzuli o niewycofywaniu się” przez strony porozumienia ustanawiającego konsorcjum powinna również dotyczyć sytuacji, w których strony istniejącego porozumienia ustanawiającego konsorcjum uzgodniły, że dokonają znacznych nowych inwestycji, a koszty tych inwestycji uzasadniają zawarcie nowej „klauzuli o niewycofywaniu się”.
- (8) Rozporządzenie (WE) nr 823/2000 stanowi, że wyłączenie stosuje się po spełnieniu pewnych warunków obejmujących istnienie skutecznej konkurencji cenowej pomiędzy członkami konferencji, w ramach której działa konsorcjum, ze względu na to, że członkowie są wyraźnie upoważnieni w porozumieniu ustanawiającym konferencję do niezależnego ustalania każdej stawki frachtowej przewidzianej w taryfie konferencji. Zwrócono uwagę Komisji na fakt, że niezależne ustalanie stawek nie może być dłużej uznawane jako wspólna powszechna praktyka rynkowa. Obecnie indywidualne tajne kontrakty odgrywają ważniejszą rolę w różnych dziedzinach handlu. Kontrakty takie mogą również doprowadzić do skutecznej konkurencji pomiędzy członkami konferencji linii żeglugowej. Dlatego też

istnienie indywidualnych tajnych kontraktów należy również traktować jako oznakę istnienia efektywnej konkurencji cenowej pomiędzy członkami konferencji.

- (9) W związku z powyższym rozporządzenie (WE) nr 823/2000 powinno zostać odpowiednio zmienione,

PRZYJMUJE NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (WE) nr 823/2000 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) W art. 2. dodaje się punkty 6 i 7 o następującym brzmieniu:

„6. »rozpoczęcie świadczenia usługi« oznacza dzień, w którym pierwszy statek odbywa rejs w ramach świadczonej usługi lub, w przypadku dokonania znacznej nowej inwestycji, dzień, w którym pierwszy statek odbywa rejs zgodnie z warunkami wynikającymi bezpośrednio z tej inwestycji;

7. »znaczna nowa inwestycja« oznacza inwestycję, której efektem jest budowa, zakup lub długoterminowy wynajem statków, specjalnie zaprojektowanych, wymaganych i niezbędnych do wykonania usługi oraz która stanowi przynajmniej połowę całości inwestycji dokonanej przez członków konsorcjum w odniesieniu do usług transportu morskiego świadczonych przez konsorcjum.”.

- 2) W art. 5 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) członkowie konferencji, w ramach której konsorcjum działa, prowadzą skuteczną konkurencję cenową ze względu na to, że mocą zobowiązania umownego lub innego są oni wyraźnie upoważnieni w porozumieniu ustanawiającym konferencję do niezależnego ustalania każdej stawki frachtowej przewidzianej w taryfie konferencji i/lub zawierania indywidualnych tajnych kontraktów; albo”.

- 3) W art. 8 lit. b) otrzymuje brzmienie:

„b) porozumienie ustanawiające konsorcjum musi dawać członkom prawo do wycofania się z konsorcjum bez finansowej lub innej kary, w szczególności takiej, jak zobowiązanie do zaprzestania wszelkiej działalności przewozowej w danej dziedzinie lub danych dziedzinach handlu, niezależnie od tego, czy towarzyszy temu warunek, że działalność taka może być wznowiona tylko po upływie określonego terminu. Prawo to podlega maksymalnie sześciomiesięcznemu okresowi wypowiedzenia, które może być przyznane po upływie okresu wstępnego trwającego 18 miesięcy, począwszy od dnia wejścia w życie porozumienia lub umowy o dokonanie znacznej nowej inwestycji we wspólnej służbie morskiej. W przypadku gdy data wejścia w życie porozumienia jest wcześniejsza niż data rozpoczęcia świadczenia usługi, okres wstępny nie powinien trwać dłużej niż 24 miesiące począwszy od dnia wejścia w życie porozumienia ustanawiającego konsorcjum lub umowy o dokonanie znacznej nowej inwestycji we wspólnej służbie morskiej.”.

⁽¹⁾ Dz.U. L 378 z 31.12.1986, str. 24.

Jednakże w przypadku konsorcjum o wysokim stopniu zintegrowania, które posiada wspólny przychód netto i/ lub wysoki poziom inwestycji w wyniku zakupu lub wynajmu statków przez jego członków, szczególnie w celu utworzenia konsorcjum, maksymalny okres wypowiedzenia wynosi sześć miesięcy; może on zostać przyznany po upływie okresu wstępnego trwającego 30 miesięcy, począwszy od dnia wejścia w życie porozumienia ustanawiającego konsorcjum lub umowy o dokonanie znacznej nowej inwestycji we wspólnej służbie morskiej. W przypadku gdy data wejścia w życie porozumienia jest wcześniejsza niż data rozpoczęcia świadczenia usługi, okres wstępny nie powinien trwać dłużej niż 36 miesięcy, począwszy od dnia wejścia w

życie porozumienia ustanawiającego konsorcjum lub umowy o dokonanie znacznej nowej inwestycji we wspólnej służbie morskiej.”.

- 4) W art. 14 datę „25 kwietnia 2005 r.” zastępuje się datą „25 kwietnia 2010 r.”.

Artykuł 2

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dnia 26 kwietnia 2005 r.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się do dnia 25 kwietnia 2010 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich Państwach Członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia [...]

W imieniu Komisji

[...]

Członek Komisji

Uprzednie zgłoszenie koncentracji
(Sprawa nr COMP/M.3671 — De Raekt/ING/VGG)
Sprawa kwalifikująca się do rozpatrzenia w ramach uproszczonej procedury

(2004/C 319/03)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

1. W dniu 16 grudnia 2004 r. do Komisji wpłynęło zgłoszenie planowanej koncentracji, wchodzącej w zakres art. 4 rozporządzenia Rady (WE) nr 139/2004⁽¹⁾, zgodnie z którym przedsiębiorstwa De Raekt B.V. („De Raekt”, Holandia) oraz ING Corporate Investments Participaties B.V. („ING CIP”, Holandia) należące do grupy ING Groep N.V. („ING Group”, Holandia) nabywają wspólną kontrolę nad przedsiębiorstwem Van Gansewinkel Groep B.V. („VGG”, Holandia) w rozumieniu art. 3 ust. 1 lit. b) wymienionego rozporządzenia.

2. Dziedziny działalności gospodarczej zainteresowanych przedsiębiorstw są następujące:

- przedsiębiorstwo De Raekt: prywatny holding,
- przedsiębiorstwo ING CIP: inwestor dostarczający kapitału wysokiego ryzyka,
- przedsiębiorstwo VGG: usługi związane z sektorem zajmującym się odpadami.

3. Po wstępnej analizie, Komisja uznała, iż zgłoszona transakcja może wchodzić w zakres rozporządzenia (WE) nr 139/2004, jednocześnie zastrzegając sobie prawo ostatecznej decyzji w tej kwestii. Należy zauważyć, iż zgodnie z obwieszczeniem Komisji w sprawie uproszczonej procedury stosowanej do niektórych koncentracji zgodnie z rozporządzeniem Rady (WE) 139/2004⁽²⁾, sprawa ta kwalifikuje się do rozpatrzenia w ramach procedury określonej w tym obwieszczeniu.

4. Komisja zaprasza zainteresowane strony trzecie do przedłożenia jej ewentualnych uwag o planowanej koncentracji.

Spostrzeżenia te muszą dotrzeć do Komisji nie później niż w ciągu 10 dni od daty niniejszej publikacji. Mogą one zostać nadesłane Komisji za pomocą faksu (na nr (32-2) 296 43 01 lub 296 72 44) lub listownie, z zaznaczonym numerem referencyjnym: COMP/M.3671 — De Raekt/ING/VGG, na adres:

European Commission
Directorate-General for Competition,
Merger Registry
J-70
B-1049 Bruxelles/Brussel

⁽¹⁾ Dz.U. L 24 z 29.1.2004, str. 1.

⁽²⁾ Dostępne na stronie internetowej Dyrekcji Generalnej ds. Konkurencji:
http://europa.eu.int/comm/competition/mergers/legislation/consultation/simplified_tru.pdf

Brak sprzeciwu wobec zgłoszonej koncentracji
(Sprawa nr COMP/M.3598 — REPSOL/BOREALIS POLÍMEROS)

(2004/C 319/04)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

W dniu 19 listopada 2004 r. Komisja podjęła decyzję o nie sprzeciwianiu się wyżej wymienionej koncentracji oraz uznaniu jej za zgodną z regułami wspólnego rynku. Powyższa decyzja zostaje wydana na mocy art. 6 ust. 1 lit. b) rozporządzenia Rady (WE) nr 139/2004. Pełny tekst decyzji jest dostępny wyłącznie w języku angielskim i będzie opublikowany po uprzednim usunięciu ewentualnych tajemnic handlowych przedsiębiorstw. Tekst decyzji będzie dostępny:

- na stronie internetowej: Europa — Dyrekcja Generalna do spraw Konkurencji (<http://europa.eu.int/comm/competition/mergers/cases/>). Strona ta została wyposażona w różnorodne opcje wyszukiwania, takie jak spis firm, numerów spraw, dat oraz spis sektorów przemysłowych, które mogą być pomocne w znalezieniu poszczególnych decyzji w sprawach połączeń,
- w formie elektronicznej na stronie internetowej EUR-Lex, pod numerem dokumentu 32004M3598. EUR-Lex pozwala na dostęp on-line do dokumentacji prawa Europejskiego. (<http://europa.eu.int/eur-lex/lex>)

Brak sprzeciwu wobec zgłoszonej koncentracji
(Sprawa nr COMP/M.3602 — JABIL/PHILIPS CONSUMER ELECTRONICS POLAND)

(2004/C 319/05)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

W dniu 17 listopada 2004 r. Komisja podjęła decyzję o nie sprzeciwianiu się wyżej wymienionej koncentracji oraz uznaniu jej za zgodną z regułami wspólnego rynku. Powyższa decyzja zostaje wydana na mocy art. 6 ust. 1 lit. b) rozporządzenia Rady (WE) nr 139/2004. Pełny tekst decyzji jest dostępny wyłącznie w języku angielskim i będzie opublikowany po uprzednim usunięciu ewentualnych tajemnic handlowych przedsiębiorstw. Tekst decyzji będzie dostępny:

- na stronie internetowej: Europa — Dyrekcja Generalna do spraw Konkurencji (<http://europa.eu.int/comm/competition/mergers/cases/>). Strona ta została wyposażona w różnorodne opcje wyszukiwania, takie jak spis firm, numerów spraw, dat oraz spis sektorów przemysłowych, które mogą być pomocne w znalezieniu poszczególnych decyzji w sprawach połączeń,
 - w formie elektronicznej na stronie internetowej EUR-Lex, pod numerem dokumentu 32004M3602. EUR-Lex pozwala na dostęp on-line do dokumentacji prawa Europejskiego. (<http://europa.eu.int/eur-lex/lex>)
-

EUROPEJSKI OBSZAR GOSPODARCZY

URZĄD NADZORU EFTA

DECYZJA URZĘDU NADZORU EFTA

z dnia 25 lutego 2004 r.

w sprawie międzynarodowych spółek handlowych

(ISLANDIA)

(2004/C 319/06)

URZĄD NADZORU EFTA,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym⁽¹⁾, w szczególności jego art. 61 i 63 oraz protokół 26,

uwzględniając Porozumienie między Państwami EFTA w sprawie ustanowienia Urzędu Nadzoru i Trybunału Sprawiedliwości⁽²⁾, w szczególności jego art. 24 i 1 części I protokołu 3⁽³⁾,

uwzględniając Zasady proceduralne i merytoryczne w dziedzinie pomocy państwa⁽⁴⁾, w szczególności ich rozdział 17B⁽⁵⁾,

uwzględniając decyzję Urzędu Nadzoru w sprawie wszczęcia formalnego postępowania wyjaśniającego⁽⁶⁾,

a także mając na uwadze co następuje:

I. FAKTY

1. Procedura

W marcu 1999 roku Islandia przyjęła Ustawę nr 31/1999 dotyczącą międzynarodowych spółek handlowych ustanawiającą warunki zakładania i rejestracji na terytorium Islandii nowego rodzaju spółek, tak zwanych międzynarodowych spółek handlowych (International Trading Companies, dalej zwanych ITC). Łącznie z Ustawą nr 29/1999, wprowadzającą zmiany do różnych ustaw podatkowych w celu ich stosowania w odniesieniu do ITC, akty te stanowią jeden pakiet ustaw promujący powstawanie ITC w Islandii.

⁽¹⁾ Dalej zwane „Porozumieniem EOG”.

⁽²⁾ Dalej zwane „Porozumieniem o Nadzorze i Trybunale”.

⁽³⁾ Należy zauważyć, że zmiany wprowadzone do protokołu 3 Porozumienia o Nadzorze i Trybunale, po podpisaniu porozumienia pomiędzy Państwami EFTA dnia 10 grudnia 2001 r. zmieniającego protokół 3 Porozumienia pomiędzy Państwami EFTA w sprawie ustanowienia Urzędu Nadzoru i Trybunału Sprawiedliwości, weszły w życie z dniem 28 sierpnia 2003 r. Zmiany te objęły Rozporządzenie Rady (WE) Nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania dawnego art. 93 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską w protokole 3.

⁽⁴⁾ Wytoczne w sprawie stosowania i interpretacji art. 61 i 62 Porozumienia o EOG oraz art. 1 protokołu 3 Porozumienia o Nadzorze i Trybunale, przyjęte i opublikowane przez Urząd Nadzoru EFTA dnia 19 stycznia 1994, Dz.U. L 231 z 3.8.1994, Suplement EOG nr 32, ostatnio zmienione decyzją Urzędu Nadzoru nr 198/03/COL z 5.11.2003, dotychczas nieopublikowana.

⁽⁵⁾ Rozdział 17B dotyczący Stosowania zasad pomocy państwowej odnoszących się do środków związanych z podatkami bezpośrednimi od działalności gospodarczej, przyjęty decyzją Urzędu Nadzoru nr 149/99/COL z 30.6.1999, Dz.U. L 137 z 8.6.2000, str. 11, Suplement EOG nr 26.

⁽⁶⁾ Decyzja Urzędu Nadzoru EFTA 392/01/COL z 6.12.2001. Dz.U. C 87 z 11.4.2002, str. 10.

Na podstawie dostępnych informacji dyrekcja ds. konkurencji i pomocy państwa Urzędu Nadzoru EFTA wydała wstępną opinię, że traktowanie podatkowe ITC, w formie przewidzianej w wyżej wymienionych tekstach prawnych, może stanowić pomoc państwa w rozumieniu art. 61 ust. 1 Porozumienia EOG. Listem z dnia 28 lipca 2000 r. (Nr dok.: 00-4830-D), Urząd Nadzoru poprosił rząd Islandii o dostarczenie wszelkich niezbędnych informacji w celu określenia, czy stosowane w Islandii środki podatkowe na korzyść ITC stanowi pomoc państwa oraz, w przypadku gdyby stwierdzono pomoc państwa, czy środki te mogłyby zostać uznane za zgodne z art. 61 Porozumienia EOG.

Po dokonaniu oceny informacji dostarczonych przez rząd Islandii listem z dnia 24 października 2000 r. (nr dok.: 00-7751-A), Dyrekcja ds. konkurencji i pomocy państwa wciąż miała wątpliwości co do zgodności środków podatkowych z postanowieniami Porozumienia EOG. W związku z tym, Urząd Nadzoru zwrócił się do rządu Islandii listem z dnia 24 lipca 2001 r. (nr dok.: 01-5609-D) o jak najszybsze dostarczenie informacji, które pozwoliłyby na rozwianie tych wątpliwości.

Po uzyskaniu od Rządu Islandii odpowiedzi z dnia 20 września 2001 r. (Nr dok.: 01-7477-A), Urząd Nadzoru podjął decyzję o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego w dniu 6 grudnia 2001 r. (decyzja nr 392/01/COL) oraz poinformował o tym rząd Islandii kopią decyzji w tym samym dniu (nr dok.: 01-9848-D).

Listem z dnia 8 stycznia 2002 r. (nr dok.: 02-243-A), rząd Islandii przedłożył uwagi do decyzji Urzędu Nadzoru, ponawiając argumenty przedstawione wcześniej w listach z dnia 24 października 2000 r. i z dnia 20 września 2001 r. Dodatkowo, poinformował on też Urząd Nadzoru o pewnych zmianach w przepisach podatkowych ogólnie mających zastosowanie do przedsiębiorstw podlegających opodatkowaniu w Islandii. Urząd Nadzoru nie otrzymał żadnych uwag od osób trzecich.

2. Opis środków: ustawodawstwo podatkowe mające zastosowanie do ITC w Islandii

W marcu 1999 r. Parlament Islandii przyjął Ustawę nr 31/1999, która zawiera przepisy dotyczące zakładania i rejestracji ITC w Islandii. Dla celów tej ustawy, ITC jest określana jako spółka założona na terytorium Islandii i zarejestrowana jako spółka akcyjna lub spółka z ograniczoną odpowiedzialnością. Po zakończeniu procedury rejestracji, od ITC wymagana jest koncesja na prowadzenie działalności.

Ustawa nr 31/1999 określa następujący zakres działalności ITC:

- handel we własnym imieniu z podmiotami zagranicznymi spoza Islandii, lub w charakterze pośrednika w takim obrocie, towarami, które nie podlegają postanowieniom Porozumienia EOG oraz nie pochodzą z Islandii,
- działanie w charakterze pośrednika w obrocie usługami między podmiotami zagranicznymi niepodlegającymi jurysdykcji Islandii,
- działanie w charakterze spółki holdingowej, posiadającej lub inwestującej w przedsiębiorstwa zagraniczne lub też w wartości niematerialne i prawne oficjalnie zarejestrowane poza terytorium Islandii, takie jak znaki towarowe, patenty, prawa projektowe i prawa wydawnicze,
- posiadanie lub kontrola i rejestracja statków powietrznych lub statków morskich innych niż kutry rybackie na terytorium Islandii, pod warunkiem, że statki są wykorzystywane wyłącznie do działalności przewidzianej ustawowo dla ITC,
- posiadanie lub kontrola i rejestracja statków powietrznych lub statków morskich innych niż kutry rybackie na terytorium Islandii oraz ich dzierżawa lub podwyzajem podmiotom zagranicznym do celów transportowych poza obszarem podlegającym jurysdykcji Islandii,
- ITC nie może prowadzić we własnym imieniu obrotu towarami z osobami z Islandii, ani też z osobami spoza Islandii, ani też działać w charakterze pośrednika w takim obrocie jak również nie może częściowo ani całkowicie przetwarzać towarów na terytorium Islandii.

Równocześnie z przyjęciem Ustawy nr 31/1999, Parlament Islandii przyjął w marcu 1999 r. Ustawę nr 29/1999 zmieniającą obowiązujące poprzednio ustawodawstwo podatkowe w celu zapewnienia jego stosowania w odniesieniu do ITC, a mianowicie Ustawę nr 75/1981 o podatku dochodowym i podatku od majątku netto, Ustawę nr 83/1989 o dodatkowym podatku od majątku netto, Ustawę nr 36/1978 o opłatach skarbowych i Ustawę nr 88/1991 o dodatkowych przychodach budżetowych.

Zgodnie z informacjami przedstawionymi przez władze Islandii, ITC podlegają przepisom podatkowym Islandii oraz stosują się do nich te same zasady i wymogi dotyczące księgowości, deklaracji podatkowych i dostępności informacji dla urzędów skarbowych, co w odniesieniu do innych islandzkich spółek. W kwestiach takich jak definicje dochodu, transferu dochodu, odliczenia od podatku i amortyzacja, ITC obowiązują takie same zasady jak inne islandzkie spółki.

Zgodnie z art. 3 Ustawy nr 29/1999 ITC obowiązuje 5 % podatek dochodowy od osób prawnych niższy niż ogólnie obowiązująca w Islandii 30 % podatku dochodowego od osób prawnych % (obniżonego następnie do 18 % — patrz niżej).

Zgodnie z art. 84 Ustawy nr 75/1981 o podatku dochodowym i podatku od majątku netto oraz art. 3 Ustawy nr 83/1989 o dodatkowym podatku od majątku netto, wszystkie islandzkie spółki podlegają jednokrotnej stawce od podatku majątku netto w wysokości 1,2 % (obniżonej następnie do 0,6 % — patrz niżej). ITC są zwolnione z tego podatku na podstawie art. 4 Ustawy nr 29/1999.

Mimo, że islandzkie spółki podlegają opłatom skarbowym zgodnie z Ustawą nr 36/1978 o opłatach skarbowych, ITC zostały częściowo zwolnione z tych opłat na podstawie art. 6 Ustawy nr 29/1999, zmieniającego art. 3 Ustawy nr 36/1978 o opłatach skarbowych. Zwolnienie z opłat skarbowych nie obejmuje aktywów z działalności operacyjnej nabytych przez ITC na terytorium Islandii, które to transakcje podlegają odpowiednio takim opłatom.

Wreszcie na mocy art. 7 Ustawy nr 29/1999 dodano dwa nowe przepisy do Ustawy nr 88/1991 o dodatkowych przychodach budżetowych. W celu otrzymania wymaganej koncesji na prowadzenie działalności, od ITC pobiera się opłatę w wysokości 100.000 ISK (ok. 1.153 EUR). Ponadto ITC podlegają corocznej opłacie od nadzoru w wysokości 100.000 ISK. Inne przedsiębiorstwa na terytorium Islandii nie podlegają żadnej z tych opłat.

Po przyjęciu Ustawy nr 133/2001 zmieniającej kilka ustaw podatkowych, obowiązującej od dnia 1 stycznia 2002 r., stawka podatku dochodowego od osób prawnych stosowana dla spółek akcyjnych i spółek z ograniczoną odpowiedzialnością została obniżona z 30 % do 18 %. Stawka dodatkowego podatku od majątku netto również została obniżona z 1,2 % do 0,6 %.

Na mocy art. 8 Ustawy nr 29/1999, przepisy w nim zawarte i zmieniające ustawodawstwo podatkowe odnoszące się do opodatkowania ITC weszły w życie z dniem 1 stycznia 1999 r. i w związku z tym obowiązują od roku podatkowego 1999.

3. Komentarz przedstawiony przez Rząd Islandii

W liście z dnia 8 stycznia 2002 r., Rząd Islandii wskazał na fakt, że rozdział 17B Wytucznych w sprawie pomocy państwa wszedł w życie trzy miesiące po przyjęciu Ustawy o ITC.

Niemniej jednak we wszelkiej korespondencji z Urzędem Nadzoru rząd Islandii kwestionował fakt, że środki podatkowe stosowanych w odniesieniu do ITC mają charakter pomocy państwa, argumentując, że sam fakt istnienia różnych systemów podatkowych dla różnych rodzajów przedsiębiorstw nie może jako taki stanowić podstawy do przypuszczenia, że takie różne traktowanie przedsiębiorstw pociąga za sobą pomoc państwa. Rząd Islandii stwierdził, że Ustawa o ITC nie sprzyja określonym formom przedsiębiorstw ani produkcji określonych towarów. System podatkowy Islandii w odniesieniu do ITC nie ma charakteru ściśle sektorowego ani też nie promuje określonych obszarów geograficznych. Rząd Islandii argumentował dalej, że status ITC umożliwia szeroki zakres działalności oraz że wszystkie przedsiębiorstwa EOG prowadzące działalność w tym zakresie mogą czerpać korzyści z takiego systemu podatkowego, niezależnie od miejsca zamieszkania założyciela lub innych podobnych czynników. Ponadto wszystkie spółki zarejestrowane jako ITC obowiązują ta sama stawka, tzn. 5 %. Dlatego też rząd Islandii uznał, że system podatkowy korzystny dla ITC ma charakter ogólny i nie może być określany jako „zapewniający z korzyścią dla pewnych form przedsiębiorstw wyjątki w stosowaniu systemu podatkowego”.

Rząd Islandii stwierdził dalej, że Ustawa o ITC nie zakłóca konkurencji ani też nie ma wpływu na handel. Jest ona otwarta na wszystkie podmioty spełniające obiektywne i przejrzyste warunki ustanowione prawem. Rząd Islandii wyraził opinię, że traktowanie podatkowe ITC wynikające z prawodawstwa Islandii nie stwarzały sytuacji, w której pewnego rodzaju przedsiębiorstwo lub grupa przedsiębiorstw byłoby/byłyby uprzywilejowane na pewnych rynkach w stosunku do przedsiębiorstw konkurencyjnych. Warunki zakładania ITC były takie same dla wszystkich osób i przedsiębiorstw na terenie EOG i dlatego też nie zapewniały przewagi konkurencyjnej określonych przedsiębiorstw. Biorąc pod uwagę równy i niezakłócony dostęp przedsiębiorstw prowadzących działalność w sektorach uprawniających do statusu ITC nie było opartej na domniemaniu faktycznym przyczyny, aby podejrzewać, że mogła zostać zakłócona konkurencja na jakimkolwiek rynku. Dlatego też rząd Islandii stwierdził, że Urząd Nadzoru jest odpowiedzialny za wykazanie niezgodności środków podatkowych z art. 61 Porozumienia EOG.

W opinii rządu Islandii, porównując stawkę podatku dochodowego dla ITC ze stawką ogólnie obowiązującą, należy zauważyć fakt, że zostały określone specjalne zasady opodatkowania dywidend płaconych przez ITC ich akcjonariuszom/udziałowcom zamieszkałym w Islandii. Zgodnie z ogólnie obowiązującymi zasadami opodatkowania dywidend na terytorium Islandii dywidendy wypłacane przez spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością innym spółkom są zwolnione od podatku. Dywidendy wypłacane przez spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością osobom fizycznym są opodatkowane 10 % ostatecznym podatkiem u źródła. Niemniej jednak, jeśli spółka wypłacająca dywidendy posiada status ITC, dywidendy te są rejestrowane jako dochód ich odbiorców i podlegają ogólnemu opodatkowaniu od dochodów, niezależnie od tego czy odbiorcą jest spółka czy osoba fizyczna. W związku z powyższym 5 % stawka podatku dochodowego od osób prawnych stanowi wyłącznie odroczenie opodatkowania do czasu, kiedy zyski zostają wypłacone w formie dywidend.

Rząd Islandii wyraził także opinię, że zostały w tym przypadku spełnione kryteria zasady de minimis. Dlatego też, nawet jeśli Urząd Nadzoru uznałby, że środki podatkowe pociągają za sobą pomoc państwa, pomoc taka mieściłaby się w pułapie de minimis i należy uznać, że nie ma istotnego wpływu na handel ani na konkurencję w ramach EOG.

Wreszcie rząd Islandii uważa, że handel międzynarodowy jako taki, pomiędzy stronami niebędącymi Umawiającymi się Stronami, może być traktowana jako usługa podlegająca przepisom Porozumienia EOG.

II. OCENA

Artykuł 61 ust. 1 Porozumienia EOG stanowi, że:

„Z zastrzeżeniem innych postanowień niniejszego Porozumienia, wszelka pomoc przyznawana przez Państwa Członkowskie WE, Państwa EFTA lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiegokolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów, jest niezgodna z funkcjonowaniem niniejszego Porozumienia w zakresie, w jakim wpływa na handel między Umawiającymi się Stronami.”

Dlatego też, aby środek został uznany za pomoc państwa, musi on stwarzać wybiórcze przywileje na korzyść pewnych form przedsiębiorstw, być przyznawany za pośrednictwem zasobów państwowych oraz wpływać na konkurencję i handel między Umawiającymi się Stronami Porozumienia EOG.

1. Wybiórcze przywileje na korzyść pewnych form przedsiębiorstw

Po pierwsze, środek musi przyznawać pewnym formom przedsiębiorstw przywilej, który redukuje koszty ponoszone przez nie w ramach działalności gospodarczej oraz zwalnia je z opłat, które normalnie ponoszone są z ich środków budżetowych.

Zgodnie z rozdziałem 17B.3 ust. 2 Wytycznych w sprawie pomocy państwa, przywilejem może być ograniczenie obciążeń podatkowych firmy na różne sposoby, w tym całkowita lub częściowa redukcja zobowiązania podatkowego, np. zwolnienie z podatku lub ulga podatkowa.

W związku z powyższym głównym kryterium stosowania art. 61 ust. 1 Porozumienia EOG do środków podatkowych jest fakt, że zapewniają one z korzyścią dla pewnych form przedsiębiorstw na terytorium określonego Państwa EFTA odstępstwa od stosowania systemu podatkowego⁽¹⁾. Należy zatem najpierw określić ogólnie stosowany system. Następnie należy zbadać czy odstępstwa od stosowania systemu lub różnice wewnątrz tego systemu są uzasadnione i czy wynikają z charakteru ogólnego zarysu systemu podatkowego, tzn. czy wywodzą się bezpośrednio z podstaw lub podstawowych zasad systemu podatkowego w danym Państwie. Jeśli tak nie jest, mamy do czynienia z pomocą państwa.

Głównym przywilejem dla ITC jest fakt, że są one opodatkowane stawką podatku dochodowego od osób prawnych niższą od ogólnie obowiązującej dla wszelkich form przedsiębiorstw opodatkowanych w Islandii. Podczas gdy dochód osób prawnych jest opodatkowany stawką 30 % (a od stycznia 2002 r. niższą 18 % stawką), podatek dochodowy od ITC wynosi jedynie 5 %. Obniżona stawka podatku dochodowego od ITC spełnia kryterium określone w rozdziale 17B ust. 2 Wytycznych w sprawie pomocy państwa, gdyż zmniejsza ona obciążenia podatkowe ITC w porównaniu z innymi firmami opodatkowanymi w Islandii.

Urząd Nadzoru nie podziela argumentacji przedstawionej przez rząd Islandii, zgodnie z którą porównując stawkę podatku dochodowego od ITC ze stawką ogólnie obowiązującą należy wziąć pod uwagę fakt, że obowiązują specjalne zasady dotyczące opodatkowania dywidend płaconych przez ITC ich akcjonariuszom/udziałowcom zamieszkałym w Islandii. Zgodnie z ogólnie obowiązującymi zasadami opodatkowania dywidend na terytorium Islandii dywidendy wypłacane przez spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością innym spółkom nie podlegają dalszemu opodatkowaniu. Przeciwnie, dywidendy wypłacane przez ITC są obecnie opodatkowane jako dochód spółek otrzymujących dywidendy stawką 18 %. Ponadto, dywidendy wypłacane przez spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością osobom fizycznym są opodatkowane ostatecznym 10 % podatkiem u źródła, podczas gdy odbiorca musi zapłacić pełny podatek dochodowy, jeśli spółką wypłacającą dywidendy jest ITC. Opodatkowanie dywidend wypłacanych przez ITC zagranicznym akcjonariuszom/udziałowcom jest takie samo jak opodatkowanie dywidend wypłacanych przez inne przedsiębiorstwa islandzkie zagranicznym akcjonariuszom/udziałowcom.

W opinii Urzędu Nadzoru, strategia podatkowa na korzyść ITC stanowi ulgę kredytową. Zysk zatrzymany w przedsiębiorstwach jest opodatkowany jedynie 5 % stawką. Opodatkowanie dywidend wypłacanych przez ITC wskazuje, że całkowita stawka podatkowa od podzielonych zysków będzie nieco wyższa dla ITC niż dla innych islandzkich spółek akcyjnych i spółek z ograniczoną odpowiedzialnością. Niemniej jednak, akcjonariusze/udziałowcy mają wpływ na podział zysku i tym samym mają też wpływ na długość okresu odroczenia podatku. Dlatego powyższa strategia podatkowa wskazuje na uprzywilejowany sposób opodatkowania zysku, który nie został wypłacony akcjonariuszom/udziałowcom, ale zatrzymany w spółce ITC.

Ponadto, ITC są całkowicie zwolnione z opodatkowania podatkiem od majątku netto oraz częściowo zwolnione z opłat skarbowych, z wyjątkiem aktywów z działalności operacyjnej uzyskanych na terytorium Islandii, które dla ITC również stanowią opodatkowane transakcje. Powyższa argumentacja dotycząca obniżonej stawki podatku dochodowego od osób prawnych stosuje się z również w odniesieniu do tych zwolnień.

Aby podlegać postanowieniom art. 61 ust. 1 Porozumienia EOG, środek musi w szczególności lub wybiórczy sposób zapewniać korzystne traktowanie pewnych form przedsiębiorstw lub produkcji określonych towarów. Korzystne traktowanie podatkowe dotyczy wyłącznie tych przedsiębiorstw, które spełniają warunki określone w Ustawie nr 31/1999 o ITC. Bardziej korzystne traktowanie podatkowe (w tym niższy podatek dochodowy od osób prawnych oraz częściowe lub całkowite zwolnienie z podatku od majątku netto i/lub z opłat skarbowych) stosuje się wyłącznie do przedsiębiorstw zaangażowanych w prowadzenie ograniczonego zakresu działalności określonego w Ustawie nr 31/1999 i przybierających formę prawną ITC, niezależnie czy jest to spółka akcyjna czy spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

⁽¹⁾ Rozdział 17.B.3.1 Wytycznych w sprawie pomocy państwa.

Urząd Nadzoru nie może przyjąć argumentu rządu Islandii, zgodnie z którym system podatkowy korzystny dla ITC, ustanowiony przepisami Ustawy nr 29/1999, ma charakter ogólny i nie przyznaje jakichkolwiek przywilejów pewnym formom przedsiębiorstw przez fakt, że jest on otwarty na wszystkie osoby i przedsiębiorstwa w granicach EOG prowadzące działalność w zakresie działalności ITC. Wbrew tej opinii, w ramach postępowania wyjaśniającego w sprawie pomocy państwa, przywilej musi być oceniany wyłącznie na poziomie krajowym, z odniesieniem w tym przypadku do wszelkich innych przedsiębiorstw opodatkowanych w Islandii ⁽¹⁾.

Europejski Trybunał Sprawiedliwości uznał, że pomoc państwa stanowią wszelkie środki mające na celu częściowe lub całkowite zwolnienie firm z określonego sektora z obciążeń wynikających z normalnego stosowania ogólnego systemu, przy czym nie stwierdza się żadnej uzasadnionej podstawy takiego zwolnienia biorąc pod uwagę charakter i logikę ogólnego zarysu tego systemu ⁽²⁾. Dlatego też w celu określenia charakteru ogólnego zarysu systemu podatkowego jako możliwej podstawy stosowania obniżonych stawek podatkowych lub zwolnienia z opodatkowania podatkiem od majątku netto lub opłat skarbowych, należy ocenić, czy dane środki podatkowe uwzględniają założenia systemu podatkowego, czy też przeciwnie, uwzględniają inne, prawnie usankcjonowane, założenia spoza systemu podatkowego. W tym względzie, Urząd Nadzoru zauważa, że do określonego Państwa EFTA należy ustanowienie takich środków podatkowych, które byłyby zgodne z wewnętrzną logiką systemu podatkowego ⁽³⁾.

W opinii Urzędu Nadzoru, rząd Islandii nie przedstawił żadnego uzasadnienia takiego odstępstwa od ogólnego systemu podatkowego biorąc pod uwagę charakter jego ogólnego zarysu. Urząd Nadzoru nie uważa, żeby korzystne traktowanie podatkowe ITC było zgodne z logiką i charakterem systemu podatkowego, uważa natomiast, że środek podatkowy, którego głównym efektem jest promowanie pewnego sektora działalności spełnia kryteria wybiórczości stanowiące o pomocy państwa ⁽⁴⁾. W rzeczywistości, stawka podatku dochodowego od osób prawnych stosowana do wszystkich przedsiębiorstw opodatkowanych w Islandii wynosiła 30 % do 2002 r. i została obniżona do stawki 18 % obowiązującej od 1 stycznia 2002 r., podczas gdy ITC są opodatkowane stawką jedynie 5 %. System podatkowy, który poddano ocenie jest ukierunkowany wyłącznie na ITC i przewiduje bardziej korzystne traktowanie podatkowe wyłącznie tego typu przedsiębiorstw, co świadczy o wybiórczym charakterze tego środka. Cele zakładane przez rząd Islandii podczas przyjmowania pakietu środków legislacyjnych dotyczących zakładania i rejestracji ITC nie zostały określone w oparciu o główne założenia podatkowe, ale w oparciu o założenia polityki gospodarczej, niezwiązane bezpośrednio z systemem podatkowym. Bez względu na fakt, że Urząd Nadzoru nie kwestionuje ważności i prawomocności takich względów, chciałby on jednak przywołać orzecznictwo Sądu Pierwszej Instancji Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości, zgodnie z którym uzasadniony charakter celów osiągniętych przy pomocy środków publicznych nie jest wystarczający, aby uniknęły one zbadania z perspektywy pomocy państwa: „jeśliby przyjąć taki argument, wystarczyłoby aby władze publiczne przywołały zasadność celów, które miałyby być osiągnięte przez przyjęcie środków pomocowych, aby środki te zostały uznane za środki ogólne nieobjęte zakresem dawnego art. 92 ust. 1 Traktatu. Przepis ten nie rozróżnia środków interwencji państwa ze względu na ich przyczyny lub cele, ale definiuje środki biorąc pod uwagę ich skutki ⁽⁵⁾.”

Rząd Islandii argumentował również, że na ITC nałożone są większe obciążenia niż na inne spółki islandzkie, ponieważ muszą one uzyskać koncesję na prowadzenie działalności, za którą pobierana jest opłata w wysokości 100.000 ISK (ok. 1.153 EUR) oraz muszą uiścić coroczną opłatę za nadzór w wysokości 100.000 ISK, której nie muszą płacić inne przedsiębiorstwa w Islandii. Urząd Nadzoru jest zdania, że nałożenie tych dodatkowych opłat odnosi się do decyzji Państwa Islandii, która nie dotyczy samych korzyści podatkowych, ale ma na celu zagwarantowanie prawomocności i poprawnego funkcjonowania zgodnie z ustawodawstwem Islandii wszelkich spółek ITC mających powstać w tym kraju.

⁽¹⁾ Rozdział 17.B.3.1 Wytycznych w sprawie pomocy państwa.

⁽²⁾ Podobnie patrz np. Decyzja Komisji z dnia 17 lutego 2003 r. w sprawie pomocy państwa wprowadzonej przez Holandię dla międzynarodowej działalności finansowej, Dz.U. L 180 z 18.7.2003, str. 52, akapit 82.

⁽³⁾ Sprawa 173/73 Włochy przeciwko Komisji [1974] ECR 709.

⁽⁴⁾ Patrz w tym kontekście opinię Generalnego Adwokata Ruiz-Jarabo w sprawie C-6/97 Republika Włoch przeciwko Komisji [1999] ECR I-2981, akapit 27.

⁽⁵⁾ Rozdział 17B.3.2 Wytycznych w sprawie pomocy państwa.

2. Zasoby państwa

Po drugie, przywilej musi być przyznany przez państwo lub przy pomocy zasobów państwowych.

Korzystne traktowanie ITC skutkuje mniejszymi wpływami podatkowymi państwa od określonego poziomu zysku. Obniżenie podatków, niezależnie czy w postaci zwolnienia, obniżonej stawki podatkowej lub odroczenia zobowiązań podatkowych, prowadzi do obniżenia przychodów państwa. Zgodnie z rozdziałem 17B ust. 3 Wytucznych w sprawie pomocy państwa, taka utrata przychodów państwowych równa jest wykorzystaniu zasobów państwa w formie wydatków podatkowych.

Z punktu widzenia pomocy państwa nie jest ważne czy uprzywilejowane przedsiębiorstwa są całkowicie czy częściowo zwolnione z określonego podatku (¹). Dzieje się tak dlatego, że wszelkie zwolnienia z należnych podatków redukują koszty, z którymi przedsiębiorstwa muszą sobie radzić w toku zwykłej działalności gospodarczej, w porównaniu z innymi przedsiębiorstwami opodatkowanymi zgodnie z krajowym narodowym systemem podatkowym.

Fakt, że obniżenie przychodów może być następnie zrekompensowane poprzez wzrost liczby podatników będący następstwem wprowadzonego środka nie oznacza, że środek ten nie jest finansowany z zasobów państwowych. Ocena, czy określony środek stanowi pomoc państwa musi zostać dokonana w określonym czasie na poziomie poszczególnych spółek w celu określenia, czy niektóre z tych spółek otrzymują większą pomoc państwa lub wnoszą mniejszy wkład w finansowanie dóbr i usług publicznych. W przeciwnym razie wszelki rodzaj pomocy byłby usprawiedliwiony jeśli tylko skłaniałby do powołania spółki na terytorium określonej Umawiającej się Strony, co umożliwiłoby jej osiągnięcie w przyszłości większych dochodów podlegających opodatkowaniu.

3. Zakłócenie konkurencji i wpływ na obrót handlowy

Po trzecie, środek musi zakłócać konkurencję i mieć wpływ na obrót handlowy pomiędzy Umawiającymi się Stronami.

Urząd Nadzoru wskazuje, że analiza wpływu określonego systemu podatkowego, który z definicji jest abstrakcyjny i ma charakter ogólny, na obrót handlowy, może zostać przeprowadzona wyłącznie na poziomie ogólnym i abstrakcyjnym (²). Nie można określić wpływu na rynek, sektor lub określony produkt, ponieważ ITC mogą prowadzić działalność w różnych dziedzinach. W rzeczywistości, ITC mogą prowadzić obrót towarami nie objętymi Porozumieniem EOG, oraz nie pochodzącymi z Islandii. Niemniej jednak działalność handlowa jako taka może zostać uznana za usługę objętą zakresem Porozumienia EOG. W tym kontekście, ITC mogą działać w charakterze pośredników w obrocie usługami między podmiotami zagranicznymi nieobjętymi jurysdykcją Islandii. ITC mogą również posiadać lub kontrolować i rejestrować statki powietrzne, pod warunkiem, że są one używane do działalności, w którą ITC mogą być zaangażowane oraz mogą posiadać lub kontrolować i rejestrować statki powietrzne oraz dzierżawić lub podwynajmować takie statki podmiotom zagranicznym do celów transportu poza terytorium Islandii. Są to usługi, które, wbrew opinii rządu Islandii, są objęte Porozumieniem EOG.

Z powyższego opisu wynika, że główną działalność ITC stanowi handel międzynarodowy, na którym to polu bezpośrednio konkurują one z innymi przedsiębiorstwami założonymi w strefie EOG. Rząd Islandii pośrednio przyznał, że środki podatkowe korzystne dla ITC mają wpływ na konkurencję i obrót handlowy, argumentując, że gdyby nie ustawa o ITC, spółki prowadzące działalność otwartą dla ITC nie zostałyby założone na terytorium Islandii i w ten sposób zostałyby opodatkowane w innych jurysdykcjach. Urząd Nadzoru konsekwentnie stwierdza, że system podatkowy stosowany w odniesieniu do ITC ma wpływ na konkurencję i obrót handlowy pomiędzy Umawiającymi się Stronami.

(¹) Sprawa T-55/99 Confederación Española de Transporte de Mercancías (CETM) przeciwko Komisji [2000] ECR II-3207, akapit 53.

(²) Rozdział 17B.3 Wytucznych w sprawie pomocy państwa.

Rząd Islandii argumentował też w liście z dnia 20 września 2001 r., że w tym czasie tylko 10 spółkom ITC przyznano koncesje na prowadzenie działalności oraz że niektóre z nich nie prowadziły działalności. Według rządu Islandii pomoc ta nie mogła wpływać na obrót handlowy pomiędzy Umawiającymi się Stronami Porozumienia EOG, ze względu na nieznaczny zakres, w związku z czym w tym przypadku zostały spełnione kryteria zasady de minimis ⁽¹⁾.

W kwestii wpływu na handel między Państwami Członkowskimi, Europejski Trybunał Sprawiedliwości niezmiennie podtrzymuje opinię, że względnie niewielka kwota pomocy lub też względnie niewielkie rozmiary przedsiębiorstwa korzystającego ze środków pomocy państwa jako takie nie wykluczają możliwości wpływu na obrót handlowy pomiędzy Umawiającymi się Stronami ⁽²⁾. Ponadto, pomoc wprowadzona na mocy środków podatkowych podlegających ocenie nie jest zgodna z wymogami zasady de minimis, w szczególności dlatego, że nie ma żadnej gwarancji, że pułap de minimis nie zostanie przekroczony, oraz dlatego, że nie jest wykluczone nakładanie się innych środków pomocy państwa.

4. Nowa pomoc

Oceniany system podatkowy nie może być traktowany jako pomoc istniejąca, ponieważ nie spełnia żadnego z wymogów określonych w art. 1 części I protokołu 3 Porozumienia o Nadzorze i Trybunale. Porozumienie EOG weszło w życie w Islandii w 1994 r., podczas gdy system podatkowy został przyjęty w 1999 roku.

Zgodnie z art. 1 ust. 3 części I protokołu 3 Porozumienia o Nadzorze i Trybunale, Islandia jest zobowiązana do informowania Urzędu Nadzoru o wszelkich planach przyznawania lub zmiany charakteru pomocy. Oceniane środki podatkowe nie powinny być zostać wprowadzone w życie do czasu podjęcia przez Urząd Nadzoru ostatecznej decyzji dotyczącej środków pomocowych. W tym przypadku, Urząd Nadzoru nie został powiadomiony o środkach podatkowych i nie zostały one nigdy zatwierdzone. W zakresie w jakim pomoc ta została przyznana, musi ona zostać uznana za pomoc nieprawomocną ze względów proceduralnych.

Wszelkie środki państwa spełniające kryteria określone w art. 61 ust. 1 Porozumienia EOG stanowią pomoc państwa. Wbrew argumentacji rządu Islandii, nie jest ważne, czy rozdział 17B Wytocznych w sprawie pomocy państwa został przyjęty w trzy miesiące po przyjęciu pakietu legislacyjnego dotyczącego ITC. Przyjęcie rozdziału 17B w sprawie stosowania zasad pomocy państwa w odniesieniu do środków związanych z bezpośrednim opodatkowaniem działalności gospodarczej nie zmieniło faktu, że środki podatkowe korzystne dla ITC mają charakter pomocy państwa. Ocena pomocy państwa przeprowadzona przez Urząd Nadzoru jest oparta na przepisie Porozumienia EOG, który stanowi, że środek, który spełnia kryteria określone w art. 61 ust. 1 Porozumienia EOG stanowi pomoc państwa. Dnia 19 stycznia 1994 r. Urząd Nadzoru opublikował wytyczne w sprawie pomocy państwa dotyczące stosowania i interpretacji art. 61 i 62 Porozumienia EOG i stopniowo zmieniał różne rozdziały stosownie do potrzeb wyjaśnienia kwestii związanych z oceną pewnych środków pomocy państwa. Niemniej jednak wyżej określone wytyczne po prostu zawierają przyjętą przez Urząd Nadzoru interpretację art. 61 i 62 Porozumienia EOG, która podlega ostatecznie kontroli ze strony Trybunału EFTA.

W oparciu o przedstawione powyżej względy, Urząd Nadzoru wydaje opinię, że środki podatkowe korzystne dla ITC stanowią nową pomoc państwa w rozumieniu art. 61 ust. 1 Porozumienia EOG. Konieczne jest zatem określenie, czy są one zgodne z funkcjonowaniem Porozumienia EOG z uwzględnieniem wyjątków określonych w art. 61 ust. 2 i 3 Porozumienia EOG.

⁽¹⁾ Patrz w tym kontekście decyzja Komisji z dnia 20 grudnia 2001 r. w sprawie pomocy państwa wprowadzonej przez Hiszpanię w 1993 r. dla pewnych nowo powołanych firm w obwodzie Vizcaya (Hiszpania), Dz.U. L 40 z 14.2.2003, str. 11, akapit 64.

⁽²⁾ Rozdział 12 Wytocznych w sprawie pomocy państwa, dotyczący zasady de minimis. Rozdział ten został skreślony decyzją Urzędu Nadzoru EFTA nr 198/03/COL z 5.11.2003. Decyzją Wspólnego Komitetów EOG nr 88/2002 z 20.6.2002 (Dz.U. L 266 z 3.10.2002, str. 56) Rozporządzenie Komisji (WE) nr 69/2001 z 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy w ramach zasady de minimis (Dz.U. L 10, z 13.1.2001, str. 30) zostało włączone do Załącznika XV EOG.

5. Zgodność z funkcjonowaniem porozumienia EOG

Urząd Nadzoru wskazuje, że stosowane w odniesieniu do ITC oceniane środki podatkowe, tzn. obniżona stawka podatku dochodowego od osób prawnych, całkowite zwolnienie z podatku od majątku netto oraz częściowe zwolnienie z opłat skarbowych, stanowią system pomocy państwa. Ze względu na taki ich charakter, sytuacja każdego indywidualnego potencjalnego beneficjenta nie może być badana niezależnie, a ocena dotyczy ogólnych warunków stosowania środków podatkowych.

Uwzględniając art. 61 ust. 2 Porozumienia EOG, w opinii Urzędu Nadzoru żadne z odstępstw określonych tym przepisem nie miało zastosowania w rozważanym przypadku. Na podstawie art. 61 ust. 3 lit. a) i c) Porozumienia EOG, pomoc promująca rozwój gospodarczy regionów, w których standard życia jest nienormalnie niski lub regionów, w których istnieje niedostateczne zatrudnienie, jak również ułatwiająca rozwój określonej działalności gospodarczej lub określonych obszarów ekonomicznych, która nie ma przy tym negatywnego wpływu na warunki obrotu handlowego w zakresie zagrażającym wspólnym interesom, może być uznana za zgodną z Porozumieniem EOG. Zgodnie z pkt 17B.4 Wytocznych w sprawie pomocy państwa, pomoc państwa przeznaczona na wspieranie rozwoju gospodarczego określonych obszarów, aby mogła zostać uznana przez Urząd Nadzoru za zgodną z funkcjonowaniem Porozumienia EOG, musi być proporcjonalna do oraz ukierunkowana na osiągnięcie pożądaných celów. Tam, gdzie obowiązuje odstępstwo z uwagi na kryteria regionalne, Urząd Nadzoru musi w szczególności zapewnić, że odpowiednie środki przyczyniają się do rozwoju regionalnego i odnoszą się do działań o widocznych lokalnie efektach, dotyczą ułomności regionalnych, oraz że są zbadane w kontekście EOG ⁽¹⁾.

Oceniane środki pomocy państwa nie kwalifikują się jako pomoc regionalna. Po pierwsze, nie ograniczają się one do określonych obszarów objętych pomocą, ale stosują się ogólnie na całym terytorium Islandii. Ponadto, nie spełniają one dalszych kryteriów ustanowionych dla pomocy regionalnej na mocy rozdziału 25 Wytocznych w sprawie pomocy państwa, ponieważ nie są one związane z materialnymi lub niematerialnymi inwestycjami, tworzeniem miejsc pracy lub projektami specjalnymi wymaganymi przez stosowne przepisy o pomocy regionalnej.

Odstępstwa określone w art. 61 ust. 3 pkt B Porozumienia EOG, dotyczącym pomocy skierowanej na wspieranie wykonania ważnego projektu o wspólnym europejskim charakterze lub na zapobieganie skutkom poważnych zakłóceń gospodarki Państwa Członkowskiego WE lub Państwa EFTA, nie mają zastosowania w rozważanym przypadku. Bardziej korzystne traktowanie podatkowe ITC w Islandii nie kwalifikuje się do kategorii projektu o wspólnym europejskim charakterze. Nie stanowi ono też próby zapobieżenia skutkom poważnych zakłóceń gospodarki Islandii.

Stwierdzając, że system podatkowy korzystny dla ITC w Islandii stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 61 Porozumienia EOG i nie kwalifikuje się do odstępstw od tej zasady określonych w art. 61 ust. 2 i 3. Urząd Nadzoru uznaje go za niezgodny z funkcjonowaniem Porozumienia EOG.

6. Odzyskanie pomocy już wypłaconej

W razie wydania zgodnie z art. 14 części II protokołu 3 Porozumienia o Nadzorze i Trybunale decyzji negatywnej w przypadkach nieprawomocnej pomocy, Urząd Nadzoru podejmuje decyzję, na mocy której określone Państwo EFTA powinno podjąć wszelkie działania niezbędne w celu odzyskania pomocy od beneficjenta.

Na podstawie art. 14 ust. 1 drugie zdanie części II protokołu 3 Porozumienia o Nadzorze i Trybunale, Urząd Nadzoru może odstąpić od wymogu odzyskania pomocy, jeśli byłoby to sprzeczne z ogólnymi zasadami prawodawstwa o EOG. Decyzja o odzyskaniu pomocy stanowi naruszenie ogólnych zasad prawodawstwa o EOG, jeśli Urząd Nadzoru, poprzez swoje działania, tworzy uzasadnione podstawę, na mocy której beneficjenci mogą oczekiwać, że pomoc została przyznana zgodnie z prawodawstwem o EOG.

⁽¹⁾ Patrz sprawa C-142/87 Belgia przeciwko Komisji („Tubemeuse”) [1990] ECR I-959, akapit 43 oraz połączone sprawy C-278/92, C-279/92 i C-280/92 Hiszpania przeciwko Komisji [1994] ECR I-4103, akapity 40-42.

O ile pomoc przyznana została zgodnie z rozważanymi środkami podatkowymi, rząd Islandii powinien przeprowadzić obliczenia pomocy i zwrócić się do beneficjentów o jej zwrot. Odzyskanie powinno być realizowane od roku podatkowego 1999 r.

7. Wnioski

Urząd Nadzoru stwierdza, że specjalny system podatkowy stosowany w odniesieniu do ITC w Islandii stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 61 ust. 1 Porozumienia EOG. Islandia nieprawomocnie wprowadziła system pomocy, naruszając art. 1 ust. 3 części I protokołu 3 Porozumienia o Nadzorze i Trybunale. Pomoc ta jest ponadto niezgodna z funkcjonowaniem wyżej określonego porozumienia i musi zostać przerwana.

Zgodnie z art. 14 części II protokołu 3 Porozumienia o Nadzorze i Trybunale, wszelka pomoc niezgodna z funkcjonowaniem Porozumienia EOG ma zostać odzyskana od beneficjentów. Przy wykonaniu powyższego, Islandia może potrącić wszelkie wpłaty już dokonane na rzecz właściwych władz.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ

1. Środki podatkowe korzystne dla ITC wprowadzone w Islandii na mocy Ustawy nr 31/1999 i nr 29/1999 oraz odnośne ustawodawstwo stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 61 Porozumienia EOG. System podatkowy stosowany w odniesieniu do ITC w Islandii jest niezgodny z funkcjonowaniem Porozumienia EOG.
2. Islandia zaprzestaje stosowania środków podatkowych określonych w art. 1.
3. Islandia podejmie wszelkie działania niezbędne w celu odzyskania od beneficjentów pomocy określonej w art. 1 i nieprawomocnie przekazanej beneficjentom, potrącając wszelkie wpłaty już uczynione na rzecz właściwych władz.

Odzyskanie przeprowadza się bezzwłocznie i zgodnie z procedurami prawa krajowego, pod warunkiem, że pozwalają one na natychmiastowe i efektywne wykonanie niniejszej decyzji. Odzyskana pomoc obejmuje odsetki liczone od dnia, w którym pomoc została przekazana beneficjentowi do dnia jej odzyskania. Odsetki są obliczane na podstawie odnośnej stopy określonej przez Urząd Nadzoru i nie obejmują odsetek netto już naliczonych przez właściwe władze.

4. Islandia informuje Urząd Nadzoru, w okresie dwóch miesięcy od otrzymania niniejszej decyzji, o działaniach podjętych w celu jej wykonania.
5. Niniejsza decyzja jest skierowana do Islandii. Rząd Islandii zostanie powiadomiony listem zawierającym kopię decyzji.
6. Tekst niniejszej decyzji w języku angielskim jest autentyczny.

Sporządzono w Brukseli, dnia 25 lutego 2004 r.

W imieniu Urzędu Nadzoru EFTA

Hannes HAFSTEIN

Przewodniczący

Einar BULL

Członek Kolegium

Wezwanie zainteresowanych stron do przedstawienia uwag zgodnie z art. 1 ust. 2 część I protokołu 3 do Porozumienia o Nadzorze i Trybunale w odniesieniu do pomocy państwa w postaci zwolnień z opłat związanych z dokumentami i opłat rejestracyjnych przewidzianych w momencie utworzenia norweskiej spółki Entra Eiendom AS (zwanej dalej Entra)

(2004/C 319/07)

Na mocy decyzji 132/04/COL z dnia 16 czerwca 2004 r., zamieszczonej w języku oryginału, na stronach następujących po niniejszym streszczeniu, Urząd Nadzoru EFTA rozpoczął postępowanie zgodnie z art. 1 ust. 2 część I protokołu 3 do Porozumienia pomiędzy Państwami EFTA w sprawie ustanowienia Urzędu Nadzoru i Trybunału Sprawiedliwości (Porozumienie o Nadzorze i Trybunale). Rząd Norwegii został poinformowany w drodze kopii wymienionej decyzji.

Urząd Nadzoru EFTA niniejszym wzywa Państwa EFTA, Państwa Członkowskie UE i zainteresowane strony do przedstawiania uwag w sprawie środka, o którym mowa, w ciągu jednego miesiąca od publikacji niniejszego zawiadomienia na adres:

Urząd Nadzoru EFTA
74, Rue de Trèves/Trierstraat 74
B-1040 Bruksela

Wymienione uwagi zostaną przekazane rządowi Norwegii. Wniosek o poufne traktowanie danych dotyczących zainteresowanej, przedstawiającej uwagi strony, może być złożony pisemnie wraz z wyjaśnieniem przyczyn wniosku.

STRESZCZENIE

Procedura

W dniu 22 maja 2002 r. Urząd Nadzoru EFTA (ESA) zażądał od rządu Norwegii przedłożenia informacji dotyczących domniemanej pomocy państwa na rzecz spółki prowadzącej działalność na rynku nieruchomości Entra Eiendom A/S. Nastąpiła dalsza wymiana korespondencji między rządem Norwegii a Urzędem.

Opis środka pomocowego

W dniu 4 czerwca 1999 r. rząd Norwegii przedstawił Parlamentowi reorganizację podmiotu publicznego, Dyrekcja Publicznych Robót Budowlanych i Własności („Statsbygg”) oraz utworzenie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Entra.

Mienie, kapitał oraz personel (aktywa i pasywa) zostały przekazane przez państwo na rzecz Entra w zamian za emisję udziałów, z mocą od dnia 1 lipca 2000 r. Własność oraz tytuł własności, o których mowa, zostały przekazane przez Państwo Norweskie na rzecz Entra i zarejestrowane pod nazwą Entra. Spółka jest w 100 procentach własnością Państwa Norweskiego. Całkowity portfel własności obejmuje 120 posiadłości o powierzchni 880.000 m².

Wszystkie nieruchomości w Norwegii są zidentyfikowane w rejestrze nieruchomości, ustanowionym zgodnie z Aktem o Rejestracji z dnia 7 czerwca 1935 r. nr 2. Zgodnie z sekcją 7 ust. 1 Aktu o Podatku Akcyzowym z 1975 r. nr 59, rejestracja przekazania tytułu własności do nieruchomości pociąga za sobą obowiązek uiszczenia opłat związanych z dokumentami. Rejestracja przekazania tytułu własności do rejestru nieruchomości podlega opłacie rejestracyjnej zgodnie z Aktem o Opłatach Sądowych z 1982 r. nr 86.

Akt przedstawiony Parlamentowi w dniu 4 czerwca 1999 r. stanowi, iż ponowna rejestracja w rejestrze nieruchomości oraz innych rejestrach publicznych powinna zostać dokonana jako zmiana nazwy. W konsekwencji, Entra nie była zobowiązana do wniesienia opłat związanych z dokumentami i opłat rejestracyjnych. Rząd uważa, iż wymieniona procedura jest zgodna z uprzednimi reorganizacjami jednostek państwowych.

Zgodnie z przedłożonymi informacjami, należne opłaty związane z przekazaniem tytułu prawnego do nieruchomości otrzymanego przez Enra wynoszą około 80,6 milionów NOK (około 10,4 milionów EUR).

Ocena

Na mocy przyjęcia szczególnych przepisów ustawowych, Enra jest zwolniona z opłat związanych z dokumentami i opłat rejestracyjnych. Urząd uważa, iż stanowi to finansową korzyść. Żadne inne przepisy prawa norweskiego nie stanowią, iż wymieniona transakcja jest wyłączona ze stosowania ogólnej zasady, zgodnie z którą rejestracja zmiany własności pociąga za sobą opłatę związaną z dokumentami i opłaty rejestracyjne.

Rząd Norwegii uważa, iż wymieniony środek nie przyznaje korzyści spółce Enra w porównaniu z prywatnymi przedsiębiorstwami w podobnej sytuacji. Zgodnie ze szczególnym systemem ustawowym, środek państwowy jest określany jako sprzyjający niektórym przedsiębiorstwom w porównaniu z innymi, które, w świetle wykonywanej działalności, znajdują się w porównywalnej sytuacji z punktu widzenia prawnego i faktycznego. Urząd wciąż nie jest przekonany, iż art. 61 ust. 1 Porozumienia EOG nie ma związku ze zwolnieniem z opłaty związanej z dokumentami i opłat rejestracyjnych po dokonaniu porównania z prywatnymi przedsiębiorstwami.

Ponadto, rząd Norwegii uważa, iż zwolnienia z uiszczenia lub nieuiszczenie opłaty związanej z dokumentami i opłat rejestracyjnych nie przyznaje korzyści, ponieważ struktura kapitałowa, trwałość i całkowita wartość spółki, zgodnie z bilansem otwarcia, pozostaną niezmienione. Jednakże zgodnie ze wstępnym poglądem Urzędu, przedsiębiorstwo odpowiedzialne jest za uiszczenie opłaty związanej z dokumentami i opłat rejestracyjnych, a zwolnienie z wymienionego obowiązku stanowi korzyść przyznaną przedsiębiorstwu w rozumieniu art. 61 ust. 1 Porozumienia EOG. Wymieniona korzyść nie może być uważana za nieistniejącą ze względu na sposób sporządzania bilansu otwarcia.

Urząd uważa ponadto, iż strata dochodu podatkowego jest równoważna z wykorzystaniem zasobów państwowych w postaci wydatków fiskalnych.

Zdaniem władz norweskich, przedmiotowy środek jest ogólnym środkiem, który nie jest objęty zakresem art. 61 ust. 1. W tym kontekście Urząd chciałby podkreślić, iż środki podatkowe dostępne dla wszystkich przedsiębiorstw prowadzących działalność w Państwie EFTA są, z zasady, ogólnymi środkami. Zróżnicowany rodzaj niektórych środków nie musi oznaczać, iż należy je uważać za pomoc państwa. Dotyczy to środków, które z powodów gospodarczych są niezbędne dla sprawnego funkcjonowania i skuteczności systemu podatkowego. Według Urzędu nie można wywnioskować z ogólnej logiki obowiązującego ustawodawstwa i praktyki dotyczącej podatków akcyzowych, iż Enra powinna być uważana za kontynuację (część) Statsbygg w odniesieniu do opłaty związanej z dokumentami i opłaty rejestracyjnej. Dlatego też, środek należy uznać za selektywny w rozumieniu art. 61 ust. 1.

Ponadto, Urząd zwraca uwagę, iż spółka prowadzi działalność na terytorium całej Norwegii na rynku otwartym dla podmiotów gospodarczych z innych Państw EOG. W konsekwencji, środek narusza lub zagraża naruszeniem konkurencji i handlu pomiędzy Umawiającymi się Stronami.

Wniosek

W świetle powyższych uwag, Urząd wątpi w zgodność zwolnienia z opłaty związanej z dokumentami i opłat rejestracyjnych, przyjętego w związku z utworzeniem Enra Eiendom AS, z funkcjonowaniem Porozumienia EOG. W konsekwencji, Urząd jest zobowiązany do wszczęcia oficjalnej procedury dochodzeniowej przewidzianej w art. 1 ust. 2 część 1 protokołu 3 do Porozumienia o Nadzorze i Trybunale.

EFTA SURVEILLANCE AUTHORITY DECISION**No 132/04/COL****of 16 June 2004****to initiate the procedure provided for in Article 1 (2) in Part I of Protocol 3 to the Surveillance and Court Agreement with regard to the exemptions from document duties and registration fees provided for in the establishment of Entra Eiendom as****(NORWAY)**

THE EFTA SURVEILLANCE AUTHORITY,

Having regard to the Agreement on the European Economic Area ⁽¹⁾, in particular to Articles 61 to 63 and Protocol 26 thereof,

Having regard to the Agreement between the EFTA States on the establishment of a Surveillance Authority and a Court of Justice ⁽²⁾, in particular to Article 24 and Article 1 in Part I of Protocol 3 thereof,

Having regard to the Authority's Guidelines ⁽³⁾ on the application and interpretation of Articles 61 and 62 of the EEA Agreement,

Whereas:

I. FACTS**1. PROCEDURES AND CORRESPONDENCE**

According to allegations in Norwegian newspapers ⁽⁴⁾, the real estate enterprise Entra Eiendom AS (hereinafter „Entra”) received state aid when the enterprise was founded in 2000. Based on these reports, the Authority requested the Norwegian Government, by letter dated 22 May 2002 (Doc. No: 02-3856 D), to submit relevant information regarding the establishment of Entra to enable the Authority to assess whether the founding of the enterprise was in accordance with the state aid rules. The Norwegian authorities responded by letter from the Mission of Norway to the European Union dated 25 June 2002, forwarding a letter dated 20 June 2002 from the Ministry of Labour and Government Administration, both received and registered by the Authority on 26 June 2002 (Doc. No: 02-4850 A).

By letter dated 10 October 2002 (Doc. No: 02-7036 D) the Authority requested additional information. The letter addressed, as point 1, the exemption from document duties and registration fees connected with the change of ownership of real estate, and as point 2, the deduction in the assessed value on the basis of special termination conditions. The Norwegian authorities submitted the additional information by letter from the Mission of Norway to the European Union dated 14 November 2002, forwarding a letter from the Ministry of Trade and Industry dated 7 November 2002, both received and registered by the Authority on 14 November 2002 (Doc. No: 02-8219 A).

By telefax from the Ministry of Trade and Industry dated 9 December 2002, received and registered by the Authority the same day (Doc. No: 02-8912 A), the Norwegian Government requested that the Authority provide its conclusion in the case regarding the establishment of Entra. By letter to the Mission of Norway to the European Union dated 17 December 2002, (Doc. No: 02-9062 D) the Authority informed the Norwegian authorities that the Authority might be in a position to close the part of the case as regards deduction in the assessed value on the basis of special termination conditions depending upon the submission of additional specified and detailed documentation concerning this issue.

Such detailed documentation was submitted by a telefax from the Ministry of Trade and Industry dated 23 January 2003, received and registered by the Authority on 23 January 2003 (Doc. No: 03-424 A). By a letter to the Mission of Norway to the European Union dated 31 January 2003 (Doc. No: 03-588 D), the Authority informed the Norwegian authorities that – since no aid seemed to be involved - it „will not raise objections to the value assessment made in the opening balance of the properties transferred from the Norwegian State to Entra Eiendom AS”. However, the Authority stressed that this statement was without prejudice to the issue on document duties and registration fees.

⁽¹⁾ Hereinafter referred to as the EEA Agreement.

⁽²⁾ Hereinafter referred to as the Surveillance and Court Agreement.

⁽³⁾ Procedural and Substantive Rules in the Field of State Aid (State Aid Guidelines), adopted and issued by the EFTA Surveillance Authority on 19 January 1994, published in Official Journal L 231, 03.09.1994, as amended by Decision No: 90/04/COL, 23 April 2004 (not yet published). The State aid guidelines are available on the Authority's website: www.eftasurv.int.

⁽⁴⁾ In particular in „Dagens Næringsliv” on 9 April 2002.

By letter dated 2 April 2003 (Doc. No: 03-1827 D), the Authority once more addressed the issue of exemption from registration fees and excise duties and requested the Norwegian authorities to provide additional and clarifying information. By letter from the Mission of Norway to the European Mission dated 5 June 2003, forwarding a letter from the Ministry of Trade and Industry dated 4 June 2003, both received and registered by the Authority on 10 June 2003 (Doc. No: 03-3631 A), additional information was submitted.

2. THE ESTABLISHMENT OF ENTRA

The Norwegian Government presented the reorganisation of the public body, the Directorate of Public Construction and Property („Statsbygg”), and the establishment of Entra, on 4 June 1999⁽¹⁾. On the same date, the Government presented a special Act on the conversion of parts of the real estate activity of Statsbygg to a limited liability company⁽²⁾ to resolve some transitional questions concerning the transformation and establishment of Entra⁽³⁾. Paragraph 3 of this Act states that re-registration in the real estate registry and other public registries are to be done as a change of name. As a consequence of this, Entra was not obliged to pay document duties and registration fees.

Statsbygg is an administrative body („forvaltningsbedrift”), responsible to the Ministry of Labour and Government Administration. Statsbygg acts on behalf of the Norwegian Government as manager and advisor in construction and property affairs and offers premises to governmental organisations. Statsbygg continued operations and management of the property stock that was not transferred to Entra.

On 5 November 1999, the Government presented the opening balance of Entra and a list of properties to be transferred to the new company⁽⁴⁾. In cases where there were genuine providers of comparable and competing buildings on the private market, responsibility for the properties was transferred from Statsbygg to Entra.

Entra was originally founded as a „minimum” company based on cash contributions. Subsequently, property, capital and personnel (assets and liabilities) were transferred from the State to Entra in exchange for the issue of shares, with effect from 1 July 2000. Ownership and title of the properties in question were transferred from the Norwegian State to Entra and registered in Entra’s name. The company is 100 per cent owned by the Norwegian State.

Entra has the following object clause in its bylaws: „The main purpose of the company is to provide state agencies with premises. The company may own, purchase, sell, operate and administer real estate and conduct other businesses in connection with this. The company may also own shares or interests in and participate in other companies that conduct activities such as those mentioned in the previous sentence” (our translation).

The company (group⁽⁵⁾) had an operating income of NOK 856 million (some EUR 103 million) in 2003, and a profit before tax of NOK 26 million (some EUR 3.1 million)⁽⁶⁾. The group’s consolidated equity (book value) as of 31.12.2003 was NOK 1,207 million (some EUR 145 million). At year-end, the group’s property portfolio (book value) was NOK 8,127 million (some EUR 979 million). As of 31.12.2003, Entra had 135 employees. The total property portfolio consists of some 120 properties, amounting to 880 000 m².

More detailed descriptions of the Norwegian legislation and practice concerning document duties and registration fees on the registration of transfer of real estate property in connection with reorganisation of undertakings, and the Norwegian Government’s assessment of whether the exemption of document duties and registration fees is in compliance with the state aid provisions of the EEA Agreement, are given in points I 3 and I 4, respectively.

⁽¹⁾ „St prp nr 84 (1998-99) Om ny strategi for Statsbygg og etablering av Statens utleiebygg AS”.

⁽²⁾ The original name of the company was „Statens utleiebygg AS”. Hereinafter Entra is used for Entra and Statens utleiebygg AS.

⁽³⁾ „Ot prp nr 83 (1998-99) Om lov om omdanning av deler av Statsbyggs eiendomsvirksomhet til aksjeselskap”. Law of 18 February 2000, No.11.

⁽⁴⁾ „St.prp. nr. 1 Tillegg nr. 10 (1999-2000) Om etablering av Statens utleiebygg AS”.

⁽⁵⁾ The group consists, in addition to Entra Eiendom AS, of Entra Eiendom Drift AS, Universitetsgaten 2 AS, Biskop Gunnerus gate 14 AS, Instituttveien 24 AS and Tollpakkhuset AS. Source: Annual report 2002. See http://www.entraeiendom.no/files/pdf/aarsrapport_2002.pdf

⁽⁶⁾ Preliminary accounts for 2003 presented on 19 February 2004. See http://www.entraeiendom.no/files/Entra_Eiendom_AS_Preliminary_results_2003.pdf

3. THE NORWEGIAN LEGISLATION AND PRACTICE CONCERNING DOCUMENT DUTIES AND REGISTRATION FEES ON THE REGISTRATION OF TRANSFER OF REAL ESTATE PROPERTY IN CONNECTION WITH REORGANISATION OF UNDERTAKINGS

3.1. Introduction

All real estate in Norway is identified in the real estate registry („Grunnboken”), established pursuant to the Registration Act 1935 No 2 („Lov om tinglysing”). Every property is identified by a registry identification under which information about the ownership, title and encumbrances etc. may be entered. In short, the register contains information on various rights and obligations to the property in question. Interested parties acting in good faith are entitled to rely on the information contained in the real estate registry.

There is no legal obligation to register rights related to real estate (ownership etc.) in the registry. It is not necessary to register transfer of title in order to affect the transfer of ownership. The holder of the rights may however choose to register his rights in order to protect his rights against third parties.

Pursuant to Section 7(1) of the Excise Tax Act 1975 No 59 („Lov om dokumentavgift”), the registration of transfer of ownership title („skjøte”) to real property releases an obligation to pay document duties („dokumentavgift”). The tax rate is 2.5 % based on the sales value of the property.

In addition, the registration of transfer of title in the real estate registry is subject to a registration fee („tinglygingsgebyr”) pursuant to the Court fee Act 1982 No 86 („Rettsgebyrloven”). This fee is currently (as of 1 January 2004) fixed at NOK 1.480,- (some EUR 180,-) ⁽¹⁾ per document registered. The provisions concerning the conditions for levying the document duty and registration fee are identical.

Hereinafter, „excise duty” will be used as the common term for document duty and registration fee.

As mentioned above, the excise duty is released by the registration of the transfer of title to another legal entity. Consequently, if there is no transfer of title to another legal entity, but only a change of name of the same legal entity in the registry, no excise duty will be payable.

In cases where real estate is transferred in connection with restructuring or reorganisation of companies or other legal persons, the general point of departure is that a transfer of title occurs and that registration triggers the levy of excise duty since the property is transferred to another legal entity.

However, exemptions may follow either from the Registration Act construed in the light of the company legislation or from special legislation.

3.2. Exemptions based on the Registration Act construed in the light of the company legislation

According to the information received from the Norwegian Government, the Registration Act should be read in light of the general company legislation, which states that some kinds of reorganisations are to be carried out according to rules based on the so-called continuity principle. Continuity is an umbrella term for a number of rules that presuppose that the acquiring undertaking takes over the legal position of the transferring company. Continuity with regard to tax and duty positions is an important aspect of the principle. The purpose of the continuity principle is to facilitate mergers and de-mergers. When the continuity principle applies, the transferring undertaking's legal situation is deemed to continue in the acquiring company. That entails with respect to the rules on excise duty that the registration of a transfer of real estate is treated not as a transfer of title but as a change of name.

The actual scope of the general statutory rules on reorganisations carried out according to the continuity principle and the effect of these provisions regarding the levy of excise duties are described below. The description is given in relation to three different kinds of reorganisations.

Generally, it may be noted that the scope of the exemptions from excise duties based on the application of the continuity principle, as stated in the general corporate legislation, is restricted to the specific kinds of corporations/legal entities and the specific kinds of reorganisations covered by these general company rules. A general feature of the corporate legislation at issue is that the rules apply irrespective of i.a. public or private ownership.

⁽¹⁾ The registration fee („tinglygingsgebyret”) is 2 times the basic court fee („rettsgebyret”), see § 21 of the Court fee Act 1982 No 86 („Rettsgebyrloven”).

Mergers

By merger in this context is meant that one or more undertakings are amalgamated into one by means of an undertaking taking over the assets, rights and obligations of another or several other undertakings as a whole, against the owners of the transferring undertaking receiving shares of ownership in the acquiring company.

Statutory rules on mergers based on the continuity principle can for instance be found in Chapters 13 and 14 of the Act on Limited Companies 1997 No. 44, in Chapters 13 and 14 of the Act on Public Limited Companies No. 45, Chapter 8 of the Act on Savings Banks 1961 No. 1, Section 10-5 of the Act on Insurance Activities 1988 No. 39, Section 54 of the Act on State-Owned Enterprises 1991 No. 54, Section 53 of the Act on Foundations 2001 No. 59 (not yet entered into force).

The Norwegian authorities state that to the extent a merger is covered by such statutory rules, it will be treated according to the continuity principle also for excise duty purposes. The Authority notes that the current statutory provisions on mergers only cover mergers between a specific legal entity merging with another legal entity of the same kind.

De-mergers

By de-merger is understood that an undertaking's assets, rights and obligations are to be apportioned between the undertaking itself and one or more acquiring undertakings, against the owners of the transferring undertaking receiving shares of ownership in one or more of the acquiring companies. It is also a de-merger where the undertaking ceases to exist in connection with the distribution.

According to the circular G-37/90 issued by the Ministry of Justice, a change of name is considered to be present if it is the continued company, and not the unbundled one, and the unbundled company has the same name as the original company, that is to be the title holder. A pure change of name is not deemed to be a transfer of title. It is the reality of the ownership that is the decisive aspect.

If the real estate is transferred to the unbundled company, then it is considered a transfer of title which releases excise duty.

The Norwegian authorities have further informed the Authority that during the last decade, new statutory corporative rules have been adopted that treat de-mergers based on the continuity principle. Examples are the rules in Chapter 14 of the Act on Limited Companies 1997 No. 44 and the Act on the Public Limited Companies 1997 No. 45, the rules in Section 10-5 second paragraph of the Act on Insurance Activities 1988 No. 39 and Section 54 of the Act on Foundations 2001 No. 59.

However, although it is under consideration with the Ministry of Justice, the new legislation has not yet made any changes to the treatment of transfers of property to the acquiring/unbundled company of the de-merger for excise duty purposes.

Conversion/transformation of the legal status/organisation

As regards the conversion of an undertaking from one form of corporation to another, the main rule is that there must be a transfer of title. However, exemptions may be considered pursuant to the interpretation of the Registration Act as construed on the basis of company law. The provisions of Chapter 15 of the Limited Companies Act and of the Public Limited Companies Act, on the conversion from a limited company to a public limited company, or vice versa, are mentioned by the Norwegian authorities as provisions based on the continuity principle. The Norwegian authorities assume that these provisions will also have affect on the interpretation of the Registration Act in the sense that the conversion of this type will be considered as a name change and not as a transfer of title.

3.3. Exemptions based on special legislation

To the extent that exemption from excise duty does not follow from the Registration Act construed in the light of general company legislation, exemptions from excise duty must be laid down in special legislation.

Such special acts and provisions providing exemptions from excise duty on specific and individual reorganisations have been adopted with special regard to several reorganisations of public bodies and publicly owned enterprises in Norway during the recent years. The Norwegian Government has not submitted information on the adoption of such specific legal measures to exempt any reorganisations of privately owned enterprises from excise duty.

3.4. Methods used to avoid excise duties

As the registration of the transfer of title is not mandatory, enterprises can, regardless of whether they are privately or publicly owned, lawfully avoid document duties and registration fees by simply not registering any transfer of ownership. To let the title remain with the original owner constitutes a risk for the new owner for „holder of good faith” towards third party. However, it is possible to eliminate that risk by the registration of a „restriction of the right of ownership”. The registration of declaration on the restriction of the right to ownership does not exclude the risk of execution proceedings/creditor's or bankruptcy estate's extinction of the rights of a legal successor to the debtor's property. According to the Norwegian authorities, that method is widely used by privately owned enterprises, especially between related parties.

According to the submitted information, the registration of a restriction of ownership to real property may constitute a legal obstruction to use the real property as contribution in kind in exchange for the issue of shares in limited liability companies. Contribution in kind in accordance with the Limited Companies Act must be without political or legal reservations. The contribution in kind also has to be irrevocable.

4. THE NORWEGIAN GOVERNMENT'S ASSESSMENT OF WHETHER THE EXEMPTION OF DOCUMENT DUTIES AND REGISTRATION FEES IS IN COMPLIANCE WITH THE STATE AID PROVISIONS OF THE EEA AGREEMENT

4.1. Assessment in connection with the establishment of Entra

The Norwegian Government's assessment of whether the exemption from excise duties and registration fees is in compliance with the State aid provisions of the EEA Agreement is given in Proposition no 84 (1998-99) ⁽¹⁾. The Government argues that it is highly uncertain whether the transfer of properties from the State to Entra is a transfer that releases document duties and registration fees. It is argued that it is more natural to consider the transfer a change of the organisation of the State's real estate activities whereby the State will keep the title to the properties and, consequently, there is no transfer of title in the real estate registry, only a change of name. Change of name does not release document duties and registration fees.

The Government proposes in the special Act referred to above that the transfer is to be considered as a change of name, and not a transfer of title. The Government considers this procedure to be in accordance with previous reorganisations of state entities.

As to whether this puts Entra in a more favourable position than other private companies reorganising their activities, the Government refers to the fact that private undertakings can reorganise their activities by keeping the title in a holding company (change of name) and thus escape the obligation to pay document duties and registration fees. As the Government finds that the State does not have the same possibilities, and because it is more convenient for the State to organise the activities in a separate undertaking, the Government concludes that the exemption from document duties and registration fees is not in conflict with the State aid rules. The Government refers in this context to Chapters 19 and 20 of the Authority's State Aid Guidelines ⁽²⁾.

4.2. Arguments in the correspondence with the Authority

By letter dated 7 November 2002, the Ministry of Trade and Industry explains how private investors can choose solutions that avoid a formal transfer of the deed and thus avoid having to pay document duties and registration fees. It further argues why the non-payment by Entra does not constitute State aid.

⁽¹⁾ Chapter 7.6.1.

⁽²⁾ Chapter 19: Public authorities' holdings. Chapter 20: Application of State aid provisions to public enterprises in the manufacturing sector.

The Ministry argues that the methods that some private investors use to avoid document duties and registration fees described above was not an option in the case of the establishment of Entra. That is i.a. due to obstacles arising from the fact that Statsbygg is subject to public and political control. Methods like keeping the title to the properties with Statsbygg would imply that Entra would be dependent on the approval from a public body for transactions concerning the properties. If the title to the properties remained in Statsbygg, that would imply that the State was both the renter and the formal titleholder of the properties. The Ministry supposes that a private owner of Statsbygg would have de-merged Entra without releasing the obligation to pay document duties and registration fees. The Ministry argues that if such methods were used for Statsbygg/Entra, it would blur the distinction between the two entities' different roles. Statsbygg is entrusted with the task of owning and operating non-commercial public buildings, while Entra operates on a commercial basis.

In the letter dated 7 November 2002, the Ministry also argues that the non-payment of document duties and registration fees has not conferred on Entra any benefits that would constitute aid pursuant to Article 61 of the EEA Agreement. The Ministry states that if document duties and registration fees were payable, the costs would be activated as an asset, while the value of the properties would be reduced correspondingly. The Ministry states that this would not reduce Entra's total balance sheet or the total asset valuation.

By letter dated 4 June 2003, the Ministry of Trade and Industry submitted additional information and arguments concerning i.a. the so called continuity principle, clarification concerning the measures used by private undertakings, why the non-payment does not constitute an advantage, information on the current law with regard to mergers and de-mergers and on exemption from the duty to pay registration fees. The Ministry reiterates the arguments in the letter dated 7 November 2002 as to why the non-payment does not constitute an advantage for Entra. In addition, the Ministry argues that the exemption is a general measure, which does not constitute state aid within the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement. Point 9, Conclusion, of the letter dated 4 June 2003, reads:

„The common system regarding registration fee and document duty is that the continuity principle determines if conversion processes, both public and private, may be done as a name change in relation to inter alia the rules on registration fee and document duty. The purpose of the continuity principle is to facilitate the implementation of mergers, de-mergers and restructurings, which is regarded as socio-economically desirable. The special legislation and the reimbursement of accrued document duty resulting from the reorganisation of hydropower/ electricity companies are a result of the same considerations. Thus, the practice is a general measure, which according to well-established case law does not constitute State aid within the meaning of Article 61 of the EEA Agreement.”

Pursuant to the submitted information, payable excise duty for the transfer of title to the real estate received by Entra would amount to approximately NOK 80.6 million ⁽¹⁾ (some EUR 10.4 million).

II. APPRECIATION

1. The existence of State aid

Article 61(1) of the EEA Agreement reads as follows:

„Save as otherwise provided in this Agreement, any aid granted by EC Member States, EFTA States or through State resources in any form whatsoever which distorts or threatens to distort competition by favouring certain undertakings or the production of certain goods shall, in so far as it affects trade between Contracting Parties, be incompatible with the functioning of this Agreement.”

To be considered as state aid under Article 61(1) of the EEA Agreement, a tax measure must fulfil the following four criteria:

1. The measure must confer the beneficiaries an advantage that reduces the costs they normally bear in the course of the business.
2. The advantage must be granted by the State or through State resources.
3. The measure must be specific or selective in that it favours „certain undertakings or the production of certain goods”.
4. The measure must affect competition and trade between the Contracting Parties.

⁽¹⁾ Value per 2000.

Condition 1: The measure must confer on the beneficiaries an advantage that reduces the costs they normally bear in the course of the business.

According to the case law of the European Court of Justice ⁽¹⁾ and Chapter 17B.3.1(2) of the Authority's State Aid Guidelines „the measure must confer on recipients an advantage, which relieves them of charges that are normally borne from their budgets. The advantage may be provided through a reduction in the firm's tax burden in various ways, including:” (...) „a total or partial reduction in the amount of tax (such as exemption or a tax credit)”.

By the adoption of special statutory provisions, Entra is relieved of the cost of excise duties. Prima facie, this constitutes a financial advantage for the company. The question is therefore whether the arguments presented by Norway can lead to another result.

In this respect the Authority notes, firstly, that it finds it difficult to see how the registration of the transfer of properties from the State to Entra could have been exempted from excise duty in the absence of the particular provision in paragraph 3 of the Act of 18 February 2000.

No other provision in Norwegian law prescribes that such a transaction is exempted from the general rule that registration of change of ownership triggers excise duty. Moreover, based on the information available to it, the Authority cannot see how the reorganisation of Statsbygg – in the absence of Paragraph 3 in the Act of 18 February 2000 – could have been covered by the continuity principle pursuant to the prevailing interpretation of the Registration Act. The reorganisation of Statsbygg implies the transfer of assets (as contribution in kind) to a new limited liability company in exchange for the issuing of shares. At the same time, the transaction implies a conversion of a part of the public body, Statsbygg, to a limited liability company. That reorganization is neither covered by the exemptions related to mergers/de-mergers nor to those pertaining to conversion of legal status. Finally, the Authority notes that registration of a transfer of property from one kind of legal entity to a fully owned subsidiary of that entity having a different legal status would entail excise duty under the Registration Act. Entra became the new title holder to the real estate transferred from the Norwegian State.

As for the Norwegian Government's argument that the measure does not confer on Entra an advantage as compared to private undertakings in a similar situation – and that the adoption of paragraph 3 was necessary to provide Entra with conditions equal or comparable to those available for private undertakings in a similar situation – the Authority accepts that Article 61(1) does not necessarily apply to situations where, in the context of a state privatization, a measure is introduced in order to free a public company from a structural disadvantage that it has in relation to its private sector competitors. Article 61(1) is aimed merely at prohibiting advantages for certain undertakings and the concept of aid covers only direct benefits on release of burdens normally assumed in an undertaking's budget and which are to be regarded as an economic advantage which the recipient undertaking would not have obtained under normal market conditions. Moreover, Article 61(1) requires it to be determined whether, under a particular statutory scheme, a state measure is such as to favour certain undertakings in comparison with others which, in light of the objective pursued, are in a comparable legal and factual situation ⁽²⁾.

However, in the present case, the methods described by the Norwegian authorities to avoid excise duty are legally open to all kinds of undertakings, including undertakings established in connection with state privatizations. The reason for not using these methods in relation to Statsbygg and Entra was merely that the Norwegian authorities found that the political, managerial and practical inconveniences connected to the two methods were of such magnitude that a genuine transfer and registration thereof should take place.

Moreover, while it might be correct that a non-transfer of title in practice might, in some respects, pose greater inconveniences to a publicly owned entity than to a privately owned firm, the problems are for most purposes basically the same for a publicly and a privately owned firm ⁽³⁾. In any event, the fact that public bodies, such as Statsbygg, for various reasons might not be able to apply the methods described by the Norwegian Authorities with the same flexibility and similar practical consequences as privately owned undertakings, constitutes a part of the general conditions and framework for publicly owned companies or public bodies compared to private companies or activities organised otherwise.

⁽¹⁾ Cf. Case 173/73 Italy v. Commission [1974] ECR 709.

⁽²⁾ Cf. Case T-157/01 Danske Busvognmænd v Commission, judgment of 16 March 2004, para. 57.

⁽³⁾ Cf. Case C-308/01 GIL Insurance Ltd, judgment of 29 April 2004.

Finally, the methods to avoid excise duties are, in any event, both based on the non-registration of transfer of ownership. Both methods thus fall outside the scope of the legislation of levying excise duties on registration of transfer of ownership. They can therefore not be held to an equivalent to the registration that took place in the present case.

In conclusion, the Authority remains unconvinced that the exemption from excise duty should escape Article 61(1) by reason of comparison with private undertakings.

The Authority hereafter turns to the Norwegian authorities' argument that the exemption or the non-payment of excise duty does not confer on Entra an advantage as the capital structure, the solidity and the total value of the company, according to the opening balance sheet, would remain unchanged.

The valuation of the assets in the opening balance sheet was based on the method of „net capitalisation” which implies that the property's future cash flow was discounted to present value by a factor observing a relevant rate of return requirement. Accordingly, the „value” or acceptable acquisition cost of the properties was a function of expected future cash flow and the rate of return requirement.

According to the Norwegian authorities, excise duties are considered an acquisition cost that is activated in the company's balance sheet pursuant to the accounting rules. As the total acceptable acquisition cost is defined by the cash flow and rate of return requirement, the activation on the balance sheet of excise duty – if paid – would necessitate a corresponding reduction in the value of the properties. Hence, neither the liabilities nor the equity, i.e. the share capital issued, according to the opening balance sheet, would be affected by the payment or non-payment of excise duty.

The application of the Norwegian accounting rules for setting up the opening balance sheet of Entra neutralizes, according to the Norwegian authorities, the financial effects of the payment compared to the non-payment of excise duties. For the assessment of whether the duties exemption constitutes an advantage for Entra in the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement, however, the Authority takes the view that the rules for treating the issue of excise duties in the opening balance sheet of Entra must be considered as another measure being distinct and separate from the measure at issue, i.e. the exemption from excise duties. Consequently, a comparison of the valuation of assets and liabilities of the submitted real opening balance on the one hand and of the hypothetical opening balance sheet adjusted for incurred excise duties on the other, cannot be considered as a relevant description of the reality of the exemption from excise duties as a financial advantage conferred on the reorganisation of Statsbygg compared to other reorganisations of companies.

The obligation to pay excise duties is a liability for the undertaking. A relief of such a liability is an advantage granted to the undertaking in the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement. This advantage cannot be considered to be non-existing due to the way the opening balance is established. Any relief from such a tax liability would in that case not be an advantage.

In conclusion, the Authority takes the preliminary view that the act in question did confer an advantage on Entra as compared to the general rules on excise duties.

Condition 2: The advantage must be granted by the State or through State resources.

This criterion is fulfilled if the grant of an excise duties exemption is implying that the State renounces or waives the levy of duties that it normally would be legally entitled to claim which involves a loss of revenue ⁽¹⁾. According to Chapter 17B.3(3) of the Authority's State Aid Guidelines, a loss of tax revenue is equivalent to consumption of State resources in the form of fiscal expenditure. As shown above, the provision in Paragraph 3 in the contested Act entails that an excise duty otherwise payable was not paid. Therefore, the second condition must be deemed to be fulfilled.

⁽¹⁾ Indeed, in some aspects, the methods described may in fact be less favourable for private undertakings compared to public ones since the registration of declaration on the restriction of the right to ownership does not exclude the risk of execution proceedings/creditor's or bankruptcy estate's extinction of the rights of a legal successor to the debtor's property.

Condition 3: The measure must be specific or selective in that it favours „certain undertakings or the production of certain goods”.

According to the Norwegian authorities, the measure at issue is a general measure that falls outside the scope of Article 61(1). This is so because the measure does not constitute an exemption to the ordinary rules in the sense that it results from, and is being justified by, the same principles as those underlying the ordinary rules. Thus, the Norwegian authorities appear to maintain that the continuity principle and the considerations for applying this principle with effect i.a. for excise duties purposes in the case at issue are to be deemed in line with the nature and logic of the current excise duty system.

Firstly, the Authority makes reference to Chapter 17B.3.1 of the Authority's State Aid Guidelines on direct business taxation concerning the specificity or selectivity of tax measures, which reads:

„Tax measures, which are open to all economic agents operating within the EFTA State, are in principle general measures. They must be effectively open to all firms on an equal access basis, and they may not de facto be reduced in scope through, for example, the discretionary power of the State to grant them or through other factors that restrict their practical effect.”

The special provision (paragraph 3 of Ot prp nr 83 (1998-99)) concerning the treatment of the present transaction for excise duty purposes applies only to a particular transaction between two explicitly identified entities. Moreover, as shown above, it constitutes an exemption from the normal application of the general rules in the Registration Act. The fact that similar rules have been introduced in relation to other state privatisations does not entail that this *lex specialis* becomes non-selective. The question is therefore whether the provisions concerning Entra should nevertheless, as argued by the Norwegian authorities, be held to be within the general logic of the Norwegian legislation concerning excise duties and exceptions thereto.

According to the case law of the Court of Justice, it is possible to draw a distinction between:

- differentiated treatment that results from the application, to specific situations, of the same principles as those underlying the ordinary rules (no aid)
- differentiated treatment, which, favouring certain undertakings, departs from the internal logic of the ordinary rules (aid) ⁽¹⁾.

This distinction is also described in Chapter 17B.3.4(1) of the Authority's State Aid Guidelines on direct business taxation concerning the justification of a derogation by „the nature or general scheme of the system”: „The differential nature of some measures does not necessarily mean that they must be considered to be State aid. This is the case with measures whose economic rationale makes them necessary to the smooth functioning and effectiveness of the tax system. However, it is up to the EFTA State to provide such justification.”

Pursuant to the description in point I 3 above, the Authority notes that, to a certain extent, the continuity principle constitutes a part of the rules on excise duties as it is open to all firms fulfilling the statutory characteristics of some kinds of reorganisations. However, for the purpose of deciding whether a given transaction triggers excise duties, the scope of the continuity principle is quite restricted. The current interpretation and practice according to the Registration Act implies that the continuity principle is only applicable to a limited number of different and specific reorganisations defined and regulated in statutory rules of the general corporate legislation. On that basis, the Authority takes the preliminary view that the continuity principle is not inherent or a general part of the underlying logic of the current rules and practice on excise duties in connection with other types of reorganisations.

In any event, the pursuance of the underlying objectives of the continuity principle cannot justify that the principle should be applicable to specific reorganisations without the same characteristics as those where the principle applies according to the current practice. A tax legislation that treats reorganisations of state undertakings more favourably than the most similar situations concerning restructurings of private undertakings, would be selective within the meaning of Article 61(1).

In the present case, the real estate was transferred from a public body to a fully owned public limited liability company. With the exception of prior specific state privatisations, the Norwegian legislation does not seem to exempt from excise duty a registration of a transfer of real estate from the original owner of the property to a fully owned subsidiary when the owner and the subsidiary do not have the same legal status.

⁽¹⁾ Cf., inter alia, Case C-157/01 Kingdom of the Netherlands v. Commission, judgment of 29 April 2004.

In view of the foregoing, it should be concluded that the treatment of the reorganisation of Statsbygg according to the continuity principle implying that Entra, for excise duties purposes, should be considered as continuing (parts of) Statsbygg, cannot be derived from the general logic of the current legislation and practice on excise duties. Therefore, the measure must be considered to be selective in the sense of Article 61 (1).

Condition 4: The measure must affect or threaten to affect competition and trade between the Contracting Parties.

According to Chapter 17B.3(2) of the Authority's State Aid Guidelines, „[u]nder settled case-law, for the purposes of this provision, the criterion of trade being affected is met if the recipient firm carries on an economic activity involving trade between Contracting Parties”. Moreover, according to case law of the Court of Justice, the condition will also be fulfilled when aid granted by the State strengthens the position of an undertaking vis-à-vis other undertakings competing in intra-community trade ⁽¹⁾.

It follows from the description in point I above that the assets and activities transferred to Entra were assumed to be exposed to competition. Accordingly, Entra competes with other providers of buildings/properties. This applies to Entra as owner, purchaser, seller, operator and administrator of real estate. It is not clear whether Entra may operate outside the Norwegian borders. However, it is definite that the company operates all over Norway in a market open to economic agents from any other EEA State. Consequently, the measure affects or threatens to affect competition and trade between the Contracting Parties.

2. Compatibility of the aid

Based on the foregoing considerations, the tax exemptions at issue appear to constitute aid within the meaning of Article 61(1) of the EEA Agreement. It is therefore necessary to determine if such an aid is compatible with the functioning of the EEA Agreement under the exceptions laid down in Article 61(2) and (3).

The Norwegian authorities have argued that the measure at issue does not contain aid, and have not put forward any arguments concerning compatibility. However, after assessing the likely involvement of state aid, it has to be considered whether such aid could be compatible with the EEA Agreement by virtue of Article 61(2) and (3) of the Agreement.

The application of the exceptions under Article 61(2) does not appear appropriate. The establishment of Entra does not entail aid having a social character granted to individual consumers or aid to make good the damage caused by natural disasters or exceptional occurrences.

Under Article 61(3)(a) aid may be considered compatible with the EEA Agreement when it is designed to promote the economic development of areas where the standard of living is abnormally low or where there is serious underemployment. Since the measure in question is not limited to such areas, this provision seems not to apply. Also the exemption laid down in Article 61(3)(b) seems not to be applicable. Lastly, as regards the exemption laid down in Article 61(3)(c), it also seems that the aid cannot be considered to facilitate the development of certain economic activities or of certain economic areas in the meaning of this Article. Consequently, the aid seems not to qualify for any of the exemptions provided for in Article 61(3) of the EEA Agreement.

3. The character of the aid

The Authority draws the attention of the Norwegian Government to Article 1 in part II of Protocol 3 to the Surveillance and Court Agreement. The exemption from excise duties was introduced after the entry into force of the EEA Agreement. Any aid in this case should therefore be qualified as new aid. No notification of such aid has been received. Aid would in this case be considered unlawful as defined in Article 1(f) of Part II to Protocol 3 to the Surveillance and Court Agreement. According to Article 14 in Part II of Protocol 3 to the Surveillance and Court Agreement, in cases of unlawful aid, should they be found incompatible, the Authority orders, as a rule, the EFTA State concerned to reclaim aid from the recipient. The amounts thus recovered will include interest calculated on the basis of the reference rates of interest, running from the date on which it was payable to the recipient until the date of recovery.

⁽¹⁾ Cf., inter alia, Case 173/73 Italy v. Commission, cited above, Case C-75/97 Kingdom of Belgium v. Commission [1999] ECR I-3671, Case C-157/01 Kingdom of the Netherlands v. Commission, cited above, and Case C-308/01 GIL Insurance Ltd, cited above.

4. Conclusion

In light of the foregoing considerations, the Authority has doubts as to the compatibility with the functioning of the EEA Agreement of the exemption from document duties and registration fees adopted in connection with the establishment of Entra Eiendom AS. Consequently, the Authority is obliged to initiate the procedure provided for in Article 1(2) in Part I of Protocol 3 of the Surveillance and Court Agreement. The decision to open the formal investigation procedure is without prejudice to the final decision of the Authority.

HAS ADOPTED THIS DECISION:

1. The Authority has decided to open the formal investigation procedure provided for in Article 1(2) in Part I of Protocol 3 to the Surveillance and Court Agreement with regard to the exemptions from document duties and registration fees provided for in the establishment of Entra Eiendom AS.
2. The Norwegian Government is invited, pursuant to Article 6 in Part II of Protocol 3 to the Surveillance and Court Agreement, to submit its comments on the opening of the formal investigation procedure within two months from notification of this decision.
3. The Norwegian Government shall be informed by means of a letter containing a copy of this decision.
4. The EC Commission shall be informed, in accordance with Protocol 27(d) of the EEA Agreement, by means of a copy of this decision.
5. Other EFTA States, EC Member States, and interested parties shall be informed by the publishing of this decision in its authentic language version, accompanied by a meaningful summary in languages other than the authentic language version, in the EEA Section of the Official Journal of the European Communities and the EEA Supplement thereto, inviting them to submit comments within one month from the date of the publication.
6. This decision is authentic in the English language.

Done at Brussels, 16 June 2004

For the EFTA Surveillance Authority

Hannes HAFSTEIN

President

Einar M. BULL

College Member

DECYZJA URZĘDU NADZORU EFTA NR 148/04/COL**z dnia 30 czerwca 2004 r.****dotycząca środków w zakresie podatku ekologicznego****(NORWEGIA)**

(2004/C 319/08)

URZĄD NADZORU EFTA,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym ⁽¹⁾, w szczególności jej art. 61–63,uwzględniając Umowę pomiędzy Państwami EFTA o ustanowieniu Urzędu Nadzoru i Trybunału Sprawiedliwości ⁽²⁾, w szczególności jej art. 24 i protokół 3 do tego Porozumienia ⁽³⁾,uwzględniając proceduralne i merytoryczne zasady pomocy państwa ⁽⁴⁾, w szczególności ich rozdział 15 ⁽⁵⁾,uwzględniając decyzję Urzędu o wszczęciu formalnej procedury dochodzenia ⁽⁶⁾,po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag ⁽⁷⁾ zgodnie z przepisami określonymi w rozdziale 5 Wytucznych Urzędu dotyczących pomocy państwa ⁽⁸⁾ i po uwzględnieniu tych uwag,

a także mając na uwadze, co następuje:

I. STAN FAKTYCZNY**A. Procedura**

Decyzją z dnia 26 lipca 2002 r. Urząd wszczął formalną procedurę dochodzenia, przewidzianą art. 1 ust. 2 w części I protokołu 3 do Porozumienia o Nadzorze i Trybunale.

⁽¹⁾ Dalej zwaną „Porozumieniem EFTA”.⁽²⁾ Dalej zwaną „Porozumieniem o Nadzorze i Trybunale”.⁽³⁾ Należy zauważyć, że zmiany w protokole 3 do Porozumienia o Nadzorze i Trybunale, po uzgodnieniu z państwami EFTA dnia 10 grudnia 2001 r., zmieniające protokół 3 do Umowy pomiędzy państwami EFTA o ustanowieniu Urzędu Nadzoru i Trybunału Sprawiedliwości, weszły w życie dnia 28 sierpnia 2003 r. Zmiany te obejmują Rozporządzenie Rady (WE) nr 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania [ex] art. 93 Traktatu WE w protokole 3.⁽⁴⁾ Wytuczne dotyczące stosowania i interpretacji art. 61 i 62 Porozumienia o EOG oraz art. 1 protokołu 3 do Porozumienia o Nadzorze i Trybunale, przyjęte i wydane przez Urząd Nadzoru EFTA dnia 19 stycznia 1994 r., opublikowane w Dz.U. L 231 z 3.9.1994, i w Suplemencie EOG do Dz.U. nr 32 z 3.9.1994, ostatnio zmienione decyzją Urzędu nr 62/04/COL z dnia 31 marca 2004 r., jeszcze nie opublikowaną; dalej zwane są „Wytuczniymi Urzędu dotyczącymi pomocy państwa”.⁽⁵⁾ Rozdział 15 Wytucznych Urzędu dotyczących pomocy państwa na rzecz ochrony środowiska, przyjęte decyzją Urzędu nr 152/01/COL z dnia 23 maja 2001 r., opublikowane w Dz.U. L 237 z 6.9.2001, str. 16 i w Suplemencie EOG do Dz.U. nr 6 z 24.1.2002, dalej zwane „Wytuczniymi ochrony środowiska”.⁽⁶⁾ Decyzja Urzędu Nadzoru EFTA nr 149/02/COL z dnia 26 lipca 2002 r. dotycząca środków podatku ekologicznego (Norwegia), opublikowana w Dz.U. L 31 z 6.2.2003, str. 36 i w Suplemencie EOG do Dz.U. nr 8 z 6.2.2003, str. 2.⁽⁷⁾ Zawiadomienie informujące Państwa EFTA, Państwa Członkowskie UE i zainteresowane strony o decyzjach o wszczęciu procedury dochodzenia i wzywające je do przedstawienia uwag w terminie dwóch tygodni od publikacji zawiadomienia, opublikowane w Dz.U. C 105 z 1.5.2003, str. 38 i w Suplemencie EOG do Dz.U. nr 22 z 1.5.2003.⁽⁸⁾ W szczególności pkt 5.3.2. Wytucznych.

Pismem z dnia 26 lipca 2002 r. (Dok. nr 02-5603-D), które zostało także przesłane faksem do Misji Norwegii przy Unii Europejskiej, Urząd wezwał rząd norweski do przedstawienia swoich uwag do decyzji o wszczęciu procedury dochodzenia i do dostarczenia Urzędowi wszelkich informacji, niezbędnych do oceny przedmiotowych środków. Odpowiedź rządu norweskiego winna była dotrzeć do Urzędu w ciągu dwóch miesięcy od powiadomienia o decyzji (tj. 26 września 2002 r.).

Spotkanie pomiędzy przedstawicielami władz norweskich a Urzędem odbyło się dnia 3 września 2002 r. w Brukseli.

Po przedłużeniu terminu rząd norweski przedstawił swoje uwagi do decyzji o wszczęciu formalnej procedury dochodzenia oraz przedstawił dodatkowe informacje pismem Ministra Finansów z dnia 7 października 2002 r., otrzymanym i zarejestrowanym przez Urząd dnia 10 października 2002 r. (Dok. nr 02-7327-A).

Podczas spotkania Urzędu z władzami norweskimi, które miało miejsce 22 października 2002 r. w Oslo, Urząd przypomniał rządowi norweskiemu jego obowiązek, wynikający z decyzji Urzędu z dnia 26 lipca 2002 r.: „[...] przedstawienia wszystkich informacji, umożliwiających zbadanie przez Urząd zgodności przedmiotowych środków podatkowych z Porozumieniem o EOG”.

Rząd norweski przedstawił dodatkowe informacje pismem Ministra Handlu i Przemysłu z dnia 9 stycznia 2003 r., przekazując pismo Ministra Finansów z dnia 19 grudnia 2002 r., otrzymane i zarejestrowane przez Urząd dnia 15 stycznia 2003 r. (Dok. nr 03-209-A).

Pismem z dnia 24 stycznia 2003 r. (Dok. nr 03-471-D) Urząd potwierdził otrzymanie uwag, przedstawionych przez władze norweskie w październiku 2002 r., jak też informacji dodatkowych, przedstawionych przez władze norweskie w styczniu 2003 r.

Dnia 6 lutego 2003 r. decyzja o wszczęciu formalnej procedury dochodzenia została opublikowana w sekcji EOG *Dziennika Urzędowego Wspólnot Europejskich* i w Suplemencie EOG do niego ⁽⁹⁾.

W piśmie Ministra Handlu i Przemysłu z dnia 18 lutego 2003 r., które Urząd otrzymał i zarejestrował dnia 21 lutego 2003 r. (Dok. nr 03-952-A), rząd norweski przedstawił swoje opinie, dotyczące kwalifikacji środków jako „istniejącej pomocy”.

Urząd potwierdził odbiór tych dodatkowych uwag pismem z dnia 25 lutego 2003 r. (Dok. nr 03-1135-D).

Pismem z dnia 25 lutego 2003 r., otrzymanym i zarejestrowanym przez Urząd dnia 28 lutego 2003 r. (Dok. nr 03-1215-A), Federacja Norweskiego Przemysłu Przetwórczego (PIL) przedstawiła uwagi dotyczące wszczęcia formalnej procedury dochodzenia.

Pismem z dnia 11 marca 2003 r. (Dok. nr 03-1463-D) Urząd przekazał te uwagi rządowi norweskiemu, dając możliwość ustosunkowania się do nich w terminie miesiąca od otrzymania pisma Urzędu.

Pismem Ministra Handlu i Przemysłu z dnia 14 kwietnia 2003 r., otrzymanym i zarejestrowanym przez Urząd dnia 17 kwietnia 2003 r. (Dok. nr 03-2506-A), rząd norweski przedstawił swoje uwagi do wniosków strony trzeciej.

Dnia 1 maja 2003 r. Urząd opublikował zawiadomienie informujące Państwa EFTA, Państwa Członkowskie UE i inne zainteresowane strony o decyzji o wszczęciu procedury dochodzenia i wzywające je do przedstawienia uwag co do środków, w stosunku do których została wszczęta formalna procedura dochodzenia w terminie dwóch tygodni od daty opublikowania zawiadomienia ⁽¹⁰⁾.

⁽⁹⁾ Zob. przypis 6.

⁽¹⁰⁾ Zob. przypis 7.

Pismem z dnia 13 czerwca 2003 r. (Dok. nr 03-3796-D) Urząd poinformował rząd norweski o swoim stanowisku odnośnie do informacji i uwag przedstawionych przez Norwegię i strony trzecie i zwrócił się do rządu norweskiego o dalsze wyjaśnienia. Sprawy omówione w tym piśmie były także omawiane na spotkaniu dwustronnym pomiędzy Urzędem a władzami norweskimi w Oslo dnia 27 czerwca 2003 r.

Pismem Ministra Finansów z dnia 8 lipca 2003 r., otrzymanym i zarejestrowanym przez Urząd dnia 14 lipca 2003 r. (Dok. nr 03-4679-A), rząd norweski udzielił dalszych wyjaśnień.

B. Opis właściwych środków pomocy

1. Zwolnienie z podatku od zużycia energii elektrycznej

- a) *Zwolnienie przemysłu wytwórczego, wydobywczego i upraw szklarniowych z podatku od zużycia energii elektrycznej*

Podatek od zużycia energii elektrycznej został po raz pierwszy wprowadzony w 1971 r. Według rządu norweskiego celem podatku było zapewnienie bardziej efektywnego zużycia energii elektrycznej, aby w ten sposób doprowadzić do pozytywnych skutków dla środowiska, co nie nastąpiłoby w odmiennej sytuacji.

Po wprowadzeniu podatku od energii elektrycznej pewne gałęzie przemysłu (w szczególności przemysły energochłonne) korzystały albo z obniżenia stawek albo z całkowitych zwolnień. Od dnia 1 stycznia 1994 r. do dnia 31 grudnia 2000 r., przemysł wytwórczy⁽¹⁾, wydobywczy⁽²⁾ i upraw szklarniowych⁽³⁾ były w całości zwolnione z podatku od energii elektrycznej (por. roczne decyzje budżetowe parlamentu norweskiego i odpowiednie rozporządzenia wykonawcze⁽⁴⁾).

Począwszy od dnia 1 stycznia 2001 r. przemysł wytwórczy, wydobywczy i upraw szklarniowych nadal były zwolnione z podatku od energii elektrycznej, ale – zgodnie z roczną decyzją budżetową parlamentu norweskiego – powinny być ograniczone do wykorzystywania w takich procesach przemysłowych jak „Fritaket omfatter kun elektrisk kraft som benyttes i selve industriprosessen”). Ograniczenie to zostało wprowadzone w odniesieniu do wykorzystywania energii elektrycznej przez przemysł wytwórczy, wydobywczy i upraw szklarniowych w budynkach administracyjnych, które winno być opodatkowane („Fritaket gjelder ikke elektrisk kraft som leveres til administrasjonsbygg”) ⁽⁵⁾.

Począwszy od dnia 1 stycznia 2002 r. zwolnienie z podatku przemysłu wytwórczego, wydobywczego i upraw szklarniowych oraz wyłączenie ze zwolnienia z podatku od energii elektrycznej wykorzystywanej w budynkach administracyjnych, były wprowadzone na mocy rozporządzenia o podatku akcyzowym (por. §§ 3-12-4 i 3-12-5 rozdziału 3-12 rozporządzenia o podatku akcyzowym⁽⁶⁾).

Zmiana wprowadzona w roku 2001, która została utrzymana przez rok 2002 i rok 2003, była następstwem żądania parlamentu norweskiego, aby rozważyć jak przedsiębiorstwa zwolnione z podatku mogłyby płacić podatek od energii elektrycznej, wykorzystywanej do innych celów niż produkcyjne.

⁽¹⁾ Właściwy przepis zawiera odniesienie do klasyfikacji statystycznej D, która odpowiada rozdziałom 15–37 NACE D.

⁽²⁾ Właściwy przepis zawiera odniesienie do klasyfikacji statystycznej C, która odpowiada rozdziałom 10–14 NACE C.

⁽³⁾ Brak odniesienia do klasyfikacji statystycznej – niemniej sektor powinien należeć do NACE A.

⁽⁴⁾ Rozporządzenie nr 1203 z dnia 23 grudnia 1992 r. „Forskrift om avgiftsmessig avgrensning og praktisering av fritak og lettelsler i avgift på elektrisk kraft for industrien m.v.”.

⁽⁵⁾ Por. rozporządzenie nr 1203 z dnia 23 grudnia 1992 r. „Forskrift om avgiftsmessig avgrensning og praktisering av fritak og lettelsler i avgift på elektrisk kraft for industrien m.v.”, zmienione rozporządzeniem nr 1344 z dnia 21 grudnia 2000 r.

⁽⁶⁾ Rozporządzenie nr 1451 z dnia 11 grudnia 2001 r. „Forskrift om særavgifter”.

Zmiana zakładała, że przemysł wytwórczy, wydobywczy i upraw szklarniowych, które w zasadzie były zwolnione z podatku od energii elektrycznej, zostałyby objęte podatkiem od energii elektrycznej wykorzystywanej w budynkach administracyjnych. Aby zostać zdefiniowanym jako „budynek administracyjny”, minimum 80 % powierzchni budynku winno być wykorzystywane na cele administracyjne. Jeżeli budynek zakwalifikowany został jako „budynek administracyjny”, cała używana w nim energia elektryczna podlega podatkowi, nawet jeżeli część zużycia energii była w rzeczywistości związana z procesami produkcyjnymi. Z drugiej strony, jeżeli działalność produkcyjna zajmowała ponad 20 % całkowitej powierzchni budynku, energia elektryczna dostarczana do tego budynku nie jest opodatkowana, nawet kiedy część energii elektrycznej jest używana do celów administracyjnych. Rząd norweski postrzegał to jako jedyny praktyczny sposób opodatkowania energii elektrycznej wykorzystywanej do celów innych niż produkcyjne.

Poczynając od dnia 1 stycznia 2002 r., ogólna stawka podatku od energii elektrycznej została obniżona do 0,093 NOK (korony norweskiej) za kWh (około 0,012 EUR za kWh) i, poczynając od dnia 1 stycznia 2003 r., została ustalona na poziomie 0,095 NOK za kWh (około 0,013 EUR za kWh) ⁽¹⁷⁾.

Według informacji rządu norweskiego, straty w dochodach podatkowych w 2002 r. z powodu zwolnień sektorowych wyniosły do 4 605 miliona NOK (około 575 milionów EUR).

Poczynając od dnia 1 stycznia 2004 r., podatek od zużycia energii elektrycznej nie obejmował już przedsiębiorstw, a jedynie gospodarstwa domowe.

b) *Zwolnienia z podatku od zużycia energii elektrycznej użytkowników w pewnych regionach (gminach)*

Stosownie do rocznych decyzji budżetowych parlamentu norweskiego, podatek od energii elektrycznej nie był pobierany w okręgu Finnmark i siedmiu gminach w Północnym Troms (Karlsøy, Kvaenangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord). Oznaczało to, że w tych rejonach geograficznych zarówno zużycie przez gospodarstwa domowe, jak też zużycie przemysłowe, były zwolnione z podatku od energii elektrycznej.

Zgodnie z informacją rządu norweskiego, straty w dochodach podatkowych z powodu zwolnienia regionalnego wyniosły w 2002 r. 160 milionów NOK (około 20 milionów EUR).

Zwolnienie regionalne zostało utrzymane w 2004 r. w odniesieniu do gospodarstw domowych. Jak zaznaczono powyżej, żadne podatki nie zostały nałożone na przedsiębiorstwa.

2. **Odstępstwa od systemu podatkowego CO₂**

Podatek od CO₂ od olejów mineralnych i benzyny został wprowadzony w 1991 r., a podatek od węgla i koks w 1992 r. Kiedy podatki te zostały wprowadzone po raz pierwszy, były integralnymi elementami istniejącego systemu podatku akcyzowego od olejów mineralnych, benzyny, węgla i koks. W ramach ekologicznej reformy podatkowej w 1999 r., podatek od CO₂ został ustalony jako odrębny podatek w ustawodawstwie. Według władz norweskich, podatek od CO₂ od węgla i koks został wprowadzony częściowo po to, by uniknąć ryzyka przejścia z olejów mineralnych (opodatkowanych) na węgiel i koks (które wcześniej nie były opodatkowane), a częściowo by zachęcić do wykorzystywania produktów bardziej przyjaznych środowisku. Podatek nałożony na węgiel i koks objął produkty wykorzystywane do celów energetycznych.

W wyniku zmiany w ustawodawstwie podatkowym, począwszy od dnia 1 stycznia 2003 r. węgiel i koks już nie były objęte podatkiem od CO₂.

Użycie węgla i koks jako surowców w procesach przemysłowych było zwolnione z podatku od CO₂ na mocy rocznych decyzji budżetowych parlamentu norweskiego. Zwolnienie zostało uchwalone w 1992 r., kiedy wprowadzono podatek od węgla i koks.

⁽¹⁷⁾ Od dnia 3 stycznia 2002 r. Norwegię obowiązywał kurs wymiany 8,0105 NOK = 1 €, a od dnia 3 stycznia 2003 r.: 7,2360 NOK = 1 € (<http://www.eftasurv.int/fieldswork/fieldstateaid/dbaFile791.html>).

Zgodnie z przepisami rozporządzenia o podatku akcyzowym, użycie produktów opodatkowanych jako surowce podlegało zwrotowi pod warunkiem że emisje CO₂ były niższe niż zawartość węgla w odnośnych produktach mogłaby wskazywać. Jednakże przepis ten nie był stosowany do wykorzystywania węgla i koksu jako surowców, ponieważ ten szczególny sposób wykorzystywania był traktowany jako wykraczający poza zakres podatku.

Na mocy rocznych decyzji budżetowych parlamentu norweskiego i § 3-6-4 rozdziału 3 rozporządzenia o podatku akcyzowym (stosowanego do dnia 31 grudnia 2002 r.), wykorzystywanie węgla i koksu jako reduktorów było zwolnione z podatku. Zwolnienie obejmowało jedynie ilość produktów niezbędną do procesu redukcji. Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrekcji ds. Opłat Celnych i Podatku Akcyzowego, w niektórych przypadkach węgiel i koks są niezbędną częścią procesów chemicznych, ale nie wchodzi w skład produktu końcowego. W takich przypadkach poziom emisji CO₂ był porównywalny z emisjami z wykorzystywania węgla i koksu do celów energetycznych. Powód zwolnienia został określony jako brak materiałów alternatywnych do takich procesów.

Według władz norweskich węgiel i koks były wykorzystywane w procesach produkcyjnych jako surowce w produkcji masy anodowej i elektrodowej. Węgiel i koks były wykorzystywane jako reduktory w produkcji pierwotnego aluminium, stopów żelaza (żelazokrzem, krzemometal i manganostopy) oraz żużłu dwutlenku tytanu. W produkcji węgliku krzemu węgiel i koks były wykorzystywane zarówno jako surowce, jak też reduktory.

Ponadto (obowiązywało do 31 grudnia 2002 r.) użycie węgla i koksu do produkcji klinkieru w procesie wytwarzania cementu i keramzytu⁽¹⁸⁾ było zwolnione z podatku od CO₂, od węgla i koksu. Zwolnienie zostało ustanowione w 1992 r., kiedy wprowadzono podatek od węgla i koksu. W produkcji klinkieru węgiel i koks były wykorzystywane do celów energetycznych.

Większość węgla i koksu była używana jako surowce lub reduktory w procesach przemysłowych. Węgiel i koks były głównie wykorzystywane do celów energetycznych w przemyśle cementowym i keramzytu. Poza tym przemysłem wykorzystywanie koksu w celach grzewczych w przemyśle maszynowym i w gospodarstwach domowych było bardzo ograniczone. Jak przewidywały władze norweskie, utrata dochodów podatkowych wskutek zniesienia podatku od CO₂ od węgla i koksu w 2003 r. wyniosła około 500 tys. NOK (około 69 tys. EUR).

Przemysł celulozowy i papierniczy płacił podatek od CO₂ według obniżonej stawki od olejów mineralnych (tj. 50 % stawki podstawowej) od 1993 r. Począwszy od dnia 1 stycznia 2002 r. podstawowa stawka została ustalona na poziomie 0,49 NOK od litra (około 0,06 EUR od litra), obniżona stawka wynosiła 0,245 NOK od litra (około 0,03 EUR od litra). Począwszy od dnia 1 stycznia 2003 r., podstawowa stawka została ustalona na 0,5 NOK od litra (około 0,07 EUR od litra), a obniżona stawka wynosiła 0,25 NOK od litra (około 0,035 EUR od litra).

3. Częściowe zniesienie podatku od SO₂

W 1970 r. wprowadzono podatek siarkowy od olejów mineralnych. Całość lub część tego podatku mogła być zwrócona na wniosek, gdy emisje związane z wykorzystywaniem tych produktów były niższe niż wskazywałaby zawartość siarki. Wszyscy użytkownicy olejów mineralnych mogli ubiegać się o zwrot.

Począwszy od 1993 r. podatek zależał od zawartości siarki w oleju i wzrastał wraz ze wzrostem procentowym zawartości siarki. Podstawa wymiaru podatku obejmowała ropę naftową, olej gazowy, olej solarowy, olej napędowy i paliwo olejowe oraz wszelki olej, który mógłby być użyty jako paliwo olejowe.

W 1999 r., w ramach ekologicznej reformy podatkowej, podatek od SO₂ został ustanowiony jako oddzielny podatek w ustawodawstwie, obejmujący następujące trzy części składowe: podatek siarkowy od olejów mineralnych, nowy podatek od wykorzystywania węgla i koksu i nowy podatek od emisji SO₂ przez rafinerie ropy naftowej.

⁽¹⁸⁾ Lekki spieniony agregat gliniany.

Do podatku od wykorzystywania węgla i koksu była stosowana różna stawka podatkowa, w zależności od przypuszczalnej zawartości siarki w różnych rodzajach węgla i koksu. System zwrotów dotyczący olejów mineralnych, wspomniany powyżej, został rozszerzony tak, by objąć także nowe produkty podlegające opodatkowaniu.

Odnosnie do nowego podatku od emisji SO₂ przez rafinerie ropy naftowej wprowadzono przepis mający na celu uniknięcie podwójnego opodatkowania. Przepis ten stanowił, że kiedy produkty już opodatkowane (np. oleje mineralne) powodowały emisje podlegające nowemu podatkowi uzależnionemu od emisji, wówczas ten pierwszy podatek należało odjąć od podatku płatnego od emisji. Skutkiem tego, odnosnie do wykorzystywania olejów mineralnych, emisje rafinerii ropy naftowej były pośrednio opodatkowane za pomocą systemu podatków i zwrotów przed 1999 r. Po roku 1999 podatek został przekształcony bezpośrednio w podatek od emisji. Jednakże emisje powodowane wykorzystywaniem surowej ropy w procesach rafinacyjnych, które nie były uprzednio opodatkowane, zostały opodatkowane zgodnie z nowym systemem.

Podstawowa stawka podatku od SO₂ od olejów mineralnych w 2002 r. wynosiła 0,07 NOK (około 0,009 EUR) od litra od każdego rozpoczętego 0,25 procenta zawartości siarki. Stawka podatku od SO₂ od wykorzystywania węgla i koksu w 2001 r. wynosiła pomiędzy 2,58 NOK za 100 kg do 18,54 NOK za kg, w zależności od rodzaju węgla i koksu i zawartej w nich siarki. Stawka od emisji z rafinerii w 2001 r. wynosiła 3,09 NOK za kg SO₂.

Począwszy od dnia 1 stycznia 2002 r. podatek od SO₂ od wykorzystywania węgla i koksu oraz emisji z rafinerii ropy naftowej został zniesiony. Rząd norweski wyjaśnił, że przemysł, który był uprzednio objęty tymi podatkami, w zamian będzie regulowany w drodze zezwoleń emisyjnych zgodnie z Ustawą o kontroli zanieczyszczeń⁽¹⁹⁾.

Według rządu norweskiego zniesienie podatku winno być rozpatrywane w kontekście zobowiązań państwa norweskiego, zgodnie z Protokołem Gothenburskim z 1999 r. do Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie transgranicznego przenoszenia zanieczyszczeń powietrza na dalekie odległości. Protokół Gothenburski z 1999 r. ustala górny pułap emisji SO₂ w Norwegii na poziomie 22 tys. ton rocznie w 2010 r. Aby osiągnąć ten limit emisji, roczne norweskie emisje SO₂ musiałyby być zmniejszane o 7 tys. ton. Obliczenia wykonane przez Norweski Urząd Kontroli Zanieczyszczeń wykazały, że przemysł przetwórczy najlepiej przyczyni się do redukcji emisji SO₂ oraz że podatek od SO₂, wprowadzony w 1999 r., nie doprowadzi do koniecznych redukcji emisji.

Dnia 19 września 2001 r. niewiążące „Porozumienie intencyjne” zostało zawarte pomiędzy norweskim Ministerstwem Środowiska a Federacją Norweskiego Przemysłu Przetwórczego (PIL), którego celem było doprowadzenie do niezbędnych redukcji emisji. W tym porozumieniu norweski przemysł przetwórczy zobowiązał się do podjęcia działań w celu redukcji emisji SO₂, natomiast rząd norweski zobowiązał się wnioskować do parlamentu norweskiego o zniesienie podatku od SO₂ od węgla i koksu od dnia 1 stycznia 2002 r.⁽²⁰⁾

⁽¹⁹⁾ W związku z wprowadzeniem dyrektywy Rady 96/61/WE dotyczącej zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli, dyrektywa IPPC (Dz.U. L 257 z 10.10.1996, str. 26, zmieniona dyrektywą 2003/87/WE, Dz.U. L 275 z 25.10.2003, str. 32), włączona do Porozumienia o EOG decyzją Wspólnego Komitetu nr 27/97 (Dz.U. L 242 z 4.9.1997, str. 76 i Suplement EOG nr 37 z 4.9.1997, str. 100), Ustawa musi być wdrożona, zgodnie z wymogami tej dyrektywy, w terminie do 30 października 2007 r.

⁽²⁰⁾ Zgodnie z porozumieniem PIL zadeklarował w imieniu spółek wyszczególnionych w załączniku (który obejmuje następujące sektory: rafinerie ropy naftowej, materiały chemiczne/ceramiczne, cement, żelazostopy i aluminium), że opracują technologię i wybudują instalacje oczyszczania, które będą zmniejszać emisje SO₂ w Norwegii o minimum 5 tys. ton rocznie. Ponadto PIL miał przedstawić konkretne propozycje, w jaki sposób można przeprowadzić takie ograniczenie emisji i w jaki sposób można osiągnąć łączną redukcję o 7 tys. ton. PIL powołał tzw. „Fundusz Ochrony Środowiska Przemysłu Przetwórczego” („Fundusz”) w celu przyczynienia się do zmniejszenia emisji SO₂ przez spółki. „Porozumienie wykonawcze” zostało zawarte pomiędzy uczestniczącymi spółkami a Funduszem dnia 18 grudnia 2001 r., na mocy którego poszczególne spółki zostały zobowiązane do wnoszenia składek na rzecz Funduszu, których wysokość była obliczana na podstawie emisji SO₂ poszczególnych spółek oraz według stawek ustalonych przez Fundusz. Wszystkie inicjatywy, na które przysługuje pomoc z Funduszu, powinny być sfinalizowane do końca 2009 r. Porozumienie wykonawcze weszło w życie 1 stycznia 2002 r. i wygaśnie 31 grudnia 2009 r.

C. Wątpliwości Urzędu wyrażone w decyzji o wszczęciu procedury dochodzenia

1. Zwolnienia z podatku od zużycia energii elektrycznej**a) Zwolnienie pewnych gałęzi przemysłu z podatku od zużycia energii elektrycznej**

W decyzji o wszczęciu procedury dochodzenia Urząd zajął wstępnie stanowisko, że zwolnienia pewnych sektorów przemysłu z podatku od energii elektrycznej stanowią pomoc państwa w znaczeniu art. 61 ust. 1 Porozumienia o EOG. Zdaniem Urzędu struktura systemu podatku od energii elektrycznej, wynikająca z właściwych przepisów, jest oparta na zasadzie, że całość zużycia energii elektrycznej jest przedmiotem opodatkowania. Wyłączenia od tej zasady zostały określone przez odesłanie do klasyfikacji statystycznej poszczególnych sektorów. Ponadto Urząd miał wątpliwości, czy zwolnienia mogą być traktowane jako odzwierciedlające ograniczenie zakresu podatku od energii elektrycznej wykorzystywanej do celów innych niż produkcja, gdyż władze norweskie nie ustanowiły jasnej definicji, co ma być rozumiane przez „cele produkcyjne”.

Ponadto Urząd wyraził wątpliwości, czy zwolnienie z podatku od energii elektrycznej pewnych sektorów gospodarki może być traktowane jako zgodne z art. 61 ust. 3 lit. c) Porozumienia o EOG, w połączeniu z. Wytcznymi dotyczącymi ochrony środowiska. W szczególności Urząd zaobserwował, że zwolnienie nie było uwarunkowane zawarciem porozumień dotyczących ochrony środowiska, a firmy kwalifikujące się do zwolnienia nie płaciły znacznej części podatku krajowego. Dodatkowo rząd norweski nie wskazał, czy odstępstwa miały charakter tymczasowy i nie sformułował żadnych zobowiązań co do ograniczenia środków pomocy w czasie.

b) Zwolnienie z podatku od zużycia energii elektrycznej użytkowników w pewnych regionach (gminach)

W decyzji o wszczęciu procedury dochodzenia Urząd zajął wstępnie stanowisko, że zwolnienia przedsiębiorstw w pewnych regionach z podatku od zużycia energii elektrycznej stanowią szczególny środek w znaczeniu art. 61 ust. 1 Porozumienia o EOG ⁽²¹⁾. W przypadku braku uzasadnienia Urząd miał wątpliwości, czy zwolnienie regionalne może być traktowane jako zgodne z zasadami pomocy państwa na EOG.

2. Odstępstwa od systemu podatku od CO₂**a) Zwolnienie węgla i koksu wykorzystywanych jako surowce lub jako reduktory w procesach przemysłowych**

W decyzji o wszczęciu procedury dochodzenia Urząd zajął wstępnie stanowisko, że zwolnienie węgla i koksu wykorzystywanych jako surowce lub jako reduktory z podatku od CO₂ od węgla i koksu, stanowiło pomoc państwa w znaczeniu art. 61 ust. 1 Porozumienia o EOG. Według wstępnego stanowiska Urzędu zwolnienie węgla i koksu wykorzystywanych w określonych celach w poszczególnych gałęziach przemysłu zdawało się przynosić korzyści jedynie pewnym przedsiębiorstwom i tym samym zostało uznane za selektywne. Urząd wyraził wątpliwości, czy zwolnienie można uzasadnić charakterem i logiką systemu podatku od CO₂, skoro władze norweskie nie wykazały, że wykorzystywanie węgla i koksu do opisanych celów nie przyczynia się do emisji CO₂. Odnośnie do rzekomego braku alternatywnych czynników produkcji dla przedmiotowych procesów przemysłowych jako uzasadnienia zwolnienia, Urząd miał wątpliwości, czy zwolnienie w takich okolicznościach jest zgodne z zasadą „zanieczyszczający płaci”.

⁽²¹⁾ Odnośnie do traktowania zwolnień regionalnych z podatku jako pomocy państwa, zob.: sprawa E-6/98 Rząd Norwegii przeciwko Urzędowi Nadzoru EFTA [1999] Raport Trybunału EFTA, str. 74.

Urząd ogłosił, że przeprowadzi bardziej szczegółową ocenę właściwości decyzji Komisji dotyczącej brytyjskiego podatku klimatycznego, w której Komisja przyjęła, że nakładanie podatków na produkty energetyczne wykorzystywane do celów paliwowych, ale zwalnianie produktów energetycznych wykorzystywanych wyłącznie do celów innych niż paliwowe (zwolnienie w związku z wykorzystaniem do celów innych niż paliwowe) i zasadniczo do celów innych niż paliwowe (zwolnienie w związku z podwójnym wykorzystaniem) jest zgodne z charakterem i logiką systemu podatków ekologicznych⁽²²⁾. Urząd również oceniłby właściwość wniosku Komisji w sprawie nowych wspólnotowych ram opodatkowania energii⁽²³⁾ w świetle zwolnienia z norweskiego podatku od węgla i koksu wykorzystywanych jako surowce lub reduktory⁽²⁴⁾.

Ponadto Urząd wyraził wątpliwości odnośnie do zgodności zwolnienia z Wytycznymi dotyczącymi ochrony środowiska, zwłaszcza że zwolnienie z podatku od CO₂ od węgla i koksu nie było uwarunkowane zawarciem porozumień dotyczących ochrony środowiska i nie wydaje się, by firmy kwalifikujące się do zwolnienia/zwrotu płaciły znaczną część podatku krajowego.

b) *Zwolnienie węgla i koksu wykorzystywanych do celów energetycznych w produkcji cementu i keramzytu*

W decyzji o wszczęciu procedury dochodzenia Urząd zajął wstępnie stanowisko, że zwolnienie z podatku od CO₂ od węgla i koksu stosowanych w produkcji cementu i keramzytu stanowiło pomoc państwa w rozumieniu art. 61 ust. 1 Porozumienia o EOG. W opinii Urzędu to zwolnienie miało charakter sektorowy. Ponadto Urząd wziął pod uwagę, że zwolnienie przemysłu cementowego i keramzytu było sprzeczne z ogólną zasadą, ustanowioną w systemie podatku od CO₂, tj. że każde wykorzystywanie węgla i koksu do celów energetycznych winno być opodatkowane.

Ponadto Urząd wyraził wątpliwości odnośnie do zgodności zwolnienia z Wytycznymi dotyczącymi ochrony środowiska, zwłaszcza że zwolnienie z podatku CO₂ od węgla i koksu nie było uwarunkowane zawarciem porozumień dotyczących ochrony środowiska i nie wydaje się, by firmy kwalifikujące się do zwolnienia/zwrotu płaciły znaczącą część podatku krajowego.

c) *Obniżona stawka podatku od CO₂ od olejów mineralnych dla przemysłu papierniczego i celulozowego*

W decyzji o wszczęciu procedury dochodzenia Urząd stanął zajął stanowisko, że obniżona stawka podatku od CO₂ w przypadku przemysłu papierniczego i celulozowego stanowi pomoc państwa w znaczeniu art. 61 ust. 1 Porozumienia o EOG.

Urząd wyraził wątpliwości dotyczące zgodności obniżonej stawki dla przemysłu papierniczego i celulozowego. W szczególności, w odniesieniu do drugiej opcji w pkt 46.1.b Wytycznych dotyczących ochrony środowiska, Urząd nie wykluczył, by stawka podatku dotycząca przedsiębiorstw w przemyśle papierniczym i celulozowym, obniżona do 50 % normalnej stawki podatku od CO₂, mogła być uważana za „znaczną część” podatku krajowego. Jednakże bez informacji o skutkach obniżenia stawki dla przemysłu, którego dotyczy, a w szczególności, czy stawka ta służy jako zachęta do poprawy ochrony środowiska, Urząd nie mógł wywnioskować, czy wymogi wytycznych zostały spełnione.

3. Częściowe zniesienie podatku od emisji SO₂

W decyzji o wszczęciu procedury dochodzenia Urząd zajął stanowisko, że zniesienie podatku od SO₂ od wykorzystywania węgla i koksu oraz od emisji z rafinerii ropy naftowej może być traktowane jako pomoc państwa w znaczeniu art. 61 ust. 1 Porozumienia o EOG.

⁽²²⁾ Decyzja Komisji z dnia 3 kwietnia 2002 r. w sprawie zwolnienia z podatku klimatycznego w związku z podwójnym wykorzystaniem w Wielkiej Brytanii (pomoc państwa nr C 18/2001 i C 19/2001), Dz.U. L 229 z 27.8.2002, str. 15.

⁽²³⁾ COM (1997) 30 wersja ostateczna, Dz.U. C 139 z 6.5.1997, str. 14.

⁽²⁴⁾ W międzyczasie dyrektywa Rady 2003/96/WE w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej („Dyrektywa w sprawie podatku energetycznego”) została przyjęta dnia 27 października 2003 r. (Dz.U. L 283 z 31.10.2003, str. 51), ale nie została włączona do Porozumienia o EOG.

Urząd zauważył, że zniesienie podatku od SO₂ od węgla i koksu ograniczyło zakres podatku od SO₂, bez rozróżnienia pomiędzy różnymi kategoriami przedsiębiorstw lub sektorów, oraz że zakres podatku był ustalony przez wyłączenie wykorzystywania określonych produktów, to jest wykorzystywania węgla i koksu. Tym samym zniesienie podatku od SO₂ od węgla i koksu byłoby zasadniczo korzystne dla wszystkich przedsiębiorstw w Norwegii używających węgla i koksu. Jednakże, ponieważ istniały wskazania, że zniesienie miało dotyczyć określonych sektorów przemysłu, Urząd nie mógł wykluczyć, że zniesienie podatku od SO₂ od wykorzystywania węgla i koksu doprowadziło do różnego sposobu opodatkowania dla gałęzi przemysłu, które – z punktu widzenia ochrony środowiska – były w porównywalnej sytuacji.

Ponadto Urząd nie mógł wykluczyć, bez bardziej szczegółowych informacji, że zniesienie podatku od wykorzystywania węgla i koksu jako paliwa przyniosłoby korzyści pewnym przedsiębiorstwom w porównaniu do przedsiębiorstw w przemyśle przetwórczym, które używają olejów mineralnych jako paliwa. Mogłoby to prowadzić do zakłócenia konkurencji w różnych sektorach przemysłu, w zależności od stopnia, w jakim używają one produktów opodatkowanych i nieopodatkowanych.

W odniesieniu do zniesienia podatku od SO₂ od emisji z rafinerii ropy naftowej, Urząd zajął stanowisko, że to ograniczenie zakresu systemu podatku od SO₂ miało charakter sektorowy.

W konsekwencji Urząd doszedł do wniosku, że zniesienie podatku od SO₂ od węgla i koksu oraz od emisji z rafinerii ropy naftowej przyniosło korzyści finansowe przedsiębiorstwom w pewnych sektorach i w efekcie było porównywalne do zwolnienia z podatku. Urząd uznał też, że rząd norweski w praktyce zrzekł się prawa otrzymywania płatności podatkowych od firm z przedmiotowych sektorów, tym samym przyznając im przewagę ekonomiczną.

4. Zakwalifikowanie jako „nowa pomoc”

Przez przyjęcie stosownych środków, o które wnioskował Urząd, rząd norweski był, według wstępnego stanowiska Urzędu, prawnie zobowiązany dostosować istniejące systemy pomocy do wymogów określonych w Wytycznych dotyczących ochrony środowiska w terminie do dnia 1 stycznia 2002 r. Tym samym, każdy system pomocy, który nie był zgodny z wymogami określonymi w nowych Wytycznych dotyczących ochrony środowiska, winien być zniesiony po dniu 1 stycznia 2002 r.

Zdaniem Urzędu przyjęcie przez rząd norweski stosownych środków implikowało również, że każdy system pomocy, stosowany po dniu 1 stycznia 2002 r., który był niezgodny z wymogami określonymi w nowych Wytycznych dotyczących ochrony środowiska, należy uznać za „nową pomoc”. Z tego powodu Urząd przypomniał rządowi norweskiemu, że odbiorcy winni zwrócić bezprawnie przyznaną pomoc, jeżeli Urząd, w swojej ostatecznej decyzji, stwierdzi, że dane środki podatkowe są niezgodne z Porozumieniem o EOG.

D. Uwagi rządu norweskiego do decyzji o wszczęciu procedury dochodzenia

1. Zwolnienia z podatku od zużycia energii elektrycznej

a) Zwolnienie pewnych gałęzi przemysłu z podatku od zużycia energii elektrycznej

Rząd norweski przypomniał, że począwszy od dnia 1 stycznia 2001 r., podstawa opodatkowania została rozszerzona, by objąć zużycie energii elektrycznej w budynkach administracyjnych przedsiębiorstw wytwórczych i wydobywczych. Dlatego też rząd uważał, że zwolnienia z podatku od energii elektrycznej objęły wszelkie wykorzystanie elektryczności do celów produkcyjnych. Tak więc zwolnienie dla przemysłu wytwórczego, wydobywczego i upraw szklarniowych było uważane za „środek ogólny”, który nie jest objęty art. 61 ust. 1 Porozumienia o EOG.

Rząd norweski potwierdził, że nie można wykluczyć wykorzystywania energii elektrycznej do celów produkcyjnych również w sektorach, które nie są objęte zwolnieniem. W opinii rządu problem ten wynikał z powodu braku jasnej definicji, co należy rozumieć jako „procesy produkcyjne” i „cele administracyjne”. Rząd norweski oświadczył, że „mogą istnieć wątpliwości, czy obecny system we wszystkich swych częściach jest stworzony w sposób, który czyni go środkiem ogólnym, który nie jest objęty art. 61 ust. 1” i że zdecydował o zaproponowaniu zmiany obecnego systemu. Urząd będzie formalnie powiadomiony o nowym systemie, który wejdzie w życie z dniem 1 stycznia 2004 r. Data wejścia w życie nowego systemu została następnie przełożona na dzień 1 lipca 2004 r.

Rząd norweski stwierdził, że w przemyśle energochłonnym, energia elektryczna stanowi dużą część kosztów operacyjnych. W konsekwencji w przypadku tych przemysłów istnieją silne bodźce do wprowadzania środków wydajności energetycznej, nawet bez podatku od zużycia energii elektrycznej. Ponadto, gospodarstwa domowe, sektor usług i budynki administracyjne miałyby największą możliwość oszczędzania energii.

b) *Zwolnienie z podatku od zużycia energii elektrycznej użytkowników w pewnych regionach*

Rząd norweski oświadczył, że zwolnienie to miało na celu zahamowanie wyludniania obszarów nim objętych.

2. **Odstępstwa od systemu podatku od CO₂**

W opinii rządu norweskiego środek podatkowy, który ograniczał się do określonego produktu lub określonego użycia tego produktu, stanowi „środek ogólny”, który nie mieści się w zakresie definicji pomocy państwa.

a) *Zwolnienie węgla i koksu wykorzystywanych jako surowce lub jako reduktory w procesach przemysłowych*

Rząd norweski utrzymuje, że ograniczenie zakresu podatku od CO₂ przez wyłączenie określonego użycia węgla i koksu z zakresu podatku (tutaj użycia jako surowce i reduktory), nie stanowiło zwolnienia przyznanego pewnym przedsiębiorstwom lub do produkcji pewnych towarów. Odstępstwo dotyczyło wszystkich przedsiębiorstw, które używały węgla i koksu w tym celu. Ponadto zwolnienie to nie było uzasadnione ogólnym brakiem lub redukcją emisji CO₂ z przedmiotowych procesów przemysłowych. Zwolnienie to odzwierciedlało cel podatku od CO₂, który był głównie zorientowany na emisje energetyczne. Skutkiem tego emisje, wynikające z użycia innego niż do celów energetycznych, nie były traktowane jako mieszczące się w zakresie podatku od CO₂.

Rząd norweski wyjaśnił, że węgiel i koks, stosowane w procesach redukcji, zawsze przekraczają teoretyczne minimalne zapotrzebowanie na węgiel. „Nadwyżka węgla” przyczyniłaby się do topienia (a tym samym zmniejszyła zużycie energii elektrycznej). Jednakże władze norweskie uważały, że użycie węgla i koksu w tych procesach było traktowane jako użycie do celów innych niż energetyczne, ponieważ uniknięcie „nadwyżki węgla” nie było technicznie możliwe. Ten tok rozumowania był zgodny z urzędowymi statystykami ochrony środowiska, które traktowały wszelkie emisje CO₂ uwolnione w procesach redukcji jako emisje produkcyjne.

W odniesieniu do kwestii, w jakim stopniu węgiel i koks można było zastąpić innymi produktami w ramach wykorzystania objętego zwolnieniem, rząd norweski poinformował Urząd, że w przedmiotowych procesach przemysłowych wykorzystywanie innych produktów było niemożliwe z punktu widzenia technologicznego albo niekoniecznie prowadziłoby do obniżenia emisji CO₂. Jednakże w niektórych gałęziach przemysłu zastąpienie innych produktów węglem i koksem było wykonalne, ale uważne za nieoptymalne ⁽²⁵⁾.

⁽²⁵⁾ Zdaniem władz norweskich dotyczyło to produkcji krzemometalu i żelazokrzemu.

Nałożenie podatku od CO₂ od procesów produkcyjnych w Norwegii raczej nie zmniejszyłoby całkowitych emisji gazów cieplarnianych. Dlatego parlament norweski podjął decyzję o wprowadzeniu systemu handlu uprawnieniami do emisji począwszy od roku 2005 odnośnie do emisji i gazów klimatycznych, które nie są objęte systemem podatku od CO₂.

b) *Zwolnienie węgla i koksu wykorzystywanych do celów energetycznych w produkcji cementu i keramzytu*

Rząd norweski przyznał, że zwolnienie to było korzystne dla produkcji pewnych towarów. Rząd norweski poinformował Urząd, że z powodu braku krajowego systemu dystrybucji gazu, gaz nie był dostępny jako tani substytut dla norweskiego przemysłu cementowego i keramzytu. Zwolnienie zostało wprowadzone, ponieważ wprowadzenie na dużą skalę substytutów węgla i koksu byłoby nierentowne oraz ponieważ przemysł był narażony na międzynarodową konkurencję.

Podatek od CO₂ został rozszerzony na węgiel i koks, aby uniknąć przejścia z olejów mineralnych (opodatkowanych) na węgiel i koks (które wcześniej nie były opodatkowane). Jednakże przemysł cementowy używał węgla i koksu, nie olejów mineralnych, do celów energetycznych jeszcze przed rozszerzeniem. W opinii rządu ta okoliczność uzasadnia zwolnienie. Rząd przyznał jednak, że „mogą zaistnieć wątpliwości, czy podany powód może być wystarczającym uzasadnieniem, opartym na względach polityki ochrony środowiska, leżącym u podstaw spornego ustawodawstwa”. Na tej podstawie rząd zaproponował zniesienie podatku od CO₂ od węgla i koksu w budżecie państwa na rok 2003. Rząd norweski nie przewidywał żadnego przejścia na węgiel i koks z powodu zniesienia podatku, ponieważ wprowadzenie węgla i koksu na dużą skalę wymagałoby nowych zezwoleń emisyjnych dla przedsiębiorstw.

c) *Obniżona stawka podatku od CO₂ od olejów mineralnych dla przemysłu papierniczego i celulozowego*

Rząd norweski zajął stanowisko, że zastosowanie obniżonej stawki było zgodne z warunkami określonymi w Wytycznych dotyczących ochrony środowiska. Przemysł płacił stawkę wyższą niż stawka minimalna ustalona zgodnie z dyrektywą WE w sprawie oleju mineralnego⁽²⁶⁾ lub płacił znaczną część podatku. Rząd norweski zażądał, by Urząd wziął pod uwagę skumulowany efekt obniżenia stawki podatku od CO₂ i pełnego zwolnienia z podstawowego podatku od oleju opałowego przy ustalaniu, co stanowi znaczną część, mimo iż podstawowy podatek od oleju opałowego nie był objęty zakresem decyzji o wszczęciu procedury dochodzenia⁽²⁷⁾. Rząd wskazał, że podstawowe stawki podatku od CO₂ i podstawowa stawka podatku od oleju opałowego wynosiły odpowiednio 0,49 NOK za litr (około 0,06 EUR za litr) i 0,389 NOK za litr (około 0,05 EUR za litr) w 2002 r. Płacenie 0,245 NOK za litr w ramach pierwszego podatku i zwolnienie z drugiego skutkowało dla przemysłu opłacaniem 28 % podatków od olejów mineralnych.

W opinii rządu norweskiego oba podatki winny być wymierzone razem, ponieważ oba mają ten sam wpływ na wykorzystywanie olejów mineralnych, są nakładane na te same produkty i administrowane przez te same organy.

Na podstawie ostatnich badań rząd norweski poinformował Urząd, że wykorzystywanie obniżonego podatku od CO₂ od olejów mineralnych w przemyśle papierniczym i celulozowym doprowadziło bezpośrednio do redukcji emisji CO₂ o 60 tys. ton do roku 1999.

Wreszcie oświadczono, że od 2005 r. będzie istnieć system handlu przydziałami emisji, który będzie dotyczyć wszystkich emisji CO₂ i innych gazów cieplarnianych. Tym samym przemysły energochłonne i wysokoemisyjne byłyby zobligowane do przedstawienia kwot odpowiadających ilościom emitowanych przez nie gazów cieplarnianych, które obecnie nie są opodatkowane. Na tym tle rząd norweski zwrócił się do Urzędu, w ramach formalnej procedury dochodzenia, o zatwierdzenie aktualnej obniżki dla przemysłu papierniczego i celulozowego, pod warunkiem zniesienia obniżki w roku 2005 i z możliwością wystąpienia przez rząd o następne przedłużenie.

⁽²⁶⁾ Dyrektywa Rady nr 92/82/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie zbliżenia stawek podatków akcyzowych od olejów mineralnych (Dz.U. L 316 z 31.10.1992, str. 19).

⁽²⁷⁾ Podstawowy podatek od oleju opałowego został wprowadzony w 2000 r., by zniechęcić do przejścia z energii elektrycznej na ropę do celów grzewczych. Podatek ten był nakładany w takiej samej wysokości, co podatek od CO₂ od olejów mineralnych. Przemysł papierniczy i celulozowy korzystał z całkowitego zwolnienia z podstawowego podatku od oleju opałowego od czasu jego wprowadzenia.

3. Częściowe zniesienie podatku od SO₂

Rząd norweski utrzymywał, że system podatkowy, w którym pewne produkty lub pewne zachowania są opodatkowane w przeciwieństwie do innych, nie miał charakteru selektywnego. Skutkiem tego, w opinii rządu norweskiego, zniesienie podatku od SO₂ od wykorzystywania węgla i koksu nie może być uznane za pomoc państwa w znaczeniu art. 61 ust. 1 Porozumienia o EOG.

O ile rafinerie ropy naftowej stosowały oleje mineralne w procesach rafinacyjnych, zmiana wprowadzona w roku 1999 była de facto zmianą techniczną. Zamiast pośredniego opodatkowania emisji za pośrednictwem systemu zwrotów, podatek został ustanowiony bezpośrednio jako podatek od emisji. O ile podatek stanowił „nowy” podatek, był on podatkiem selektywnym, ponieważ dotyczył wyłącznie rafinerii ropy naftowej. Zniesienie podatku selektywnego nie może być uważane za selektywne w sensie, że stanowił on pomoc państwa w znaczeniu art. 61 ust. 1 Porozumienia o EOG.

Wreszcie stwierdzono, że praktycznie wszystkie przedsiębiorstwa, w tym wszystkie spółki mające znaczne emisje, które uprzednio były objęte podatkiem od SO₂ od emisji z węgla i koksu, obecnie zostały objęte Porozumieniem intencyjnym pomiędzy Ministerstwem Środowiska a PIL oraz Porozumieniem wykonawczym pomiędzy Funduszem, utworzonym przez PIL, a uczestniczącymi przedsiębiorstwami.

4. Zakwalifikowanie jako „nowa pomoc”

W opinii rządu norweskiego analizowane środki pomocy należy sklasyfikować jako „istniejącą pomoc”. Rząd norweski nie kwestionował, że był związany własną akceptacją stosownych środków do dostosowania istniejących systemów pomocy do wymogów nowych Wytycznych dotyczących ochrony środowiska w terminie do dnia 1 stycznia 2002 r. Jednakże argumentował, że niewykonanie przez rząd zobowiązań, które zostały podjęte przez akceptację stosownych środków, nie oznacza przekwalifikowania istniejących systemów pomocy na nową pomoc, z możliwymi konsekwencjami zwrotu pomocy przez odbiorców.

Według rządu norweskiego stosowne środki były nieprecyzyjne i ogólnej natury, bez sprecyzowania jakoby bezprawnie przyznanych środków pomocy. Nie stanowiły one oceny konkretnych systemów pomocy i w konsekwencji nie prowadziły do wniosku, że którykolwiek z tych systemów stanowił naruszenie zasad pomocy państwa. Istniejące systemy pomocy mogły być traktowane jako niezgodne z prawem dopiero po ich indywidualnej ocenie i końcowej decyzji w odniesieniu do nich. Ponadto zwrot pomocy przez odbiorców wymagałby decyzji odmownej w każdym poszczególnym systemie pomocy. Akceptacja stosownych środków nie mogłaby zastąpić odmownej decyzji jako prawnej podstawy zwrotu.

Rząd norweski twierdził również, że procedura, określona w rozdziale 7 Wytycznych Urzędu dotyczących pomocy państwa, nie była przestrzegana w niniejszej sprawie. Ponadto problem zwrotu nie był omówiony pomiędzy Urzędem a rządem przed akceptacją stosownych środków.

Wreszcie rząd norweski twierdził, że zwrot przez odbiorców stanowiłby naruszenie ogólnej zasady zgodnych z prawem oczekiwań.

E. Uwagi stron trzecich odnośnie do decyzji o wszczęciu procedury dochodzenia

PIL był jedyną stroną trzecią, która przedstawiła uwagi do decyzji o wszczęciu procedury dochodzenia.

1. Zwolnienia z podatku od zużycia energii elektrycznej

PIL dowodził, że zwolnienia nie były selektywne. Ogólny, nieokreślony środek, który był ograniczony do określonego czynnika produkcji lub szczególnego użycia tego produktu lub szczególnego postępowania, winien być traktowany jako środek ogólny. W przeciwieństwie do okoliczności faktycznych, leżących u podstaw orzeczenia w sprawie „Adria Wien”⁽²⁸⁾, zwolnienie z podatku od zużycia energii elektrycznej w Norwegii miało ogólne zastosowanie do wszystkich procesów produkcyjnych i nie ograniczało się do przedsiębiorstw wytwarzających towary. PIL podkreślił także, że w efekcie zmian, które weszły w życie po dniu 1 stycznia 2001 r., podatek od energii elektrycznej został ustanowiony wyłącznie jako podatek od wykorzystywania energii elektrycznej do celów innych niż procesy produkcyjne.

PIL zajął stanowisko, że zwolnienia były uzasadnione charakterem i logiką systemu podatkowego. Podatek od energii elektrycznej zmierzał do zmniejszenia zużycia energii w tych sektorach gospodarki, które miały największy potencjał oszczędnościowy i gdzie spodziewany wzrost zużycia był najbardziej znaczący, szczególnie przez gospodarstwa domowe. Według PIL logiczną konsekwencją tego celu było utrzymanie zwolnień dla celów produkcji przemysłowej. Dlatego też zwolnienia były całkowicie zgodne z logiką podatku od energii elektrycznej.

Wreszcie PIL argumentował, że Urząd powinien być zobowiązany do przeprowadzenia odpowiednich analiz rynku, aby stwierdzić, czy środki będące przedmiotem dochodzenia zniekształcają konkurencję. Ta analiza rynku powinna uwzględnić „[...] wszystkie najważniejsze czynniki, które osiągają pewien stopień harmonizacji [...]”. W tym zakresie odniesiono się do daleko sięgających, zharmonizowanych zobowiązań wynikających z dyrektywy IPPC⁽²⁹⁾, do przyszłego systemu handlu uprawnieniami do emisji zgodnie z dyrektywą WE⁽³⁰⁾, jak również projektu dyrektywy WE w sprawie opodatkowania energii⁽³¹⁾. PIL twierdził, że zwolnienie z podatku od energii elektrycznej nie wzmocni pozycji przedsiębiorstw norweskich w stosunku do ich europejskiej konkurentów, ponieważ wszystkie przedsiębiorstwa w innych państwach EOG skorzystają z systemów podatkowych, dających podobne korzyści.

2. Odstępstwa od systemu podatku od CO₂

a) Zwolnienie węgla i koksu wykorzystywanych jako surowce lub reduktory w procesach przemysłowych

PIL dowodził, że zwolnienie zostało określone w odniesieniu do określonego użycia, a nie poszczególnych sektorów. W konsekwencji środki nie miały selektywnego charakteru. Poinformował również Urząd, że węgiel i koks prawie nigdy nie były wykorzystywane do produkcji energii w Norwegii oraz że wykorzystywanie węgla i koksu do innych celów niż jako surowce lub reduktory, było ograniczone. W tym względzie podkreślił fakt, że efekty dochodowe zniesienia podatku od CO₂ od wykorzystywania węgla i koksu zostały oszacowane na poziomie poniżej 500 tys. NOK⁽³²⁾.

PIL argumentował też, że zwolnienie było uzasadnione charakterem i ogólną konstrukcją przedmiotowego systemu podatkowego. Ogólnym przedmiotem podatku od CO₂ było zredukowanie emisji CO₂. Wykorzystywanie węgla i koksu do celów energetycznych było tym samym karane, ponieważ inne krajowe źródła dostaw powodowały niższe emisje (energia wodna jest niemal wolna od emisji). Z drugiej strony, opierając się na najlepszych dostępnych technikach, nie było możliwości zastąpienia innymi produktami węgla i koksu jako surowców i reduktorów w procesach przemysłowych bez ponoszenia nadmiernych kosztów. Opodatkowanie takiego użycia nie zachęcałoby tym samym do wykorzystywania produktów alternatywnych, bardziej przyjaznych środowisku. W opinii PIL bodźce do ochrony środowiska musiały koncentrować się na ograniczeniu emisji w możliwym zakresie, biorąc pod uwagę, że węgiel i koks były niezbędnymi czynnikami produkcji w danych procesach przemysłowych.

⁽²⁸⁾ Sprawa C-143/99 Rurociąg Adria Wien [2001] Zb. Orz. I-8365, pkt 49.

⁽²⁹⁾ Zob. przypis 19 powyżej.

⁽³⁰⁾ Dyrektywa 2003/87/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 13 października 2003 r. ustanawiająca system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie oraz zmieniająca dyrektywę Rady 96/61/WE (Dz.U. L 275 z 25.10.2003, str. 32), nie została włączona do Porozumienia o EOG.

⁽³¹⁾ Dyrektywa została później przyjęta jako dyrektywa Rady 2003/96/WE z dnia 27 października 2003 r. w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej (Dz.U. L 283 z 31.10.2003, str. 51).

⁽³²⁾ Odesłanie do St.prp.nr. 1 (2002-2003).

Wreszcie PIL przedstawił swoje stanowisko odnośnie do zniesienia podatku od CO₂ od węgla i koksu z dniem 1 stycznia 2003 r. W odniesieniu do ograniczonego wykorzystywania węgla i koksu do celów energetycznych, stwierdził, że utrzymanie tego podatku nie przyniesie wyników w zakresie ochrony środowiska. W efekcie zniesienia podatku nie wystąpi ryzyko zastąpienia przez węgiel i koks źródeł energii, które są bardziej przyjazne środowisku. Zniesienie podatku od CO₂ od węgla i koksu nie faworyzowało pewnych przedsięwzięć i tym samym należy je uznać za niestanowiące pomocy.

b) *Zwolnienie węgla i koksu wykorzystywanych do celów energetycznych w produkcji cementu i keramzytu*

PIL wskazał, że zwolnienie to było motywowane faktem, że przemysł ten nie może zastąpić węgla i koksu przez energię elektryczną bez poniesienia nadmiernych kosztów. W konsekwencji, opodatkowanie wykorzystania węgla i koksu dla tych celów byłoby bezcelowe. Z tego względu zwolnienie było zgodne z logiką ogólnego systemu podatkowego. Konkluzja ta była ponadto poparta w projekcie dyrektywy WE w sprawie opodatkowania energii⁽³³⁾, która zwalniała z zakresu opodatkowania procesy mineralogiczne takie jak przedmiotowe.

c) *Obniżona stawka podatku od CO₂ od olejów mineralnych dla przemysłu papierniczego i celulozowego*

PIL przyznał, że obniżona stawka dla przemysłu papierniczego i celulozowego mogła stanowić pomoc. Jednakże pomoc taka byłaby zgodna z funkcjonowaniem Porozumienia o EOG, zwłaszcza, że – co nie podlega dyskusji – podatek ma znaczny wpływ na ochronę środowiska.

3. Częściowe zniesienie podatku od SO₂

PIL zwrócił uwagę, że przy braku „zharmonizowanych instrumentów w EOG” do osiągnięcia celów Protokołu Gothenburskiego do Konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie transgranicznego przenoszenia zanieczyszczeń powietrza na dalekie odległości, zadaniem rządów krajowych jest określenie instrumentów politycznych, za pomocą których ich zobowiązania winny być osiągnięte, przy jednoczesnym poszanowaniu zasad Porozumienia o EOG.

Według PIL, zniesienie podatku od SO₂ nie miało charakteru środka selektywnego. PIL podtrzymał stanowisko rządu norweskiego w odniesieniu do kwestii selektywności przedmiotowego podatku, ustanowionego w roku 1999 i w odniesieniu do późniejszego zniesienia.

PIL dowodził, że podatek od SO₂, który został wprowadzony w 1999 r. i zniesiony z dniem 1 stycznia 2002 r., różnił się od podatku siarkowego od olejów mineralnych, który został wprowadzony w 1970 r. i nadal obowiązuje. W opinii PIL Umawiające się strony Porozumienia o EOG miały swobodę odnośnie do wprowadzenia podatku i jego zniesienia według własnego uznania, gdzie zniesienie to nie stanowiłoby pomocy państwa w znaczeniu art. 61 Porozumienia o EOG.

4. Zakwalifikowanie jako „nowa pomoc”

W opinii PIL Urząd nie miał prawa nakazać zwrotu pomocy ex tunc, ponieważ domniemane środki pomocy będą stanowiły istniejącą pomoc do czasu zakończenia formalnej procedury dochodzenia. Decyzja Urzędu odnośnie do zaproponowania stosownych środków nie była poprzedzona oceną poszczególnych środków w zakresie podatków środowiskowych oraz czy środki te można uznać za zgodne z nowymi Wytocznymi dotyczącymi ochrony środowiska. Stosowne środki były zbyt niejasne, by nałożyć na rząd norweski jakiegokolwiek inne zobowiązanie, a tym bardziej by nałożyć inne obciążenia na norweski przemysł. Ten sam brak określoności implikował również, że akceptacja proponowanych środków przez rząd norweski znaczyła jedynie, że rząd jest skłonny kontynuować dokładne badania potencjalnego systemu pomocy z zamiarem wdrożenia Wytocznym z dniem 1 stycznia 2002 r. Tym bardziej, że Urząd jakoby sygnalizował władzom norweskim, że faktyczne przestrzeganie wytycznych może być odroczone do 1 stycznia 2003 r. Rząd norweski mógł być jedynie zobowiązany swoim własnym rozumieniem akceptacji.

⁽³³⁾ Zob. przypis 31 powyżej.

PIL utrzymywał także, że Urząd nie działał zgodnie z obowiązkiem szczerzej współpracy, sformułowanym w art. 1 ust. 1 części I protokołu 3 do Porozumienia o Urzędzie i Trybunale, ponieważ nie udzielił Norwegii precyzyjnych wskazówek, które środki były uważane za pomoc w zakresie ochrony środowiska oraz odnośnie do wdrożenia wytycznych. Według PIL zasada współpracy zakłada obowiązek zbadania każdego systemu indywidualnie.

Wreszcie, nawet gdyby stosowne środki pomocy zostały zakwalifikowane jako nowa pomoc, oznaczało to, w opinii PIL, że nakaz zwrotu sprzeciwiałby się zarówno zasadzie uzasadnionych oczekiwań, jak też zasadzie proporcjonalności. Przedsiębiorstwa norweskie nie mogły przewidzieć, że przedmiotowe zasady podatkowe stanowią pomoc w rozumieniu art. 61 Porozumienia o EOG i nie miały możliwości przewidzenia prawnych konsekwencji zaakceptowania stosownych środków przez rząd norweski. W każdym bądź razie zwrot nie byłby stosownym środkiem przywrócenia sytuacji konkurencyjnej, która istniała wcześniej, biorąc pod uwagę wyjątki, które przysługiwały przedsiębiorstwom w innych państwach EOG.

II. OCENA

A. Zakres decyzji

Niniejsza decyzja ogranicza się do oceny, czy rząd norweski wypełnił swoje zobowiązania, wynikające z stosownych środków, które zostały zaproponowane przez Urząd i zaakceptowane przez rząd norweski.

Po pierwsze, decyzja dotyczy zwolnienia z podatku od zużycia energii elektrycznej, które obowiązywało do dnia 31 grudnia 2003 r. w stosunku do przemysłu wytwórczego i wydobywczego oraz pewnych regionów (gmin). Natomiast nie dotyczy ona podobnego zwolnienia dla przemysłu upraw szklarniowych, ponieważ przemysł ten dotyczy towarów, które nie mieszczą się w zakresie produktów, do których stosują się postanowienia Porozumienia o EOG, w tym postanowienia odnoszące się do pomocy państwa (por. art. 8 ust. 3 Porozumienia o EOG). W odniesieniu do przemysłu wydobywczego Porozumienie o EOG dotyczy obrotu węglem i produktami stalowymi, z wyjątkiem sytuacji, gdy dwustronna Umowa o wolnym handlu⁽³⁴⁾ zawiera postanowienia szczególne, które nie zostały uchylone protokołem 14 do Porozumienia o EOG. W konsekwencji decyzja ta odnosi się do przemysłu wydobywczego, bez uszczerbku dla produktów, które pozostają objęte dwustronną Umową o wolnym handlu i których niniejsza decyzja nie dotyczy⁽³⁵⁾.

Po drugie, obecna decyzja odnosi się do zwolnień z podatku od CO₂ od węgla i koksu, wykorzystywanych jako surowce lub reductory oraz wykorzystywanych w przemyśle cementowym i keramzytu. Zwolnienia te obowiązywały do dnia 31 grudnia 2002 r. Ponadto decyzja dotyczy obniżenia stawki podatku od CO₂ od olejów mineralnych dla przemysłu papierniczego i celulozowego.

Po trzecie, obecna decyzja odnosi się do zniesienia podatku od SO₂ od wykorzystywania węgla i koksu oraz podatku od SO₂ od emisji rafinerii ropy naftowej, poczynwszy od dnia 1 stycznia 2002 r.

B. Pomoc państwa w znaczeniu art. 61 ust. 1 Porozumienia o EOG

Art. 61 ust. 1 Porozumienia o EOG brzmi: „wszelka pomoc, udzielona przez Państwa Członkowskie WE, Państwa EFTA lub ze źródeł państwa, w każdej formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji przez faworyzowanie pewnych przedsiębiorstw lub produkcji pewnych towarów, winna być, o ile wpływa na handel pomiędzy Umawiającymi się stronami, uznana za sprzeczną z działaniem niniejszego Porozumienia.”

⁽³⁴⁾ Umowa pomiędzy Państwami Członkowskimi Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali z jednej strony a Królestwem Norwegii z drugiej strony (Dz.U. L 348 z 27.12.1974, str. 17). Ta dwustronna Umowa o wolnym handlu obowiązuje po wygaśnięciu Traktatu EWWiS. Prawa i obowiązki wynikające z tej umowy zostały przeniesione z EWWiS na Wspólnotę Europejską na mocy decyzji Konferencji Przedstawicieli Rządów Państw Członkowskich WE z dnia 19 lipca 2002 r. Po wygaśnięciu Traktatu EWWiS w lipcu 2002 r. traktowanie przez Wspólnotę pomocy państwa w sektorze stali EWWiS zostało włączone do ogólnych ram prawnych Traktatu WE.

⁽³⁵⁾ Odnośnie do sektora stali, zob. protokół 26 do Porozumienia o EOG w związku z art. 5 protokołu 14 do Porozumienia o EOG. Odnośnie do innych produktów, zob. art. 1 i art. 2 ust. 1 protokołu 14 do Porozumienia o EOG oraz art. 1 i Załącznik do niego, które zawierają wyszczególnienie produktów wymienionych w art. 1 dwustronnej Umowy o wolnym handlu.

Wprowadzenie podatków ekologicznych jako takich nie jest objęte art. 61 ust. 1 Porozumienia o EOG, pod warunkiem że stanowią one środki ogólne, które nie faworyzują określonych firm lub sektorów przemysłu⁽³⁶⁾. Niemniej jednak wyjątki od podatku ogólnego podlegają temu postanowieniu, jeśli dotyczą określonych firm lub sektorów przemysłu, bez tych zwolnień jako uzasadnionych charakterem lub ogólną konstrukcją przedmiotowego systemu podatkowego⁽³⁷⁾.

Punktem wyjściowym oceny, czy pewne środki stanowią zwolnienia z lub odstępstwa od ogólnej zasady powszechnego systemu, jest struktura danego środka podatkowego: na podstawie przepisów prawnych regulujących przedmiotowe środki podatkowe, należy określić ogólny system⁽³⁸⁾. Następnie system ten wymaga zbadania pod kątem, czy środek stanowi odstępstwo ze względu na jego charakter, od ogólnego systemu, który został utworzony⁽³⁹⁾. W przypadku odpowiedzi twierdzącej, drugim krokiem byłoby ustalenie, czy istnieje „uzasadnienie tego zwolnienia na podstawie charakteru lub ogólnej konstrukcji tego systemu”⁽⁴⁰⁾.

Na tym tle Urząd przeprowadził ocenę różnych środków podatkowych.

1. Zwolnienia z podatku od zużycia energii elektrycznej

a) Zwolnienie przemysłu wytwórczego i wydobywczego z podatku od zużycia energii elektrycznej

Ogólna zasada systemu opodatkowania energii elektrycznej stanowiła, że każde wykorzystanie energii elektrycznej podlega opodatkowaniu. Zwolnienie z tej zasady zostało przyznane w przypadku wykorzystywania energii elektrycznej przez przemysł wytwórczy i wydobywczy. Zakres tego zwolnienia został określony przez odesłanie do określonych działów klasyfikacji statystycznej działalności gospodarczej. Zwolnienie to miało z natury charakter sektorowy.

Rząd norweski argumentował, że zmiana z dniem 1 stycznia 2001 r. ustanowiła system, w którym wszystkie przedsiębiorstwa używające energii elektrycznej do celów produkcyjnych były zwolnione z podatku oraz że z tego względu zwolnienie należy postrzegać jako środek ogólny, który nie podlega art. 61 ust. 1 Porozumienia o EOG.

Urząd nie może przychylić się do takiego stanowiska.

Z orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości wynika, że środki krajowe, które przewidują obniżenie podatków energetycznych od energii elektrycznej wyłącznie w przypadku przedsiębiorstw, których działalność polega głównie na wytwarzaniu towarów, muszą być uważane za pomoc państwa⁽⁴¹⁾. Ani duża ilość kwalifikujących się przedsiębiorstw ani zróżnicowanie i wielkość sektorów, do których przedsiębiorstwa te przynależą, nie dają podstaw do wyciągnięcia wniosku, że inicjatywa państwa stanowi środek ogólny polityki gospodarczej⁽⁴²⁾. Ponadto środek podatkowy, który faworyzuje przemysł wytwórczy w stosunku do sektora usług, ma charakter selektywny⁽⁴³⁾.

⁽³⁶⁾ Zob. pkt 17B.3.1. (1) w rozdziale 17B Wytucznych Urzędu dotyczących pomocy państwa odnoszących się do wykorzystywania zasad pomocy państwa do środków dotyczących bezpośredniego opodatkowania przedsiębiorstw.

⁽³⁷⁾ Zob. pkt 17B.3.1. (4) w rozdziale 17B Wytucznych Urzędu dotyczących pomocy państwa oraz sprawę 173/73 Włochy przeciwko Komisji [1974] Zb. Orz. 709, pkt 15.

⁽³⁸⁾ Zob. pkt 17B.3.1. (4) w rozdziale 17B Wytucznych Urzędu dotyczących pomocy państwa.

⁽³⁹⁾ Zob. opinię Rzecznika Generalnego Darmona we wspólnych sprawach C-72 i 73/91 Firma Sloman Neptun Schiffahrts [1993] Zb. Orz. I-887, pkt 50.

⁽⁴⁰⁾ Sprawa 173/73, op. cit., pkt 15.

⁽⁴¹⁾ Sprawa C-143/99, op. cit., pkt 55. Zob. również sprawę C-75/97 Belgia przeciwko Komisji [1999] Zb. Orz. I-3671, pkt 31, w której Trybunał Sprawiedliwości orzekła, że „ograniczenie zwiększenia obniżek do pewnych sektorów, wskutek czego środki obniżenia nabrały charakteru selektywnego i tym samym spełniły warunek szczególności”.

⁽⁴²⁾ Sprawa C-143/99, op. cit., pkt 48 i sprawa C-75/97, op. cit., pkt 32.

⁽⁴³⁾ Zob. pomoc państwa nr N 449/2001 – Niemcy, kontynuacja reformy podatków ekologicznych po 31 marca 2002 r.; pomoc państwa nr C 42/03 (ex NN 3/B/2001 i NN 4/B/2001) – Szwecja. System podatku energetycznego; pomoc państwa nr NN 75/2002 – Finlandia, różne kategorie stawek podatku energetycznego od energii elektrycznej.

Zmiana norweskiego ustawodawstwa dotyczącego podatku od energii elektrycznej w 2001 r. ograniczyła zakres zwolnienia dla przemysłu wytwórczego i wydobywczego przez opodatkowanie w pewnym zakresie energii elektrycznej wykorzystywanej przez beneficjentów tego zwolnienia, a mianowicie wykorzystywanie energii elektrycznej w budynkach, które zostały sklasyfikowane jako „budynki administracyjne”. Zarówno ogólna zasada, że wykorzystywanie energii elektrycznej podlega opodatkowaniu jak i zwolnienie sektorowe zostały utrzymane. W wyniku tej zmiany zwolnienie sektorowe zostało zdefiniowane w sposób bardziej ograniczony niż poprzednio.

W tym kontekście Urząd podtrzymuje swoje stanowisko wyrażone w decyzji o wszczęciu procedury dochodzenia, a mianowicie, że zwolnienie z podatku przemysłu wytwórczego i wydobywczego miało charakter selektywny w rozumieniu art. 61 ust. 1 Porozumienia o EOG. Stąd pytanie, czy istniało uzasadnienie zwolnienia na podstawie „charakteru lub ogólnej konstrukcji” systemu.

W tym względzie należy przypomnieć, że w orzeczeniu w sprawie *Adria Wien*, Trybunał Sprawiedliwości orzekł, że:

„[...]jakiegokolwiek uzasadnienia przyznania korzyści tym przedsiębiorstwom, których działalność polega głównie na produkcji towarów, nie można znaleźć w charakterze lub ogólnej konstrukcji systemu podatkowego [...]”⁽⁴⁴⁾

Różnicowania gałęzi przemysłu na podstawie zakresu środków zmierzających do oszczędzania energii lub generalnego rozróżnienia przemysłów energochłonnych i innych raczej nie można uznać za leżące w charakterze lub ogólnej konstrukcji systemu⁽⁴⁵⁾. Fakt, że potencjał oszczędności energii jest różny w poszczególnych gałęziach przemysłu, nie eliminuje głównego skutku podatku.

Urząd zajmuje stanowisko, że zwolnienie dla przemysłu wytwórczego i wydobywczego nie wynikało bezpośrednio z podstawowej lub wiodącej zasady systemu opodatkowania energii elektrycznej, i z tego względu brak jest uzasadnienia.

Urząd nie może zgodzić się z rządem norweskim, że po zmianie w roku 2001 system podatkowy był systemem, w którym wszystkie przedsiębiorstwa, wykorzystujące energię elektryczną do celów produkcyjnych, były zwolnione z podatku.

Jak przyznał rząd norweski, nie można wykluczyć, że pewne gałęzie przemysłu mogą również używać energii elektrycznej do celów produkcyjnych bez zwolnienia ich z podatku od energii elektrycznej⁽⁴⁶⁾. I na odwrót, nie można wykluczyć, że niektóre zwolnione przemysły zostały zwolnione z płacenia podatku od energii elektrycznej wykorzystywanej w celach innych niż produkcyjne⁽⁴⁷⁾. Dlatego de facto zdaje się, że podatek nie dotyczył wyłącznie wykorzystywania energii elektrycznej do celów innych niż produkcyjne i że zwolnienie z podatku nie dotyczyło wyłącznie korzystania z energii elektrycznej w procesach produkcyjnych.

W opinii Urzędu to raczej arbitralne stanowisko, że podatek od zużycia energii elektrycznej do celów nieprodukcyjnych jest zwolniony w przypadkach, gdy działalność produkcyjna zajmuje nieco ponad 20 % całkowitej powierzchni budynku. Pod uwagę należy brać faktyczne zużycie energii elektrycznej, a nie zwykle, fizyczne zajmowanie budynku. Ponadto przy braku jasnej definicji, co dokładnie znaczą „procesy produkcyjne”, nie jest możliwe zweryfikowanie, czy wybór sektorów korzystających ze zwolnienia można uzasadnić faktem, że tylko te sektory wykorzystują energię elektryczną do celów produkcyjnych.

⁽⁴⁴⁾ Sprawa C-143/99, op. cit., pkt 49.

⁽⁴⁵⁾ Pomoc państwa nr C 33/2003 (ex NN 34/2003) – Austria, refundacja podatków energetycznych od gazu i energii elektrycznej w 2002 r. i 2003 r.; pomoc państwa nr N 449/2001 – Niemcy, kontynuacja reformy podatków ekologicznych po 31 marca 2002 r.; pomoc państwa nr NN 3/A/2001 i NN 4/A/2001 – Szwecja, przedłużenie systemu opodatkowania CO₂; pomoc państwa nr C 18/2001 (N 123/2000) – Wielka Brytania, podatek klimatyczny.

⁽⁴⁶⁾ Podatek od energii elektrycznej stosowany, np. w całości w przemyśle budowlanym („Bygge- og anlegsvirksomhet”), który należy do kategorii statystycznej F, odpowiadającej NACE F.

⁽⁴⁷⁾ Norweski podatek od energii elektrycznej mógł doprowadzić do sytuacji, w której np. 75 % powierzchni biurowej było wykorzystywane do celów administracyjnych i w efekcie to całe zużycie energii elektrycznej w całym budynku było zwolnione z podatku od energii elektrycznej.

Urząd zauważa, że rząd norweski ograniczył się do stwierdzenia, że wyłączenie energii elektrycznej wykorzystywanej w budynkach administracyjnych do przemysłu wytwórczego i wydobywczego stanowiło jedyny, praktyczny sposób zapewnienia, by podatek był nakładany wyłącznie od zużycia energii elektrycznej do celów nieprodukcyjnych. Urząd nie otrzymał dalszych wyjaśnień w tym zakresie. Urząd nie widzi, w jaki sposób nałożenie podatku od zużycia energii elektrycznej w budynkach administracyjnych, zgodnie z definicją, w przemyśle wytwórczym i wydobywczym, można uważać za wprowadzenie systemu, w którym podatek od energii elektrycznej jest nakładany wyłącznie na cele nieprodukcyjne.

Prawdą jest, że przed orzeczeniem w sprawie *Adria Wien*, Komisja przyjęła, że duński system podatku od energii elektrycznej nie stanowił pomocy państwa, ponieważ zróżnicowania przewidziane tym systemem „bezpośrednio wywodzą się z podstawowej zasady systemu opodatkowania energii elektrycznej”⁽⁴⁸⁾, to znaczy były uzasadnione charakterem lub ogólną konstrukcją systemu. W tamtej sprawie Komisja przyjęła, że zasadą systemu duńskiego było jedynie obciążenie podatkiem zużycia w gospodarstwach domowych i porównywalnego zużycia. Niemniej jednak duński system zawierał bardzo szczegółowe zasady, których celem było zapewnienie, by wszelkie zużycie w gospodarstwach domowych i porównywalne zużycie były opodatkowane oraz by innego rodzaju zużycie nie było opodatkowane⁽⁴⁹⁾. Na podstawie tych zasad opracowano metodę, według której przedsiębiorstwa, zarejestrowane jako płatnicy VAT, dokonywały pomiarów zużycia energii elektrycznej do celów zbliżonych do gospodarstw domowych (takich jak ogrzewanie powierzchni biurowej, itp.) i płaciły podatek według normalnej stawki za takie zużycie, natomiast nie płaciły podatku od zużycia, które uznano za nieporównywalne do zużycia w gospodarstwie domowym. Norweskie zwolnienie z podatku od energii elektrycznej wyraźnie różniło się od duńskiego podatku, po pierwsze dlatego, że norweskie zwolnienie ograniczało się do przemysłu wytwórczego i wydobywczego zgodnie z ich definicją w klasyfikacji statystycznej, a po drugie wskutek nieprecyzyjnego sposobu pomiaru zużycia energii elektrycznej przez te przedsiębiorstwa do celów nieprodukcyjnych.

Na powyższej podstawie Urząd musi wyciągnąć wniosek, że zwolnienie przemysłu wytwórczego i wydobywczego z podatku od energii elektrycznej stanowiło środek selektywny, faworyzujący pewne przedsiębiorstwa w rozumieniu art. 61 ust. 1 Porozumienia o EOG.

Wszystkie inne elementy pomocy państwa w rozumieniu art. 61 ust. 1 Porozumienia o EOG zostały spełnione. Zwolnienie sektorowe z podatku od energii elektrycznej stanowiło utratę dochodów podatkowych państwa norweskiego i przynosiło korzyści pewnym przedsiębiorstwom. Biorąc pod uwagę fakt, że przedsiębiorstwa korzystające ze zwolnienia prowadziły działalność podlegającą konkurencji na rynkach, na których Umawiające się strony EOG prowadzą wymianę handlową, zwolnienie z podatku mogło zakłócić konkurencję i wywrzeć wpływ na wymianę handlową pomiędzy Umawiającymi się stronami.

Urząd nie ma obowiązku przeprowadzenia analizy rynku, której zażądał PIL, nim będzie mógł uznać, że przedmiotowe środki stanowią zakłócenie konkurencji i wywierają wpływ na wymianę handlową. Dla zakwalifikowania zwolnienia podatkowego jako pomocy nie jest istotne, czy spółki zwolnione z określonego środka podatkowego muszą ponosić inne koszty związane z ochroną środowiska. Ponadto fakt, że przemysł wytwórczy i wydobywczy w innych Państwach EOG również może korzystać ze zwolnień podatkowych lub że inne Państwa jeszcze nie wprowadziły porównywalnych podatków, nie ma znaczenia dla kwalifikacji zwolnienia jako pomocy. W kontekście oceny odstępstwa od art. 61 ust. 3 lit. c) Porozumienia o EOG, w związku z Wytycznymi dotyczącymi ochrony środowiska, celowe jest uwzględnienie konkurencyjności na poziomie międzynarodowym.

W konsekwencji Urząd wnioskuje, że zwolnienie sektorowe z podatku od energii elektrycznej stanowiło pomoc państwa w rozumieniu art. 61 ust. 1 Porozumienia o EOG.

⁽⁴⁸⁾ Pomoc państwa nr N 416/1999 – Dania, reforma energii elektrycznej. Zob. pkt 16 obwieszczenia Komisji dotyczącego stosowania zasad pomocy państwa do środków związanych z bezpośrednim opodatkowaniem przedsiębiorstw (Dz.U. C 384 z 10.12.1998, str. 3) i odpowiadający mu pkt 17B.3.1(4) w rozdziale 17B Wytycznych Urzędu dotyczących pomocy państwa (Dz.U. L 137 z 8.6.2000, str. 22 i w Suplemencie EOG nr 26 z 8.6.2000, str. 12).

⁽⁴⁹⁾ W szczególności zob. sekcja 11 duńskiej ustawy „Lov om afgift af electricitet”, która jest dostępna pod adresem <http://147.29.40.90/DELFIN/HTML/A1998/0068929.htm>.

b) *Zwolnienie z podatku od zużycia energii elektrycznej użytkowników w pewnych regionach (gminach)*

W decyzji o wszczęciu procedury dochodzenia Urząd wstępnie zajął stanowisko, że zwolnienia dla przedsiębiorstw położonych w pewnych regionach (gminach) należy uznać jako środek selektywny stanowiący pomoc w rozumieniu art. 61 ust. 1 Porozumienia o EOG.

Urząd nie widzi powodu do zmiany wstępnego stanowiska. Zwolnienie stanowiło utratę dochodów podatkowych dla rządu norweskiego i korzyści dla przedsiębiorstw położonych w przedmiotowych regionach (gminach). Ponieważ zwolnienie z podatku dotyczyło wszystkich sektorów, nie można wykluczyć, że działalność prowadzona przez przedsiębiorstwa w przedmiotowych regionach jest przedmiotem konkurencji i wymiany handlowej i z tego względu zwolnienie mogło zakłócić konkurencję i wpłynąć na wymianę handlową pomiędzy Umawiającymi się Stronami. W konsekwencji Urząd uważa, że regionalne odstępstwa od podatku od energii elektrycznej stanowiły pomoc państwa w rozumieniu art. 61 ust. 1 Porozumienia o EOG.

2. *Odstępstwa od systemu podatku od CO₂*

a) *Zwolnienie węgla i koksu wykorzystywanych jako surowce lub jako reduktory w procesach przemysłowych*

Jak wspomniano w pkt I.C.2.a) powyżej, w decyzji o wszczęciu procedury dochodzenia Urząd ogłosił, że dokona bardziej szczegółowej oceny właściwości decyzji Komisji dotyczącej zwolnienia w przypadku wykorzystywania w innym celu niż jako paliwo oraz zwolnienia w przypadku podwójnego zastosowania na mocy brytyjskiego podatku klimatycznego⁽⁵⁰⁾. Po wydaniu tej decyzji podobne zwolnienia były przedmiotem sporu w sprawie dotyczącej przedłużenia podatku od CO₂ w Szwecji.

W sprawie szwedzkiej Komisja stwierdziła, że „punktem wyjściowym dla opodatkowania produktów energetycznych w Szwecji było obciążenie podatkiem wyłącznie produktów energetycznych, które są wykorzystywane do celów paliwowych. Podatek nie jest nakładany na produkty energetyczne wykorzystywane do celów innych niż jako paliwo silnikowe lub paliwo do ogrzewania”⁽⁵¹⁾. Ponadto Komisja zauważyła, że tam, gdzie produkt energetyczny był stosowany głównie jako surowiec w procesach produkcyjnych bez spalania oraz w procesach redukcji, wykorzystywanie produktu będzie w całości zwolnione zgodnie z systemem szwedzkim. W nawiązaniu do decyzji o podatku klimatycznym, Komisja wyciągnęła wniosek, że zwolnienia przewidziane szwedzkim ustawodawstwem były uzasadnione logiką i charakterem systemu.

Podejście Komisji również znalazło wyraz w dyrektywie w sprawie podatku energetycznego, zgodnie z którą produkty energetyczne, określone w art. 2 ust. 1 dyrektywy, nie podlegają opodatkowaniu w przypadku ich wykorzystywania w celach innych niż jako paliwo silnikowe lub paliwo do ogrzewania. Z tego względu takie produkty energetyczne, wykorzystywane jako surowce oraz produkty energetyczne podwójnego zastosowania, np. wykorzystywane zarówno jako paliwo do ogrzewania oraz jako reduktor, są wyłączone z przepisów ramowych⁽⁵²⁾. Uznano, że odnośnie do zakresu, w jakim produkty energetyczne powinny zasadniczo podlegać wspólnotowym przepisom ramowym w przypadku ich wykorzystywania jako paliwo do ogrzewania lub paliwo silnikowe, w charakterze i logice systemu podatkowego leży wyłączenie z zakresu przepisów ramowych dotyczących podwójnego zastosowania oraz wykorzystywania produktów energetycznych do celów innych niż paliwowe⁽⁵³⁾.

W tym kontekście Urząd pragnie podkreślić, że harmonizacja podatków, jako takich, a więc również dyrektywa w sprawie podatku energetycznego, nie mieści się w zakresie Porozumienia o EOG. Niemniej jednak dyrektywę w sprawie podatku energetycznego można zastosować do celów pomocy państwa, w taki sam sposób, co praktykowany przez Komisję, jako punkt odniesienia dla Urzędu, bez implikowania, czego Państwa EFTA powinny przestrzegać w prawodawstwie podatkowym Wspólnoty⁽⁵⁴⁾, które nie jest częścią Porozumienia o EOG.

⁽⁵⁰⁾ Zob. przypis 22 powyżej.

⁽⁵¹⁾ Pomoc państwa nr NN 3A/2001 i NN 4A/2001 – Szwecja, przedłużenie systemu podatku od CO₂. Zob. pkt 3.5 i 4.3 decyzji.

⁽⁵²⁾ Artykuł 2 ust. 4 lit. b) dyrektywy.

⁽⁵³⁾ Akapit nr 22 dyrektywy.

⁽⁵⁴⁾ Rozdział 15 Wytocznych Urzędu dotyczących pomocy państwa, wstęp, pkt 5.

Przed wejściem w życie Porozumienia o EOG władze norweskie wprowadziły podatek od wykorzystywania węgla i koksu do celów energetycznych. Uzasadnieniem tego podatku było częściowo uniknięcie ryzyka zastąpienia przez przedsiębiorstwa olejów mineralnych (opodatkowanych) węglem i koksem, (które wcześniej nie były opodatkowane) do celów energetycznych, a częściowo promowanie wykorzystywania produktów energetycznych, które są bardziej przyjazne dla środowiska. Z tego względu przemysły, w których węgiel i koks są wykorzystywane do innych celów, nie podlegały temu podatkowi. Według norweskiego rządu, norweski system podatkowy był głównie zorientowany na emisje energetyczne. W świetle tych wyjaśnień, Urząd przyjmuje, że norweski podatek od CO₂ od węgla i koksu został ustanowiony w taki sposób, by objąć jedynie wykorzystywanie tych produktów do celów energetycznych. Rząd norweski wyjaśnił, że wykorzystywanie węgla i koksu w procesach produkcyjnych może również służyć do celów energetycznych jako nieuchronny efekt uboczny. Urząd przyjmuje, że ten aspekt nie wpływa na kwalifikację celu zwolnienia. W konsekwencji Urząd przyjmuje, że zwolnienie węgla i koksu wykorzystywanych jako surowce lub reduktory leżało w charakterze i logice norweskiego systemu podatkowego.

W świetle powyższych rozważań, Urząd wnioskuje, że zwolnienie węgla i koksu wykorzystywanych jako surowce lub reduktory z podatku od CO₂ od węgla i koksu nie stanowiło pomocy państwa w rozumieniu art. 61 ust. 1 Porozumienia o EOG.

b) *Zwolnienie węgla i koksu wykorzystywanych do celów energetycznych w produkcji cementu i keramzytu*

Urząd zauważa, że zwolnienie przemysłu cementowego i keramzytu z podatku od CO₂ stanowiło odejście od ogólnej zasady, a mianowicie, że podatek od CO₂ był nakładany na węgiel i koks wykorzystywanych do celów energetycznych.

Celem podatku od CO₂ od węgla i koksu było częściowo uniknięcie ryzyka przejścia z olejów mineralnych na węgiel i koks do celów energetycznych, a częściowo promowanie wykorzystywania produktów energetycznych, które są bardziej przyjazne dla środowiska.

Rząd norweski utrzymywał, że producent miał ograniczoną możliwość zmiany rodzaju i ilości produktu energetycznego, wymaganego w procesie. Jednak w trakcie formalnej procedury dochodzenia rząd norweski przyznał, że mogą zaistnieć wątpliwości odnośnie do tego, czy te okoliczności mogą stanowić wystarczające uzasadnienie zwolnienia w świetle podstawowych celów podatku związanych z ochroną środowiska.

Z informacji przedstawionych przez norweskie władze nie wynikało, by zastąpienie węgla i koksu do celów energetycznych innymi produktami było niemożliwe z technicznego punktu widzenia. Władze nie wykazały też, by przemysł cementowy nie mógł zmniejszyć zużycia węgla i koksu do celów energetycznych przez środki zwiększające wydajność energetyczną. Wreszcie zwolnienie dotyczyło wyłącznie produkcji cementu i keramzytu, natomiast inne procesy mineralogiczne podlegały podatkowi od CO₂ ⁽⁵⁵⁾. Z tego względu Urząd nie uważa, by zwolnienia tylko tego przemysłu z podatku można było uznać za leżące w charakterze i logice systemu.

Ponadto zwolnienie węgla i koksu, wykorzystywanych do celów energetycznych w produkcji cementu i keramzytu, stanowiło utratę dochodów dla rządu norweskiego i korzyść finansową dla pewnych przedsiębiorstw. W świetle faktu, że przedmiotowy przemysł funkcjonuje na rynkach, na których istnieje wymiana handlowa pomiędzy państwami EOG, zwolnienie mogło zakłócić konkurencję i wymianę handlową pomiędzy Umawiającymi się Stronami.

⁽⁵⁵⁾ Zgodnie z dyrektywą w sprawie podatku energetycznego uważa się, że w charakterze i logice systemu podatków ekologicznych leży wyłączenie procesów mineralogicznych z ram (art. 2 ust. 4 lit. b) i akapit 22). Niemniej jednak w charakterze i logice systemu nie może leżeć wyłączenie niektórych, ale nie wszystkich, procesów mineralogicznych z podatku energetycznego, tak jak to miało miejsce w norweskim systemie podatkowym.

Urząd bierze pod uwagę fakt, że podatek od CO₂ od węgla i koksu został zniesiony z dniem 1 stycznia 2003 r. i tym samym objął zwolnienia będące przedmiotem obecnej procedury dochodzenia. Tym samym, począwszy od dnia 1 stycznia 2003 r., element pomocy zawarty w zwolnieniu przyznanym przemysłowi cementowemu i keramzytu, został zlikwidowany.

c) *Obniżona stawka podatku od CO₂ od olejów mineralnych dla przemysłu papierniczego i celulozowego*

Obniżona stawka podatku od CO₂ od olejów mineralnych dla przemysłu papierniczego i celulozowego ma charakter sektorowy. Ponadto obniżenie stawki nie było uzasadnione charakterem i/lub ogólną konstrukcją systemu opodatkowania CO₂.

Obniżona stawka podatku od CO₂ od olejów mineralnych dla przemysłu papierniczego i celulozowego stanowi utratę dochodów dla rządu norweskiego i korzyści finansowe dla pewnych przedsiębiorstw. W świetle faktu, że przedmiotowy przemysł funkcjonuje na rynkach, na których istnieje wymiana handlowa pomiędzy państwami EOG, obniżenie stawki może również zakłócić konkurencję i wymianę handlową pomiędzy Umawiającymi się Stronami. W konsekwencji obniżenie stawki dla przemysłu papierniczego i celulozowego stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 61 ust. 1 Porozumienia o EOG.

3. Zniesienie podatku od SO₂ od wykorzystywania węgla i koksu i od emisji z rafinerii ropy naftowej

a) *Zniesienie podatku od SO₂ od wykorzystywania węgla i koksu*

Odnosnie do podatku od SO₂ od wykorzystywania węgla i koksu, Urząd utrzymuje, że zniesienie podatku w 2002 r. stanowiło korzyść finansową dla przedsiębiorstw, których podatek dotyczył, i doprowadziło do utraty dochodów przez państwo norweskie. Jednak na podstawie obecnie dostępnych, informacji Urząd zajmuje stanowisko, że zniesienia nie można uznać jako środka selektywnego w rozumieniu art. 61 ust. 1 Porozumienia o EOG.

Jak to Urząd zauważył w decyzji o wszczęciu procedury dochodzenia, zniesienie podatku od SO₂ od wykorzystywania węgla i koksu ograniczyło zakres podatku od SO₂ bez rozróżnienia pomiędzy różnymi kategoriami przedsiębiorstw lub sektorów. Zakres podatku został ustalony przez wyłączenie wykorzystywania węgla i koksu. Zatem, po zniesieniu w roku 2002, ogólna zasada brzmiała, że wykorzystywanie węgla i koksu nie podlegało żadnemu podatkowi od SO₂. Zniesienie podatku od SO₂ od wykorzystywania węgla i koksu było więc, z zasady, korzystne dla wszystkich przedsiębiorstw w Norwegii, które stosują węgiel i koks.

Wątpliwości wyrażone w decyzji o wszczęciu procedury dochodzenia, iż zniesienie mogło mieć charakter selektywny, zostały rozwiązane w trakcie procedury dochodzenia.

Nie istniały wskazania sugerujące, by celem władz norweskich, przy znoszeniu podatku od SO₂ od wykorzystywania węgla i koksu, było wpłynięcie na relacje konkurencyjne pomiędzy wytwórcami, którzy konkurowali między sobą w sposób bezpośredni. Dochodzenie przeprowadzone przez Urząd również nie wykazało istnienia żadnego ryzyka, by zniesienie podatku od SO₂ od wykorzystywania węgla i koksu miało przynieść takie skutki. Z informacji, jakimi dysponuje Urząd, nie wynika, by ze zniesienia przedmiotowego podatku skorzystali wytwórcy (ponieważ stosowali węgiel i koks w swoich procesach produkcyjnych), którzy konkurowali bezpośrednio z innymi wytwórcami w Norwegii, niekorzystającymi ze zniesienia, ponieważ w podobnych procesach produkcyjnych stosowali olej mineralny⁽⁵⁶⁾. Wreszcie nie ma wskazań, by zniesienie podatku stanowiło mechanizm obejścia zasad EOG dotyczących pomocy państwa przez podatki dyskryminujące⁽⁵⁷⁾. Okazało się, że zniesienie podatku było wynikiem wniosku władz norweskich, że istniały lepsze środki niż opodatkowanie, by doprowadzić do zmniejszenia emisji SO₂.

⁽⁵⁶⁾ Na zasadzie kontrastu por. sprawę C-53/00 Ferring SA v Agence centrale des organismes de sécurité sociale (ACOSS) [2001] Zb. Orz. I-9067, w której Trybunał Sprawiedliwości orzekł, że podatek pobierany od bezpośredniej sprzedaży leków do aptek, ale nie od dystrybutorów hurtowych, równał się przyznaniem dystrybutorom hurtowym selektywnego zwolnienia z podatku. W tej sprawie dwie grupy dystrybutorów konkurowały ze sobą bezpośrednio, a przedmiotowy podatek wywarł bezpośredni skutek na stosunki konkurencyjne pomiędzy nimi; szczególnym celem władz francuskich było kreowanie takich skutków.

⁽⁵⁷⁾ Por. opinia Rzecznika Generalnego Tizzano w sprawie C-53/00, Ferring, op. cit., pkt 38.

W efekcie Urząd wnioskuję, że zniesienie podatku od SO₂ od wykorzystywania węgla i koksu nie stanowiło pomocy państwa w rozumieniu art. 61 ust. 1 Porozumienia o EOG.

b) *Zniesienie podatku od SO₂ od emisji z rafinerii ropy naftowej*

Odnosnie do podatku od SO₂ od emisji z rafinerii ropy naftowej, zauważa się, że wykorzystywanie olejów mineralnych jako paliwa w procesie rafinacji było opodatkowane przed reformą podatków ekologicznych w roku 1999 i pozostało opodatkowane po wprowadzeniu zmian w systemie podatkowym, które były wynikiem tej reformy. Z tego względu wykorzystywanie olejów mineralnych jako paliwa w procesie rafinacji było cały czas opodatkowane.

Ponadto, jak wspomniano w pkt I.B.3 powyżej, w roku 1999 wprowadzono przepis, którego celem było zapewnienie, by wykorzystywanie olejów mineralnych przez rafinerie ropy naftowej nie było przedmiotem podwójnego opodatkowania (zwykłym podatkiem od SO₂ od olejów mineralnych i nowym podatkiem od emisji). Doprowadziło to do sytuacji, w której emisje z rafinerii ropy naftowej, będące wynikiem wykorzystywania surowej ropy w procesie rafinacji, zostały opodatkowane tak jak emisje będące skutkiem wykorzystywania olejów mineralnych jako paliwa. Zniesienie tego podatku w 2002 r. oznaczało, że przepis, zapobiegający podwójnemu opodatkowaniu, został usunięty oraz że wykorzystywanie olejów mineralnych jako paliwa w procesie rafinacji zostało objęte w całości zwykłym podatkiem od SO₂ od olejów mineralnych. W tym świetle prawidłowe jest stwierdzenie, że zniesienie podatku od emisji z rafinerii ropy naftowej w rzeczywistości stanowiło zniesienie podatku od wykorzystywania surowej ropy w procesie rafinacji.

W rozumieniu Urzędu surowa ropa nie jest stosowana w procesie rafinacji jako paliwo silnikowe lub paliwo do ogrzewania, lecz raczej jako surowiec. Zgodnie z praktyką Komisji⁽⁵⁸⁾ i zgodnie ze stanowiskiem przyjętym przez Radę przy uchwalaniu dyrektywy w sprawie podatku energetycznego w zakresie wykorzystywania produktów energetycznych do celów innych niż paliwo do ogrzewania lub paliwo silnikowe, Urząd stwierdza, że w charakterze i logice systemu podatkowego leży nieopodatkowanie wykorzystywania surowej ropy w procesie rafinacji, jeżeli surowa ropa nie jest używana do celów paliwowych.

W konsekwencji decyzja rządu norweskiego z 2002 r. o zniesieniu podatku od emisji z rafinerii ropy naftowej nie stanowi pomocy państwa w rozumieniu art. 61 ust. 1 Porozumienia o EOG.

C. Ocena zgodności

Ocena zgodności tych środków podatkowych, o których zostało stwierdzone, że stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 61 ust. 1 Porozumienia o EOG, z Porozumieniem o EOG jest zawarta poniżej. Środki te będą przeanalizowane w świetle art. 61 ust. 3 lit. c) Porozumienia o EOG, w związku z Wytycznymi dotyczącymi ochrony środowiska.

Zgodnie z sekcją D.3.2 Wytycznych dotyczących ochrony środowiska państwa EFTA mogą uznać za konieczne uchwalenie postanowień o czasowym zwolnieniu z podatków ekologicznych, głównie wskutek braku harmonizacji na szczeblu europejskim lub z powodu przejściowego ryzyka utraty konkurencyjności międzynarodowej. Niemniej jednak, co wynika z pkt 42 Wytycznych dotyczących ochrony środowiska, te zwolnienia stanowią pomoc operacyjną, która musi spełnić wymogi określone w Wytycznych.

Punkt 46.1 Wytycznych dotyczących ochrony środowiska stanowi, że kiedy państwo EFTA wprowadza, ze względów ochrony środowiska, nowy podatek w sektorze działalności lub od produktów, które nie są przedmiotem harmonizacji analogicznego podatku we Wspólnocie Europejskiej, lub kiedy podatek jest wyższy niż przewidziany prawodawstwem wspólnotowym, decyzje o zwolnieniu obejmujące okres dziesięciu lat mogą być uzasadnione:

- a) kiedy te zwolnienia są uwarunkowane zawarciem porozumień pomiędzy zainteresowanym Państwem EFTA a firmami-beneficjentami, na mocy których firmy zobowiązują się realizować cele ochrony środowiska lub

⁽⁵⁸⁾ Zob. przypis 22 i 51 powyżej.

- b) kiedy kwota płacona przez firmy po obniżeniu podatku pozostaje wyższa niż minimum we Wspólnocie (wówczas, kiedy podatek wspólnotowy istnieje – pierwsze tiret) lub stanowi znaczną część podatku krajowego (kiedy podatek nie odpowiada zharmonizowanemu podatkowi wspólnotowemu – drugie tiret).

Pod pewnymi warunkami określonymi w pkt 46.2 Wytycznych dotyczących ochrony środowiska, powyższe przepisy stosuje się również do istniejących podatków. Szczegółowe warunki możliwości stosowania tych zwolnień będą przeanalizowane poniżej dla każdego z przedmiotowych środków.

1. Zwolnienia z podatku od zużycia energii elektrycznej

- a) *Zwolnienie przemysłu wytwórczego i wydobywczego z podatku od zużycia energii elektrycznej*

Rząd norweski nie wykazał, by warunki określone w pkt 46.1.a Wytycznych dotyczących ochrony środowiska (porozumienia dotyczące ochrony środowiska lub inne środki przynoszące podobne efekty) zostały spełnione.

W roku 2002 i w roku 2003 we Wspólnocie Europejskiej nie istniały zharmonizowane podatki od energii elektrycznej. Z tego powodu pkt 46.1.b pierwsze tiret Wytycznych dotyczących ochrony środowiska nie ma zastosowania. W każdym bądź razie rząd norweski nie wykazał, by przedmiotowe przedsiębiorstwa płaciły kwotę wyższą niż minimum wspólnotowe zgodne z dyrektywą w sprawie podatku energetycznego, obowiązującą od dnia 1 stycznia 2004 r. ⁽⁵⁹⁾.

Rząd norweski nie przedstawił informacji o konsekwencjach zmian wprowadzonych w roku 2001 w zakresie poboru podatku od energii elektrycznej. Z tego powodu Urząd nie był w stanie potwierdzić, czy można było uznać, że niektóre ze zwolnionych przedsiębiorstw płaciły znaczną część podatku od energii elektrycznej (pkt 46.1.b drugie tiret Wytycznych dotyczących ochrony środowiska). Co ważniejsze, przedmiotowy system podatku od energii elektrycznej nie zawierał żadnych postanowień, które zapewniłyby, by przedsiębiorstwa płaciły znaczną część podatku.

Ograniczenie zakresu zwolnienia przyznanego przemysłowi wytwórczemu i wydobywczemu z dniem 1 stycznia 2001 r. skutkowało tym, że przedsiębiorstwa w tych sektorach płaciły za wykorzystywanie energii elektrycznej w stopniu, w jakim ich budynki kwalifikowały się jako „budynki administracyjne”. W ten sposób, w zależności od okoliczności, niektóre z tych przedsiębiorstw mogły płacić podatek od większości swojego zużycia energii elektrycznej w związku z działalnością administracyjną. Inne przedsiębiorstwa mogły płacić bardzo niski podatek, lub niemal wcale nie płacić podatku od takiego zużycia, ponieważ dysponowały budynkami, w których mniej niż 80 % powierzchni służyło do celów administracyjnych. W każdym bądź razie, zakładając, że większość tych beneficjentów zużywała znaczące ilości energii elektrycznej w swoich procesach produkcyjnych, ogólne obciążenie podatkowe tych przedsiębiorstw mogło być bardzo małe.

W konsekwencji Urząd konkluduje, że zwolnienie sektorowe z podatku od energii elektrycznej, przyznane przemysłowi wytwórczemu i wydobywczemu, było niezgodne z Porozumieniem o EOG.

- b) *Zwolnienie z podatku od zużycia energii elektrycznej użytkowników w pewnych regionach*

Urząd nie otrzymał informacji wskazujących, by wymogi Wytycznych dotyczących ochrony środowiska były spełniane po dniu 1 stycznia 2002 r.

W szczególności, ponieważ przedsiębiorstwa w tych regionach korzystały z całkowitego zwolnienia z podatku od energii elektrycznej, nie można uznać, że płaciły znaczną część podatku (pkt 46.1 lit. b) drugie tiret Wytycznych dotyczących ochrony środowiska).

⁽⁵⁹⁾ To znaczy 0,5 Euro/MWh, zob. art. 10 w związku z załącznikiem I do tabeli C dyrektywy Rady 2003/96/WE (op. cit.).

W toku wstępnej procedury dochodzenia, rząd norweski argumentował, że z powodu surowych warunków pogodowych i dużych odległości, zwolnienie z podatku od energii elektrycznej użytkowników w pewnych regionach może być uzasadnione jako pomoc w rozwoju regionalnym. Urząd nie otrzymał jednak informacji, które umożliwiłyby mu potwierdzenie, że te zwolnienia można uzasadnić w świetle Wytycznych dotyczących pomocy regionalnej⁽⁶⁰⁾.

W konsekwencji Urząd konkluduje, że zwolnienie z podatku od energii elektrycznej przyznane przedsiębiorstwom mającym siedzibę w Finnmark i w siedmiu gminach w Północnym Troms (Karløy, Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord), było niezgodne z Porozumieniem o EOG.

2. Odstępstwa od systemu podatku od CO₂

a) Zwolnienie węgla i koksu wykorzystywanych do celów energetycznych w produkcji cementu i keramzytu

Rząd norweski nie wykazał, by warunki określone w pkt 46.1 lit. a) Wytycznych dotyczących ochrony środowiska (porozumienia dotyczące ochrony środowiska lub inne środki przynoszące podobne efekty) zostały spełnione.

Przed dniem 1 stycznia 2004 r. we Wspólnocie Europejskiej nie istniały zharmonizowane podatki od węgla i koksu. Dlatego pkt 46.1.b pierwsze tiret Wytycznych dotyczących ochrony środowiska nie ma zastosowania. Beneficjenci korzystali z całkowitego zwolnienia z podatku od CO₂ od węgla i koksu, a po dniu 1 stycznia 2002 r. nie istniały inne podatki od wykorzystywania węgla i koksu. Z tego względu pkt 46.1.b drugie tiret Wytycznych dotyczących ochrony środowiska również nie ma zastosowania.

W konsekwencji Urząd konkluduje, że przedmiotowe środki pomocy były niezgodne z Porozumieniem o EOG.

b) Obniżenie stawki podatku od CO₂ od olejów mineralnych dla przemysłu papierniczego i celulozowego

Punkt 46.1 Wytycznych może być stosowany do istniejących podatków, jeżeli spełnione są warunki określone w pkt 46.2.a i b. Stosownie do pkt 46.2 lit. a) przedmiotowy podatek musi wywierać wymierny, dodatni wpływ w zakresie ochrony środowiska. Pierwsza opcja pkt 46.2.b wymaga, że decyzja o odstępstwie na rzecz przedmiotowych firm musi być podjęta w czasie uchwalenia podatku.

Podatek od CO₂ od olejów mineralnych skutkuje zmniejszeniem zużycia paliw kopalnych i trzeba go uznać za wywierający wymierny, pozytywny wpływ w zakresie ochrony środowiska. Urząd zauważa, że zgodnie z informacjami przedstawionymi przez władze norweskie, przemysł papierniczy i celulozowy ograniczył emisje CO₂ o 60 tys. ton do roku 1999. Ponadto, według raportu rządu norweskiego „Trzeci komunikat krajowy Norwegii w ramach Ramowej Konwencji o Zmianie Klimatu” (czerwiec 2002 r.⁽⁶¹⁾):

„[...] emisje CO₂ wynikające ze zużycia energii przez przemysł zostały znacząco zmniejszone w efekcie poprawy wydajności energetycznej oraz zmian różnych form energii [...]. W sektorze przemysłowym energia elektryczna i bioenergia w dużym stopniu zastąpiły oleje mineralne jako źródło energii. Zjawisko to było szczególnie widoczne w przemyśle celulozowym i papierniczym, gdzie w coraz większym stopniu jako paliwo stosowane są odpady drewna i inne odpady biologiczne”.

W świetle powyższego Urząd uznaje, że warunek określony w pkt 46.2.a Wytycznych dotyczących ochrony środowiska został spełniony.

⁽⁶⁰⁾ Rozdział 25 Wytycznych Urzędu dotyczących pomocy państwa.

⁽⁶¹⁾ <http://odin.destr.no/archive/mdvedlegg/01/17/T1386032.pdf>.

Przemysł papierniczy i celulozowy płacił podatek od CO₂ od olejów mineralnych według obniżonej stawki od roku 1993, przed wejściem w życie Porozumienia o EOG dnia 1 stycznia 1994 r. W konsekwencji Urząd uważa, że zgodnie z wymogiem określonym w pkt 46.2.b Wytycznych dotyczących ochrony środowiska, decyzja o odstępstwie na rzecz przedmiotowych firm została podjęta w czasie uchwalenia tego podatku.

Stosownie do pkt 46.1.b pierwsze tiret Wytycznych dotyczących ochrony środowiska, zwolnienie z podatku ekologicznego może być uzasadnione w przypadkach, kiedy obniżenie dotyczy podatku odpowiadającego zharmonizowanemu podatkowi we Wspólnocie Europejskiej oraz kiedy kwota, jaką firmy płacą po obniżeniu, pozostaje wyższa niż minimum we Wspólnocie Europejskiej, jako forma zachęcenia firm do lepszej ochrony środowiska.

Informacje przedstawione przez rząd norweski wskazują, że obniżona stawka podatku od olejów mineralnych, płacona przez przemysł papierniczy i celulozowy, jest wyższa od analogicznej stawki minimalnej przewidzianej prawem wspólnotowym.

Stawka podatku płacona przez przemysł papierniczy i celulozowy wyniosła 0,245 NOK za litr w 2002 r. (około 33,62 EUR za 1000 litrów), 0,25 NOK za litr w 2003 r. (około 31,25 EUR za 1000 litrów) i w roku 2004 wynosi 0,26 NOK.

We Wspólnocie Europejskiej stawki minimalne za rok 2002 i 2003 były określone w dyrektywie Rady 92/82/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie zbliżenia stawek podatków akcyzowych od olejów mineralnych⁽⁶²⁾. Stawka minimalna za olej gazowy i naftę wynosiła 0,18 EUR za 1000 litrów i 13 EUR za 1000 kg (12,3 EUR za 1000 litrów) ciężkiego oleju opałowego.

Z dniem 1 stycznia 2004 r. minimalne poziomy podatku akcyzowego od produktów energetycznych są określone w dyrektywie w sprawie podatku energetycznego⁽⁶³⁾. Stawka minimalna wynosi 21 EUR za 1000 litrów oleju gazowego i nafty stosowanych jako paliwo silnikowe do silników stacjonarnych et al. Stawka minimalna dla paliw do ogrzewania wynosi 21 EUR za 1000 litrów w przypadku oleju gazowego, 0 EUR za naftę i 15 EUR za 1000 kg (14,3 EUR za 1000 litrów) ciężkiego oleju opałowego.

W świetle powyższego warunek określony w pkt 46.1.b pierwsze tiret został spełniony.

Stosownie do pkt 46.1 Wytycznych dotyczących ochrony środowiska, decyzja o zwolnieniu obejmująca okres dziesięciu lat, bez działania wstecz, może być uzasadniona, kiedy pozostałe warunki określone w pkt 46.1 zostały spełnione. Rząd norweski zwrócił się do Urzędu, w ramach formalnej procedury dochodzenia, o zatwierdzenie aktualnej obniżki podatku od CO₂ od olejów mineralnych dla przemysłu papierniczego i celulozowego, pod warunkiem zniesienia tej obniżonej stawki w roku 2005, z możliwością wnioskowania przez rząd o kolejne przedłużenie.

Na tym tle zdaniem Urzędu wskazane jest zatwierdzenie pomocy na okres do 31 grudnia 2004 r. Jeżeli rząd norweski pragnie kontynuować pomoc po 31 grudnia 2004 r., będzie musiał zawiadomić Urząd o środku pomocy zgodnie z art. 1 ust. 3 części I protokołu 3 do Porozumienia o Nadzorze i Trybunale.

Wreszcie Urząd zauważa, że powyższy wniosek zachowuje ważność również w przypadku oceny obniżenia stawki podatku od CO₂ łącznie ze zwolnieniem z podstawowego podatku od oleju do ogrzewania, przyznanego przemysłowi papierniczemu i celulozowemu. Podatek od CO₂ i podatek od oleju do ogrzewania łącznie wywierają wymierny, pozytywny wpływ w zakresie ochrony środowiska, ponieważ prowadzą do zmniejszenia zużycia paliw kopalnych. Przemysł papierniczy i celulozowy był zwolniony z podatku od oleju do ogrzewania od czasu wprowadzenia tego podatku w roku 2000. W ten sposób warunki określone w pkt 46.2 byłyby spełnione. Ocena zgodnie z pkt 46.1 lit. b) pierwsze tiret Wytycznych dotyczących ochrony środowiska pozostałaby taka sama, dopóki przemysł papierniczy i celulozowy płaciłby podatek od CO₂ od olejów mineralnych według obniżonej stawki. Niemniej jednak zwolnienie z podstawowego podatku od oleju do ogrzewania musiałyby być ograniczone w czasie. To zwolnienie mogłoby być dopuszczalne jedynie do dnia 31 grudnia 2004 r. łącznie z obniżoną stawką podatku od CO₂ od olejów mineralnych, z możliwością wnioskowania przez rząd o kolejne przedłużenie.

⁽⁶²⁾ Dz.U. L 316 z 31.10.1992, str. 19.

⁽⁶³⁾ Dyrektywa Rady 2003/96/WE w sprawie restrukturyzacji wspólnotowych przepisów ramowych dotyczących opodatkowania produktów energetycznych i energii elektrycznej, op. cit.

D. Zakwalifikowanie jako „nowa pomoc” od dnia 1 stycznia 2002 r.

a) *Moc wiążąca przyjęcia stosownych środków*

Stosownie do art. 62 ust. 1 Porozumienia o EOG, „wszystkie systemy pomocy państwa istniejące na terytorium Umawiających się Stron [...] są przedmiotem stałego badania pod kątem ich zgodności z art. 61”. Ponadto, stosownie do art. 1 ust. 1 w części I protokołu 3 do Porozumienia o Nadzorze i Trybunale, „Urząd Nadzoru EFTA, we współpracy z państwami EFTA, stale bada wszystkie systemy pomocy istniejące w tych państwach. Proponuje im stosowne środki konieczne ze względu na stopniowy rozwój lub funkcjonowanie Porozumienia o EOG”.

Stosowne środki mogą być zaproponowane po poinformowaniu zainteresowanego państwa EFTA o wstępnym stanowisku Urzędu, że istniejący system pomocy nie jest lub już nie jest zgodny z funkcjonowaniem Porozumienia o EOG.

Natomiast, w przypadku rozpoczęcia badania dotyczącego nieokreślonej ilości istniejących systemów pomocy, Urząd z reguły opracowuje wytyczne, które określają warunki, na których pomoc państwa można uznać za zgodną z funkcjonowaniem Porozumienia o EOG. Nowe wytyczne, takie jak Wytyczne dotyczące ochrony środowiska, stanowią wyraz tego, w jaki sposób podstawowe zasady pomocy państwa, zawarte w Umowie o EOG, będą interpretowane i stosowane przez Urząd. Urząd może stwierdzić, że istniejące systemy pomocy, które nie spełniają wymogów określonych w nowych wytycznych, nie są lub już nie są zgodne z funkcjonowaniem Porozumienia o EOG. W konsekwencji, w kontekście przyjęcia nowych wytycznych, Urząd proponuje Państwom EFTA jako stosowne środki, dostosowanie istniejących systemów pomocy do nowych wymogów. Wniosek ten nie musi być poprzedzony oceną indywidualnych przypadków, lecz może być oparty na ogólnych uwagach dotyczących zgodności pomocy w pewnych sektorach lub w pewnych celach.

W powyższym świetle, przyjęcie stosownych środków odnośnie do wszystkich – niekoniecznie indywidualnie określonych – istniejących systemów pomocy stanowi jeden ze sposobów przeprowadzania przez Urząd, wspólnie z Państwami EFTA, stałego przeglądu istniejącej pomocy⁽⁶⁴⁾.

Jeżeli Państwo EFTA zaakceptuje proponowane środki, środki te stają się prawnie wiążące dla danego państwa⁽⁶⁵⁾. Fakt, iż nowe warunki przyznania pomocy są wynikiem porozumienia pomiędzy Państwami EFTA a Urzędem nie zmienia obiektywnego znaczenia tych warunków ani ich mocy wiążącej⁽⁶⁶⁾.

Decyzją z dnia 23 maja 2001 r. Urząd przyjął nowe Wytyczne dotyczące ochrony środowiska i zaproponował stosowne środki „by państwa EFTA dostosowały swoje istniejące systemy pomocy związanej z ochroną środowiska do wymogów wytycznych w terminie do dnia 1 stycznia 2002 r.” Rząd norweski poświadczył swoją zgodę na zaproponowane, stosowne środki pismem Ministerstwa Handlu i Przemysłu z dnia 6 lipca 2001 r.

⁽⁶⁴⁾ W tym kontekście zob. sprawę C-242/00 Niemcy przeciwko Komisji [2002] Zb. Orz. I-5603, pkt 28.

⁽⁶⁵⁾ Sprawa C-242/00 Niemcy przeciwko Komisji, op. cit., pkt 28. Moc wiążąca przyjęcia stosownych środków jest obecnie wyłożona wprost w drugim zdaniu w art. 19 ust. 1 w części II protokołu 3 do Porozumienia o Nadzorze i Trybunale.

⁽⁶⁶⁾ W tym kontekście zob. sprawę C-313/90 CIRFS [1993] Zb. Orz. I-1125, pkt 36.

Moc wiążąca przyjęcia przez rząd norweski zaproponowanych, stosownych środków nie może być kwestionowana przez odesłanie do rzekomych nieprawidłowości proceduralnych, ponieważ tryb współpracy był w tym przypadku respektowany pod każdym względem. Państwa EFTA zostały poinformowane na piśmie o dwóch projektach wniosków Komisji dotyczących projektów nowych wytycznych, zawierających odesłanie do przewidywanych stosownych środków. Rząd norweski został wezwany do przedstawienia swoich uwag do tych projektów. Ponadto państwa EFTA zostały dwukrotnie zaproszone do udziału w spotkaniach wielostronnych, tj. dnia 21 marca 2000 r. i 16 października 2000 r., na których nowe Wytyczne dotyczące ochrony środowiska były na porządku dziennym. Pismem z dnia 11 kwietnia 2001 r. (Dok. nr 01-2734-D) rząd norweski został wezwany do przedstawienia uwag do wersji ostatecznej projektu Wytycznych dotyczących ochrony środowiska autorstwa Urzędu, zawierającej pewne zmiany wprowadzone do wytycznych przez Komisję, które stały się konieczne w celu uwzględnienia istotnych kwestii EOG. Projekt Wytycznych dotyczących ochrony środowiska obejmował odesłanie do przewidywanych, stosownych środków. Wreszcie spotkanie dwustronne pomiędzy przedstawicielami Urzędu a rządem norweskim odbyło się w kwietniu 2001 r., i na tym spotkaniu Wytyczne dotyczące ochrony środowiska i przewidywane stosowne środki zostały szczegółowo omówione.

b) *Konsekwencje mocy wiążącej*

Zgodnie z ustaloną praktyką Komisji ⁽⁶⁷⁾ Urząd zajmuje stanowisko, że moc wiążąca przyjęcia przez rząd norweski zaproponowanych stosownych środków, implikuje, że pomoc udzielona z naruszeniem zobowiązań przyjętych przez Norwegię stanowi „nową pomoc” począwszy od dnia, w którym Norwegia obiecała dostosować swoje systemy pomocy do Wytycznych dotyczących ochrony środowiska (tj. dnia 1 stycznia 2002 r.).

Wraz z propozycją przyjęcia stosownych środków, Urząd zwraca się do państw EFTA, w oznaczonym zakresie, o zaniechanie wykonywania praw przyznawania pomocy, jakie mogą im przysługiwać na mocy zasad obowiązujących dotychczas. Wniosek przyjęcia stosownych środków jako taki nie ma żadnego wpływu na klasyfikację systemu pomocy jako nowego lub istniejącego. Natomiast, przyjęcie zaproponowanych, stosownych środków przez państwo implikuje, iż państwo to zobowiązuje się zmienić, w razie konieczności, swój system ustawodawstwa w celu uzyskania zgodności ze stosownymi środkami, w ustalonym terminie. Po tym terminie jakkolwiek pomoc niezgodna ze stosownymi środkami musi być zaklasyfikowana jako nowa pomoc. Z tego względu, zgodnie z orzeczeniem Trybunału Sprawiedliwości w sprawie CIRFS, przyjęcie nowych zasad przez Państwo Członkowskie tytułem uprawnień dyskrecjonalnych przyznanych Komisji (Urzędowi) ma „m.in. skutek wycofania pewnej pomocy mieszczącej się w zakresie upoważnienia, przyznanego uprzednio, i z tego powodu zakwalifikowania jej jako nowej pomocy i poddania obowiązkowi wcześniejszego zawiadomienia” (dodano podkreślenie) ⁽⁶⁸⁾. W tym względzie przyjęcie stosownych środków przez państwo zastępuje formalną procedurę dochodzenia Urzędu dotyczącą wszystkich, istniejących systemów pomocy, w celu nałożenia wymogu dostosowania istniejących systemów pomocy do wymogów nowych wytycznych w formie ostatecznej, wiążącej decyzji. Wszelka pomoc przyznana po terminie określonym w takiej decyzji będzie stanowić „nową pomoc”.

W świetle powyższego Urząd nie zgadza się z rządem norweskim i PIL, by systemy pomocy mające charakter „pomocy istniejącej” przed przyjęciem stosownych środków można było przekształcić w „nową pomoc” po dokonaniu indywidualnej oceny każdego systemu, z ustaleniem przez Urząd, że dany system nie jest zgodny z wytycznymi.

⁽⁶⁷⁾ Por. np. pomoc państwa nr C 42/2003 – Szwecja; pomoc państwa nr E 10/2000 – Niemcy; i pomoc państwa nr C 37/2000 – Portugalia.

⁽⁶⁸⁾ Sprawa 313/90, CIRFS, op. cit., pkt 35.

Urząd nie akceptuje też rozróżnienia pomiędzy, z jednej strony, propozycjami dotyczącymi stosownych środków w stosunku do określonych przepisów prawa krajowego a, z drugiej strony, propozycjami o charakterze ogólnym. W wyżej wspomnianej sprawie CIRFS odnośne, uzgodnione środki (tzw. „dyscyplina”) zostały sformułowane w sposób ogólny⁽⁶⁹⁾. Ponadto Komisja nie ustaliła, by środek naruszył rzeczoną „dyscyplinę”. Niemniej jednak Trybunał Sprawiedliwości orzekł, że dany środek krajowy stanowił nową pomoc pod tym względem, że nie był zgodny z rzeczoną „dyscypliną”⁽⁷⁰⁾. W rzeczywistości jakikolwiek inny wniosek byłby raczej niemożliwy do pogodzenia z powyższym orzecznictwem, zgodnie z którym moc wiążąca przyjęcia stosownych środków nie jest uzależniona od tego, czy Urząd dokonał czy nie dokonał indywidualnej oceny istniejących systemów pomocy przed zaproponowaniem stosownych środków⁽⁷¹⁾.

Dlatego fakt nawiązania w decyzji Urzędu zawierającej propozycję stosownych środków do wymogów określonych w nowych Wytocznych dotyczących ochrony środowiska, bez zaproponowania określonych środków odnośnie do poszczególnych systemów pomocy, nie implikował, by pomoc niezgodna z przyjęciem przez Norwegię stosownych środków można było przekształcić w nową pomoc po upływie uzgodnionego terminu. Oznaczało to jedynie, że wykonanie koniecznej oceny, które systemy pomocy wymagają zmiany, było obowiązkiem rządu norweskiego oraz późniejszej kontroli ze strony Urzędu.

Z tego samego powodu Urząd uważa za nie mający znaczenia fakt, że przyjęcie przez Norwegie stosownych środków nie implikowało potwierdzenia przez rząd, że odnośne systemy pomocy stanowiły naruszenie zasad pomocy państwa.

W swoich uwagach do decyzji o wszczęciu procedury dochodzenia rząd norweski argumentował, że stosowne środki nie mogą stanowić wystarczającej podstawy prawnej do zwrotów. W opinii Urzędu to twierdzenie jest prawidłowe, ale bez znaczenia. Prawdą jest, że podstawą zwrotów nie może być jedynie naruszenie zobowiązań wynikających z przyjęcia stosownych środków. Ewentualny nakaz zwrotów musi być oparty na decyzji ustalającej, że przedmiotowe środki pomocy są niezgodne z funkcjonowaniem Porozumienia o EOG (por. art. 14 w części II protokołu 3 do Porozumienia o Nadzorze i Trybunale). Ponadto, taka negatywna decyzja musi być poprzedzona formalną procedurą dochodzenia, z badaniem poszczególnych systemów pomocy. Nie oznacza to jednak, by nowy system pomocy można było sklasyfikować jako „nową pomoc” dopiero po ostatecznej decyzji kończącej formalną procedurę dochodzenia, dotyczącą poszczególnych systemów pomocy. W tym zakresie sytuacja nie różni się od przypadków, w których pomoc została sklasyfikowana jako nowa pomoc, ponieważ została przyznana bez poszanowania warunków określonych w zatwierdzonym systemie pomocy albo po upływie okresu ważności takiego systemu pomocy. W takich przypadkach pomoc przyznawana z naruszeniem zobowiązań Państw EFTA odnośnie do nowych warunków przyznawania pomocy, lub zniesienie niezgodnej pomocy od określonego terminu, winna być klasyfikowana jako nowa pomoc. Ponadto, w tych przypadkach, ostateczny wniosek odnośnie do tego, czy przyznana pomoc mieści się czy nie w zakresie zatwierdzonych systemów pomocy, może być wyciągnięty dopiero po przeprowadzeniu formalnej procedury dochodzenia. Niezależnie od powyższego, każda pomoc przyznana poza zakresem zatwierdzonych systemów (lub warunków wiążących) stanowiłaby nową pomoc z chwilą jej przyznania, a nie z chwilą podjęcia ostatecznej (negatywnej) decyzji przez Urząd⁽⁷²⁾.

Konkludując, Urząd podtrzymuje swoje stanowisko, że zwolnienie sektorowe z i odstępstwa regionalne od podatku od energii elektrycznej, jak również zwolnienie przemysłu cementowego i keramzytu z podatku od CO₂ od węgla i koksu do celów energetycznych, obowiązujące od dnia 1 stycznia 2002 r., które nie są zgodne z wymogami określonymi w nowych Wytocznych dotyczących ochrony środowiska, należy uznać za nową pomoc.

⁽⁶⁹⁾ Por., pkt 14 sprawozdania na rozprawę [1993] Zb. Orz. -1151.

⁽⁷⁰⁾ Podobnie w wyżej wspomnianej decyzji o wszczęciu procedury dochodzenia odnoszącej się do podatków ekologicznych w Szwecji, Komisja zajęła stanowisko, że przyjęcie stosownych środków przez Szwecję samo w sobie wpłynęło na zmianę istniejącej pomocy w nową pomoc w zakresie, w jakim systemy pomocy nie były zgodne z nowymi wytycznymi. Podobnie jak w niniejszej sprawie przed podjęciem decyzji o wszczęciu procedury dochodzenia Komisja nie dokonała indywidualnej oceny poszczególnych systemów szwedzkich, por. pomoc państwa nr C 42/2003.

⁽⁷¹⁾ Sprawa C-242/00, op. cit., pkt 28.

⁽⁷²⁾ Sprawa C-36/00 Hiszpania przeciwko Komisji [2002] Zb. Orz. I-3243, pkt 24, 25 i 32.

E. Zwrot

a) *Uzasadnione oczekiwania*

Zwolnienie sektorowe i regionalne odstępstwa od podatku od energii elektrycznej oraz zwolnienie przemysłu cementowego i keramzytu z podatku od CO₂ od węgla i koksu do celów energetycznych nie zostały zgłoszone Urzędowi i stanowiły pomoc udzieloną wbrew wymogom określonym w art. 61 ust. 3 lit. c) Porozumienia o EOG oraz w nowych Wytycznych dotyczących ochrony środowiska. Stąd zwolnienia te stanowiły bezprawną i niezgodną pomoc po dniu 1 stycznia 2002 r. Pomoc ta jest więc przedmiotem zwrotu o ile zwrot ten jest zgodny z ogólnymi zasadami prawa EOG, zwłaszcza z uzasadnionymi oczekiwaniami beneficjanta ⁽⁷³⁾.

Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości, przezorny podmiot gospodarczy winien sam być w stanie sprawdzić, czy nowa pomoc została przyznana zgodnie z obowiązującymi zasadami proceduralnymi, zwłaszcza z art. 88 Traktatu WE, odpowiadającemu art. 1 w części I protokołu 3 do Porozumienia o Nadzorze i Trybunale. Z tego powodu beneficjent nowej pomocy przyznanej niezgodnie z tym przepisem, jedynie w wyjątkowych okolicznościach może twierdzić, że miał uzasadnione oczekiwania, aby sprzeciwić się zwrotowi pomocy ⁽⁷⁴⁾.

W niniejszym przypadku przedmiotowa, niezgodna z prawem pomoc była pierwotnie sklasyfikowana jako istniejąca pomoc. Dopiero z dniem 1 stycznia 2002 r. stała się nową pomocą w wyniku przyjęcia przez rząd norweski zaproponowanych, stosownych środków. Stąd powstaje pytanie, w jakim terminie wystarczające informacje, dostępne dla odbiorców pomocy, powinny uzmysłowić przezornemu odbiorcy, że przedmiotowa pomoc mogła przybrać – lub już przybrała – formę niezgodnej z prawem pomocy.

W opinii Urzędu opublikowanie stosownych środków zaproponowanych przez Urząd nie dostarczyło zainteresowanym przedsiębiorstwom takich informacji. Po pierwsze propozycja jako taka nie stanowiła o zmianie statusu jakiegokolwiek istniejącego systemu pomocy na nowy system pomocy. Skutek taki nastąpiłby dopiero po przyjęciu przed dane państwo EFTA zaproponowanych, stosownych środków. Po drugie, pkt 70 nowych Wytycznych dotyczących ochrony środowiska (do których odnosiła się propozycja stosownych środków) stanowił, że przy braku odpowiedzi ze strony państw EFTA Urząd przyjmuje, że dane państwo nie wyraziło zgody na zaproponowane środki.

Natomiast Urząd stoi na stanowisku, że opublikowanie przyjęcia przez państwo EFTA zaproponowanych, stosownych środków, w połączeniu z zaproponowanymi środkami, mogło dostarczyć przezornemu odbiorcy pomocy wystarczających informacji, by mu uświadomić, że otrzymana pomoc musiała być zgodna z nowymi Wytycznymi dotyczącymi ochrony środowiska. W ten sposób odbiorcy pomocy byłiby w stanie ocenić, czy dany system pomocy będzie zgodny z nowymi Wytycznymi dotyczącymi ochrony środowiska po terminie, na który państwo EFTA wyraziło zgodę. Jednakże, ponieważ zmiany wprowadzone do protokołu 3 do Porozumienia o Nadzorze i Trybunale, włączające wspólnotowe rozporządzenie proceduralne dotyczące pomocy państwa ⁽⁷⁵⁾, jeszcze nie weszło w życie w czasie przyjęcia przez Norwegię stosownych środków, Urząd nie opublikował – jak to obecnie jest przewidziane art. 26 ust. 1 w części II protokołu 3 do Porozumienia o Nadzorze i Trybunale – przyjęcia stosownych środków przez rząd norweski. Informacja o przyjęciu stosownych środków została zawarta wyłącznie w decyzji Urzędu o wszczęciu formalnej procedury dochodzenia w niniejszej sprawie.

⁽⁷³⁾ Zob. art. 14 w części II protokołu 3 do Porozumienia o Nadzorze i Trybunale i przed wejściem w życie zmiany do protokołu 3, dnia 28 sierpnia 2003 r. – pkt 6.2.3 w rozdziale 6 Wytycznych Urzędu dotyczących pomocy państwa.

⁽⁷⁴⁾ Por. sprawa C-169/95 Hiszpania przeciwko Komisji [1997] Zb. Orz. I-135, pkt 51; sprawa C-24/95 Alcan Deutschland [1997] Zb. Orz. I-1591, pkt 25; i sprawa T-55/99 Confederación Española de Transporte de Mercancías (CETM) [2000] Zb. Orz. II-3207, pkt 121–131.

⁽⁷⁵⁾ Rozporządzenie rady (WE) 659/1999 z dnia 22 marca 1999 r. ustanawiające szczegółowe zasady stosowania [ex] art. 93 Traktatu WE.

Ta decyzja o wszczęciu procedury dochodzenia została opublikowana w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* i w Suplemencie EOG do niego dnia 6 lutego 2003 r. ⁽⁷⁶⁾. Ponadto publikacja zawierała nie tylko informację o przyjęciu stosownych środków przez rząd norweski, lecz również identyfikowała krajowe systemy pomocy, które były przedmiotem procedury dochodzenia i mogły mieć charakter bezprawnej i niezgodnej pomocy. Wreszcie zawierała wyraźne oświadczenie o przyjęciu przez Urząd wstępnego stanowiska, że każda pomoc, która zostanie uznana za niezgodną z nowymi Wytocznymi dotyczącymi ochrony środowiska, będzie musiała być sklasyfikowana jako nowa pomoc podlegająca zwrotowi. Z tego powodu Urząd zajął stanowisko, że najpóźniej po ogłoszeniu decyzji o wszczęciu procedury dochodzenia przezorni odbiorcy pomocy nie mogli dłużej mieć uzasadnionych oczekiwań, że pomoc nadal ma charakter zgodnego z prawem, zgodnego środka pomocy ⁽⁷⁷⁾.

Z powyższego wynika, że pomoc przyznana w okresie od 6 lutego 2003 r. do 31 grudnia 2003 r. w formie zwolnienia przemysłu wytwórczego i wydobywczego z podatku od energii elektrycznej oraz zwolnienia przedsiębiorstw w Finnmark i w siedmiu gminach w Północnym Troms, winna być zwrócona przez beneficjentów.

Odnosnie do zwolnienia przemysłu cementowego i keramzytu z podatku od CO₂ od węgla i koksu wykorzystywanych do celów energetycznych, które obowiązywało do 31 grudnia 2002 r. Urząd podejmuje decyzję, że w świetle powyższej oceny zgodnych z prawem oczekiwań, zwrot nie jest konieczny.

b) *Kwota zwrotu*

Zgodnie z pkt 46.1.b drugie tiret Wytocznych dotyczących ochrony środowiska, wymagane jest, by beneficjenci płacili znaczną część podatku krajowego, co nie odpowiada podatkowi podlegającemu harmonizacji na poziomie Wspólnoty Europejskiej. Uzasadnieniem tego wymogu jest zachęcenie beneficjentów do poprawy ich wyników w zakresie ochrony środowiska. Ta sama zasada jest sformułowana w pkt 46.1.b pierwsze tiret Wytocznych dotyczących ochrony środowiska, który stanowi, że obniżenie podatku odpowiadającego podatkowi zharmonizowanemu we Wspólnocie Europejskiej może być dozwolone, jeżeli kwota, jaką beneficjenci efektywnie płacą, pozostanie wyższa od minimum we Wspólnocie Europejskiej „by zachęcić firmy do działania na rzecz ochrony środowiska”.

W okresie od 1 stycznia 2002 r. do 31 grudnia 2003 r. nie istniał podatek zharmonizowany we Wspólnocie Europejskiej, kiedy miały zastosowanie odstępstwa od podatku od energii elektrycznej, natomiast takie zharmonizowane podatki zostały ustanowione na mocy dyrektywy dotyczącej podatku energetycznego, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2004 r. Dyrektywa w sprawie podatku energetycznego wyraźnie uwzględnia cel ochrony środowiska (por. motywy 3, 6, 7 i 12). Na tej podstawie Urząd uważa, że kwota płacona przez przedsiębiorstwa, która jest równa minimum we Wspólnocie Europejskiej, określone w dyrektywie w sprawie podatku energetycznego, zachęci przedsiębiorstwa do lepszej ochrony środowiska. W tym świetle można przyjąć, że podatek, który jest równy minimalnej stawce dla energii elektrycznej, określonej w dyrektywie w sprawie podatku energetycznego, tzn. 0,5 EUR/MWh, również stanowić będzie znaczną część podatku krajowego zgodnie z pkt 46.1.b drugie tiret Wytocznych dotyczących ochrony środowiska ⁽⁷⁸⁾. W konsekwencji, przedmiotem zwrotu ma być znaczna część podatku krajowego, która musi równać się przynajmniej minimalnej stawce dla energii elektrycznej, określonej w dyrektywie w sprawie podatku energetycznego.

⁽⁷⁶⁾ Zob. przypis 6.

⁽⁷⁷⁾ W rzeczywistości wydaje się, że większość odbiorców pomocy uzyskała wiedzę o przyjęciu stosownych środków przez Norwegię i wątpliwościach dotyczących zgodności systemów pomocy, albo w maju 2002 r., kiedy rząd norweski podał do publicznej wiadomości rewizję budżetu na rok 2002, w październiku 2002 r., kiedy rząd opublikował swoje uwagi do decyzji o wszczęciu procedury dochodzenia Urzędu w Internecie, a ponadto poinformował społeczeństwo o głównych treściach decyzji o wszczęciu procedury dochodzenia w budżecie państwa na rok 2003; lub – najpóźniej – w grudniu 2002 r., kiedy rząd opublikował raport o konsekwencjach nowych Wytocznych dotyczących ochrony środowiska odnośnie do podatku od energii elektrycznej.

⁽⁷⁸⁾ Jest to zgodne z praktyką Komisji (por. pomoc państwa nr C33/2003 – Austria), mimo iż przed przyjęciem dyrektywy dotyczącej podatku energetycznego Komisja rozważała jedynie obniżenie do 20-25 procent podstawowej stawki podatku jako stanowiące znaczną część podatku krajowego (pomoc państwa nr N 449/2001 – Niemcy; pomoc państwa nr NN 3A/2001 i NN 4A/2001 – Szwecja).

F. Wnioski końcowe

Zwolnienie sektorowe i odstępstwa regionalne od podatku od energii elektrycznej stanowiły pomoc państwa w rozumieniu art. 61 ust. 1 Porozumienia o EOG. Urząd konkluduje, że te środki podatkowe były niezgodne z funkcjonowaniem Porozumienia o EOG. Ich zwrot wraz z odsetkami⁽⁷⁹⁾ nastąpi w zakresie pomocy otrzymanej po dniu 6 lutego 2003 r.

Urząd konkluduje ponadto, że zwolnienie z podatku od węgla i koksu stosowanych jako surowce lub reduktory nie stanowiło pomocy państwa w rozumieniu art. 61 ust. 1 Porozumienia o EOG. Urząd konkluduje również, że ani zniesienie podatku od SO₂ od węgla i koksu ani zniesienie podatku od SO₂ od emisji z rafinerii ropy naftowej z dniem 1 stycznia 2002 r. nie stanowiło pomocy państwa w rozumieniu art. 61 ust. 1 Porozumienia o EOG.

Z drugiej strony, zwolnienie przemysłu cementowego i keramzytu z podatku od CO₂ od węgla i koksu wykorzystywanych do celów energetycznych, stanowiło pomoc państwa w rozumieniu art. 61 ust. 1 Porozumienia o EOG. Urząd nie może stwierdzić zgodności tego środka pomocy z funkcjonowaniem Porozumienia o EOG. Niemniej jednak ten środek pomocy nie podlega zrotowi.

Urząd konkluduje również, że obniżenie stawki podatku od CO₂ od olejów mineralnych na korzyść przemysłu papierniczego i celulozowego stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 61 ust. 1 Porozumienia o EOG. Urząd zajmuje stanowisko, że obniżenie stawki podatku dla przemysłu papierniczego i celulozowego jest zgodne z funkcjonowaniem Porozumienia o EOG, w szczególności jej art. 61 ust. 3 lit. c), w związku z Wytocznymi dotyczącymi ochrony środowiska, do dnia 31 grudnia 2004 r.

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

1. Następujące środki norweskie stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 61 ust. 1 Porozumienia o EOG:
 - a) zwolnienie przemysłu wytwórczego i wydobywczego z podatku od zużycia energii elektrycznej,
 - b) zwolnienie z podatku od zużycia energii elektrycznej przedsiębiorstw z siedzibą w Finnmark i w siedmiu gminach w Północnym Troms (Karlsøy, Kvænangen, Kåfjord, Lyngen, Nordreisa, Skjervøy og Storfjord),
 - c) zwolnienie przemysłu cementowego i keramzytu z podatku od CO₂ od węgla i koksu wykorzystywanych do celów energetycznych,
 - d) obniżenie stawki podatku od CO₂ od olejów mineralnych na korzyść przemysłu papierniczego i celulozowego.
2. Zwolnienie z podatku od CO₂ od węgla i koksu wykorzystywanych jako surowce i reduktory nie stanowi pomocy w rozumieniu art. 61 ust. 1 Porozumienia o EOG.
3. Zniesienie podatku od SO₂ od wykorzystywania węgla i koksu oraz zniesienie podatku od SO₂ od emisji z rafinerii ropy naftowej z dniem 1 stycznia 2004 r. nie stanowi pomocy państwa w rozumieniu art. 61 ust. 1 Porozumienia o EOG.
4. Środki przywołane w pkt 1 niniejszej decyzji stanowią nową pomoc od dnia 1 stycznia 2002 r.
5. Środek, o którym mowa w pkt 1 lit. d) niniejszej decyzji, jest zgodny z funkcjonowaniem Porozumienia o EOG do dnia 31 grudnia 2004 r.
6. Środki, o których mowa w pkt 1 lit. a), b) i c) niniejszej decyzji, są niezgodne z funkcjonowaniem Porozumienia o EOG.

⁽⁷⁹⁾ Zob. art. 14 ust. 2 w części II protokołu 3 do Porozumienia o Nadzorze i Trybunale oraz rozdział 34 Wytocznych dotyczących pomocy państwa).

7. Odnośnie do niezgodnej pomocy, o której mowa w pkt 1 lit. c) niniejszej decyzji, zwrot nie jest konieczny.
8. Niezgodna pomoc, o której mowa w pkt 1 lit. a) i b) niniejszej decyzji, musi być zwrócona przez odbiorców pomocy za okres począwszy od 6 lutego 2003 r. Zwrot musi nastąpić niezwłocznie i zgodnie z procedurami przewidzianymi prawem krajowym, pod warunkiem, że umożliwiają one natychmiastowe i skuteczne wykonanie decyzji. Kwota zwrotu musi być równa znacznej części podatku krajowego, w minimalnej wysokości 0,5 EUR/MWh określonej w dyrektywie w sprawie podatku energetycznego (dyrektywa Rady 2003/96/WE). Pomoc będąca przedmiotem zwrotu, obejmuje odsetki od dnia, w którym beneficjenci zaczęli nią dysponować, do dnia zwrotu. Odsetki nalicza się według stopy referencyjnej wykorzystywanej w obliczeniach ekwiwalentu dotacji pomocy regionalnej corocznie.
9. Urząd wzywa rząd norweski do przedstawienia informacji, w terminie dwóch miesięcy od otrzymania niniejszej decyzji, o środkach, jakie zostały przez niego podjęte w celu wykonania niniejszej decyzji.
10. Niniejsza decyzja skierowana jest do Królestwa Norwegii.
11. Autentyczny tekst decyzji został sporządzony w języku angielskim.

Sporządzono w Brukseli, dnia 30 czerwca 2004 r.

W imieniu Urzędu Nadzoru EFTA

Hannes HAFSTEIN

Przewodniczący

Einar M. BULL

Członek Kolegium

DECYZJA URZĘDU NADZORU EFTA**z dnia 9 września 2004 r.****dotycząca statusu Islandii w odniesieniu do chorób ryb: wirusowej posocznicy krwotocznej (VHS) i zakaźnej martwicy układu krwiotwórczego ryb łososiowatych (IHN)**

(2004/C 319/09)

URZĄD NADZORU EFTA,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym (zwane dalej „Porozumieniem o EOG”), w szczególności jego art. 109 i Protokół 1 do niego,

uwzględniając Porozumienie między państwami EFTA w sprawie ustanowienia Urzędu Nadzoru i Trybunału Sprawiedliwości, w szczególności jego art. 5 ust. 2 lit. d) oraz Protokół 1 do niego,

uwzględniając akt, o którym mowa w pkt. 4.1.5 rozdziału I załącznika I do Porozumienia o EOG, tj.: Dyrektywę Rady 91/67/EWG z dnia 28 stycznia 1991 r. dotyczącą warunków zdrowotnych zwierząt obowiązujących przy wprowadzaniu do obrotu zwierząt i produktów akwakultury, dostosowaną Protokołem 1 do Porozumienia o EOG, w szczególności art. 5 tego aktu,

uwzględniając decyzję Urzędu Nadzoru EFTA nr 196/04/COL z dnia 14 lipca 2004 r. upoważniającą członka ponoszącego szczególną odpowiedzialność za swobodny przepływ towarów do podejmowania niektórych decyzji i środków, w szczególności jej pkt 1,

a także mając na uwadze, co następuje:

W celu uzyskania, dla co najmniej jednej z chorób ryb: wirusowej posocznicy krwotocznej (VHS) i zakaźnej martwicy układu krwiotwórczego ryb łososiowatych (IHN), statusu strefy zatwierdzonej i zatwierdzonego gospodarstwa hodującego ryby położonego w niezatwierdzonej strefie, państwa EFTA przedkładają Urzędowi Nadzoru EFTA (zwanemu dalej „Urzędem”) odpowiednie uzasadnienie i przepisy krajowe zapewniające zgodność z warunkami ustanowionymi w akcie.

Urząd, decyzją nr 155/03/COL z dnia 18 lipca 2003 r., zatwierdził zgodnie z art. 10 aktu islandzki program, którego celem jest uzyskanie statusu strefy zatwierdzonej zgodnie z art. 5 aktu w odniesieniu do dwóch chorób: VHS i IHN.

Rząd Islandii, pismem z dnia 17 października 2003 r., złożył do Urzędu wnioski o przyznanie dla kontynentalnych i przybrzeżnych stref Islandii statusu strefy zatwierdzonej w odniesieniu do dwóch chorób: VHS i IHN.

Urząd ocenił informacje dostarczone przez Islandię i stwierdził, że kontynentalne i przybrzeżne strefy w obrębie jej terytorium kwalifikują się do przyznania statusu strefy zatwierdzonej w odniesieniu do dwóch chorób: VHS i IHN, gdyż spełniają wymagania art. 5 aktu.

Dzięki uzyskaniu statusu strefy zatwierdzonej, status zdrowotny w Islandii w odniesieniu do dwóch chorób: VHS i IHN jest równorzędny z podobnym statusem, jaki posiada strefa w Unii Europejskiej w przypadku tych dwóch chorób.

Dla jasności właściwe jest uchylene decyzji Urzędu Nadzoru EFTA nr 155/03/COL z dnia 18 lipca 2003 r., zatwierdzającej program islandzki stosowany wobec dwóch chorób: VHS i IHN.

Urząd, w drodze decyzji 223/04/COL, skierował sprawę do Komitetu Weterynaryjnego EFTA, wspomagającego Urząd Nadzoru EFTA.

Środki przewidziane w niniejszej decyzji są zgodnie z opinią Komitetu Weterynaryjnego EFTA, wspomagającego Urząd Nadzoru EFTA,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

1. Części Islandii, o których mowa w Załączniku, uznaje się za zatwierdzone strefy kontynentalne i zatwierdzone strefy przybrzeżne dla ryb w odniesieniu do chorób ryb: wirusowej posocznicy krwotocznej (VHS) i zakaźnej martwicy układu krwiotwórczego ryb łososiowatych (IHN).
2. Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem 15 września 2004 r.
3. Niniejsza decyzja skierowana jest do Islandii.
4. Autentycznym tekstem niniejszej decyzji jest tekst w języku angielskim.

Sporządzono w Brukseli, 9 września 2004 r.

W imieniu Urzędu Nadzoru EFTA

Bernd HAMMERMANN

Członek Kolegium

Niels FENGER

Dyrektor

ZAŁĄCZNIK

Strefy zatwierdzone w odniesieniu do jednej lub obu chorób ryb: IHN i VHS**IHN**

Cały obszar stref kontynentalnych i przybrzeżnych Islandii.

VHS

Cały obszar stref kontynentalnych i przybrzeżnych Islandii.

DECYZJA URZĘDU NADZORU EFTA**z dnia 9 września 2004 r.****zatwierdzając przedłożony przez Norwegię program usuwania wszystkich ryb zakażonych niedokrwiistością zakaźną łososia (ISA) w gospodarstwach norweskich**

(2004/C 319/10)

URZĄD NADZORU EFTA,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym (zwane dalej „Porozumieniem o EOG”), w szczególności jego art. 109 i Protokół 1 do niego,

uwzględniając Porozumienie między państwami EFTA o ustanowieniu Urzędu Nadzoru i Trybunału Sprawiedliwości, w szczególności jego art. 5 ust. 2 lit. d) oraz Protokół 1 do niego,

uwzględniając akt, o którym mowa w pkt. 3.1.7 rozdziału I załącznika I do Porozumienia o EOG, tj.: Dyrektywę Rady 93/53/EWG z dnia 24 czerwca 1993 r. wprowadzającą minimalne środki wspólnotowe zwalczania niektórych chorób ryb, ze zmianami, dostosowaną Protokołem 1 do Porozumienia o EOG, w szczególności pierwsze tiret art. 6 lit. a) tego aktu,

uwzględniając decyzję Urzędu Nadzoru EFTA nr 196/04/COL z dnia 14 lipca 2004 r. upoważniającą członka ponoszącego szczególną odpowiedzialność za swobodny przepływ towarów do podejmowania niektórych decyzji i środków, w szczególności jej pkt 1,

a także mając na uwadze, co następuje:

Pierwsze tiret art. 6 lit. a) aktu stanowi, że w celu zwalczania ognisk niedokrwiistości zakaźnej łososia (ISA) wszystkie ryby w zakażonym gospodarstwie muszą zostać usunięte zgodnie z programem ustanowionym przez urzędowe służby i zatwierdzonym przez Urząd Nadzoru EFTA (dalej zwany „Urzędem”).

Akt, o którym mowa w pkt 3.2.29 rozdziału I załącznika I do Porozumienia o EOG, Decyzja Komisji 2003/466/WE z dnia 13 czerwca 2003 r. ustanawiająca kryteria podziału na strefy i urzędowego nadzoru w następstwie podejrzenia lub potwierdzenia występowania niedokrwiistości zakaźnej łososia (ISA) określa plany pobierania próbek oraz metody diagnostyczne do celów wykrywania i potwierdzania ISA, jak również kryteria podziału na strefy i urzędowego nadzoru w następstwie podejrzenia lub potwierdzenia ISA.

Pismem z dnia 30 stycznia 2003 r. i wyjaśnieniem w piśmie z dnia 7 kwietnia 2004 Norwegia zwróciła się do Urzędu z wnioskiem o zatwierdzenie norweskiego programu usuwania wszystkich ryb w gospodarstwach zakażonych wirusem ISA, jak przewiduje art. 6 aktu i na podstawie kryteriów zawartych w decyzji 2003/466/WE.

Urząd, w ścisłej współpracy z Komisją Wspólnot Europejskich, zbadał i ocenił program przedłożony przez Norwegię w świetle aktualnie dostępnych dowodów naukowych i technicznych.

Usunięcie ryb należy przeprowadzić w taki sposób, aby zapobiec dalszemu rozprzestrzenianiu się choroby na inne gospodarstwa i populację dzikich zwierząt podatnych na tę infekcję.

Podstawą do usunięcia ryb musi być analiza poszczególnych przypadków pod kątem ryzyka dalszego rozprzestrzeniania się choroby, włącznie z oceną, czy ognisko ma poważny charakter i innymi okolicznościami wpływającymi na ryzyko, przy uwzględnieniu dotychczasowych doświadczeń praktycznych i dowodów naukowych.

Ocena wykazuje, że program przedłożony przez Norwegię spełnia wymagania dla tego typu programu, a zatem należy go zatwierdzić.

Urząd Nadzoru EFTA, w drodze decyzji 222/04/COL, skierował sprawę do Komitetu Weterynaryjnego EFTA, wspomagającego Urząd Nadzoru EFTA.

Środki przewidziane w niniejszej decyzji są zgodnie z opinią Komitetu Weterynaryjnego EFTA, wspomagającego Urząd Nadzoru EFTA,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

1. Niniejszym zatwierdza się przedłożony przez Norwegię program usuwania wszystkich ryb zakazonych niedokrwistością zakaźną łososia (ISA) w gospodarstwach norweskich.
2. Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem 15 września 2004 r.
3. Niniejsza decyzja skierowana jest do Norwegii.
4. Autentycznym tekstem niniejszej decyzji jest tekst w języku angielskim.

Sporządzono w Brukseli, 9 września 2004 r.

W imieniu Urzędu Nadzoru EFTA

Bernd HAMMERMANN

Członek Kolegium

Niels FENGER

Dyrektor

DECYZJA URZĘDU NADZORU EFTA**z dnia 9 września 2004 r.****uznająca całą linię brzegową Norwegii jako strefę zatwierdzoną w odniesieniu do *Bonamia ostreae* i *Marteilia refringens***

(2004/C 319/11)

URZĄD NADZORU EFTA,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym (zwane dalej „Porozumieniem o EOG”), w szczególności jego art. 109 i Protokół 1 do niego,

uwzględniając Porozumienie między państwami EFTA o ustanowieniu Urzędu Nadzoru i Trybunału Sprawiedliwości, w szczególności jego art. 5 ust. 2 lit. d) oraz Protokół 1 do niego,

uwzględniając akt, o którym mowa w pkt 4.1.5 rozdziału I załącznika I do Porozumienia o EOG, tj.: Dyrektywę Rady 91/67/EWG z dnia 28 stycznia 1991 r. dotyczącą warunków zdrowotnych zwierząt obowiązujących przy wprowadzaniu do obrotu zwierząt i produktów akwakultury, dostosowaną Protokołem 1 do Porozumienia o EOG, w szczególności art. 5 tego aktu,

uwzględniając decyzję Urzędu Nadzoru EFTA nr 196/04/COL z dnia 14 lipca 2004 r. upoważniającą członka ponoszącego szczególną odpowiedzialność za swobodny przepływ towarów do podejmowania niektórych decyzji i środków, w szczególności jej pkt 1,

a także mając na uwadze, co następuje:

W celu uzyskania, dla co najmniej jednej z chorób mięczaków: bonamiozy i marteilozy, jeśli zostały one spowodowane patogenami *Bonamia ostreae* (*B. ostreae*) i *Marteilia refringens* (*M. refringens*), statusu strefy zatwierdzonej, państwa EFTA przedkładają Urzędowi Nadzoru EFTA (zwanemu dalej „Urzędem”) odpowiednie uzasadnienie i przepisy krajowe zapewniające zgodność z warunkami ustanowionymi w akcie.

Urząd, decyzją nr 191/94/COL z dnia 30 listopada 1994 r., zatwierdził programy dotyczące bonamiozy i marteilozy dla Norwegii.

Rząd Norwegii, pismem z dnia 20 listopada 2000 r., przedłożył Urzędowi wniosek o zatwierdzenie Norwegii jako jednej ze stref przybrzeżnych wolnych od bonamiozy i marteilozy.

Eksperti zewnątrzni ocenili dokumentację dostarczoną przez rząd norweski i stwierdzili, że Norwegia przedłożyła odpowiednie uzasadnienie wymagane w celu uzyskania statusu strefy zatwierdzonej w odniesieniu do *B. ostreae* i *M. refringens* dla całej linii brzegowej Norwegii, jak również, że dostarczone dane potwierdzają, iż przepisy krajowe obowiązujące w Norwegii zapewniają zgodność z wymaganiami dotyczącymi utrzymania zatwierdzonego statusu.

Urząd zgadza się z wnioskami ekspertów zewnętrznych, że dostarczona przez Norwację dokumentacja wskazuje na to, że cała linia brzegowa Norwegii kwalifikuje się do przyznania statusu strefy zatwierdzonej w odniesieniu do *B. ostreae* i *M. refringens*, gdyż spełnia wymagania art. 5 aktu.

Po dokonaniu oceny, czy należy wyłączyć część linii brzegowej Norwegii położoną w pobliżu granicy między Norwacją a Rosją w celu ustanowienia strefy buforowej, a także po przedyskutowaniu tej sprawy z Komisją Wspólnot Europejskich i ekspertem Wspólnotowego Laboratorium Referencyjnego UE ds. chorób mięczaków, Urząd stwierdził, że przynajmniej na razie nie można uzasadnić utworzenia takiej strefy buforowej.

Przedstawione przez Norwację aktualne informacje na temat statusu dwóch chorób dokumentują, że status ten nie uległ zmianie.

Urząd, w drodze decyzji 221/04/COL, skierował sprawę do Komitetu Weterynaryjnego EFTA, wspomagającego Urząd Nadzoru EFTA.

Środki przewidziane w niniejszej decyzji są zgodnie z opinią Komitetu Weterynaryjnego EFTA, wspomagającego Urząd Nadzoru EFTA,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

1. Strefy zatwierdzone dla Norwegii w odniesieniu do *B. ostreae* i *M. refringens* są wymienione w Załączniku.
2. Niniejsza decyzja wchodzi w życie z dniem 15 września 2004 r.
3. Niniejsza decyzja skierowana jest do Norwegii.
4. Autentycznym tekstem niniejszej decyzji jest tekst w języku angielskim.

Sporządzono w Brukseli, 9 września 2004 r.

W imieniu Urzędu Nadzoru EFTA

Bernd HAMMERMANN

Członek Kolegium

Niels FENGER

Dyrektor

ZAŁĄCZNIK

Strefy zatwierdzone w odniesieniu do chorób mięczaków *Bonamia ostreae* i *Marteilia refringens*

1. Cała linia brzegowa Norwegii
-

TRYBUNAŁ EFTA

Skarga wniesiona w dniu 31 sierpnia 2004 r. przez Fesil ASA i Finnfjord Smelteverk AS przeciwko Urzędowi Nadzoru EFTA

(Sprawa E-5/04)

(2004/C 319/12)

Skarga przeciwko Urzędowi Nadzoru EFTA została wniesiona do Trybunału EFTA w dniu 31 sierpnia 2004 r. przez Fesil ASA i Finnfjord Smelteverk AS, których reprezentantem prawnym jest Jan Magne Langseth, Advokat, Advokatfirmaet Schjødt AS, Dronning Mauds gt. 11, P.b. 2444 Solli, N-0201 Oslo.

Skarżący twierdzi, iż Trybunał powinien:

1. Unieważnić decyzję Urzędu Nadzoru EFTA 148/04/COL z dnia 30 czerwca 2004 r. oraz
2. Obciążyć Urząd Nadzoru EFTA kosztami postępowania.

Kontekst prawny i faktyczny oraz zarzuty prawne przytoczone na poparcie skargi:

- Zgodnie z decyzją Urzędu Nadzoru EFTA 148/04/COL (zwaną dalej „decyzją”) środek przyjęty przez Norwegię zwalniający przemysł wytwórczy i górniczy z podatku od zużycia energii elektrycznej stanowi pomoc państwa, a tym samym nową pomoc od dnia 1 stycznia 2002 r.
 - Decyzja stanowi, iż przedmiotowe środki są niezgodne z Porozumieniem EOG oraz, iż niezgodna z Porozumieniem pomoc musi być zwrócona przez podmioty ją otrzymujące.
 - Urząd Nadzoru EFTA nie dokonał prawidłowej oceny art. 61 ust. 1 Porozumienia EOG.
 - Urząd Nadzoru EFTA nadużył władzy w ramach Porozumienia EOG poprzez nieprawidłowe zastosowanie art. 61 ust. 3 Porozumienia EOG oraz wytycznych środowiskowych.
 - Nie istnieje podstawa prawna dotycząca zwrotu domniemanej pomocy przez skarżących.
-

Skarga wniesiona w dniu 31 sierpnia 2004 r. przez Prosessindustriens Landsforening, Borregaard, Elkem ASA, Norsk Hydro ASA, Eramet Norway AS, Norske Skogindustrier ASA, Södra Cell Folla AS, Tinfos Titan & Iron KS oraz Yara International ASA przeciwko Urzędowi Nadzoru EFTA

(Sprawa E-6/04)

(2004/C 319/13)

Skarga przeciwko Urzędowi Nadzoru EFTA została wniesiona do Trybunału EFTA w dniu 31 sierpnia 2004 r. przez Prosessindustriens Landsforening, Borregaard, Elkem ASA, Norsk Hydro ASA, Eramet Norway AS, Norske Skogindustrier ASA, Södra Cell Folla AS, Tinfos Titan & Iron KS oraz Yara International ASA, których reprezentantami prawnymi są Onno W. Brouwer, advocaat, oraz Michael Schuette, Rechtsanwalt, Freshfields Bruckhaus Derringer, Bastion Tower, Place du Champ de Mars 5, B-1050 Bruksela.

Skarżący twierdzi, iż Trybunał powinien:

1. Unieważnić decyzję Urzędu Nadzoru EFTA 148/04/COL z dnia 30 czerwca 2004 r. oraz
2. Obciążyć Urząd Nadzoru EFTA kosztami postępowania.

Kontekst prawny i faktyczny oraz zarzuty prawne przytoczone na poparcie skargi:

- Decyzja Urzędu Nadzoru EFTA 148/04/COL z dnia 30 czerwca 2004 r. (zwana dalej „decyzją”) dotyczy podatku od zużycia energii elektrycznej i stanowi, iż niezastosowanie tego podatku w odniesieniu do przemysłu wytwórczego stanowi pomoc państwa.
- Urząd Nadzoru EFTA naruszył art. 61 ust. 1 Porozumienia EOG.
- Urząd Nadzoru EFTA naruszył art. 61 ust. 1 Porozumienia EOG oraz część II Protokołu 3 w sprawie pomocy państwa w odniesieniu do zakwalifikowania istniejącej pomocy jako nowej.
- Decyzja narusza zasadę pewności prawnej.
- Urząd Nadzoru EFTA nie zastosował prawidłowej procedury, naruszając tym samym art. 17, 18 i 19 części II Protokołu 3 do Porozumienia o Nadzorze i Trybunale.
- Decyzja narusza art. 61 i 62 Porozumienia EOG w odniesieniu do zwrotu pomocy.

Skarga wniesiona w dniu 1 września 2004 r. przez Królestwo Norwegii przeciwko Urzędowi Nadzoru EFTA

(Sprawa E-7/04)

(2004/C 319/14)

Skarga przeciwko Urzędowi Nadzoru EFTA została wniesiona do Trybunału EFTA w dniu 1 września 2004 r. przez Królestwo Norwegii, którego reprezentantami prawnymi są Ketil Bøe Moen, zastępca adwokata, Urząd Prokuratora Generalnego (Sprawy cywilne), oraz Ingeborg Djupvik, doradca, Ministerstwo Spraw Zagranicznych, działający jako przedstawiciele, przy Prokuratorze Generalnym (Sprawy cywilne) w Oslo.

Skarżący twierdzi, iż Trybunał powinien:

1. Unieważnić decyzję Urzędu Nadzoru EFTA 148/04/COL z dnia 30 czerwca 2004 r. oraz
2. Obciążyć Urząd Nadzoru EFTA kosztami postępowania.

Kontekst prawny i faktyczny oraz zarzuty prawne przytoczone na poparcie skargi:

- Decyzja Urzędu Nadzoru EFTA 148/04/COL z dnia 30 czerwca 2004 r. (zwana dalej „decyzją”) dotyczy środowiskowych środków podatkowych w Norwegii.
 - W decyzji Urząd Nadzoru EFTA twierdzi, między innymi, iż cztery norweskie środki podatkowe stanowią pomoc państwa w rozumieniu art. 61 ust. 1 Porozumienia EOG.
 - W decyzji Urząd Nadzoru EFTA nakazał zwrot pomocy, którą stanowią dwa spośród wymienionych środków podatkowych, w oparciu o założenie, iż domniemany system pomocy stał się nową pomocą od dnia 1 stycznia 2002 r.
 - Urząd Nadzoru EFTA naruszył art. 61 ust. 1 Porozumienia EOG.
 - Przedmiotowe środki podatkowe nie są nową pomocą.
 - Nie istnieje podstawa prawna dotycząca zwrotu domniemanej pomocy przez skarżących.
-

III

(Powiadomienia)

KOMISJA

ZAPROSZENIE DO SKŁADANIA WNIOSKÓW — EAC65/04

Tempus III: Przewodnik dla wnioskodawców 2004/2005

(2004/C 319/15)

1. CELE I OPIS

Tempus jest programem Komisji Europejskiej dotyczącym współpracy transeuropejskiej w dziedzinie szkolnictwa wyższego, w ramach którego przyznawane są granty na rozwój i restrukturyzację szkolnictwa wyższego w krajach partnerskich. Program Tempus wspiera wielostronne projekty międzynarodowe dotyczące współpracy, w których uczestniczą instytucje szkolnictwa wyższego z Państw Członkowskich UE i z krajów partnerskich tworzące konsorcja projektu. Koordynacja na poziomie krajowym jest zapewniona w ramach zgłaszania projektów zgodnych z krajowymi priorytetami dotyczącymi realizacji programu Tempus, które co roku określa Komisja i właściwe władze każdego z krajów partnerskich.

Istnieją trzy główne instrumenty współpracy w ramach programu Tempus.

- stypendia indywidualne (Individual Mobility Grants – IMG) dają nauczycielom akademickim i pracownikom administracyjnym sektora szkolnictwa wyższego możliwości wyjazdów zagranicznych ograniczonych w czasie,
- działania strukturalne i uzupełniające (Structural and Complementary Measures – SCM) to krótkoterminowe projekty zgodne z podejściem góra-dół (top-down approach) wspierające głównie reformy krajowe,
- projekty współpracy międzyuczelnianej (Joint European Projects – JEP) to projekty średnioterminowe zgodne z podejściem dół-góra (bottom-up approach) wspierające reformy na poziomie instytucjonalnym.

2. KWALIFIKUJĄCY SIĘ WNIOSKODAWCY

Instytucje i organizacje, które mogą uczestniczyć w programie Tempus, obejmują instytucje szkolnictwa wyższego, a także instytucje pozaakademickie, jak na przykład organizacje pozarządowe, przedsiębiorstwa, przemysł oraz władze publiczne.

Zainteresowane instytucje muszą mieć siedzibę w jednym z niżej wymienionych krajów biorących udział w programie:

- dwadzieścia pięć Państw Członkowskich Wspólnoty Europejskiej,
- kraje partnerskie, do których zaliczają się obecnie kraje Bałkanów Zachodnich: Albania, Bośnia i Hercegowina, Chorwacja, Była Jugosłowiańska Republika Macedonii oraz Serbia i Czarnogóra⁽¹⁾; kraje Europy Wschodniej i Środkowej Azji: Armenia, Azerbejdżan, Białoruś, Gruzja, Kazachstan, Kirgistan, Mołdawia, Mongolia, Federacja Rosyjska, Tadżykistan, Turkmenistan, Ukraina i Uzbekistan; oraz partnerskie kraje śródziemnomorskie: Algieria, Egipt, Izrael⁽²⁾, Jordania, Liban, Maroko, Autonomia Palestyńska, Syria i Tunezja.

⁽¹⁾ Kosowo podlega tymczasowej międzynarodowej administracji cywilnej zgodnie z Rezolucją Nr 1244 Rady Bezpieczeństwa ONZ z dnia 10 czerwca 1999 r.

⁽²⁾ Ponieważ Izrael nie korzysta z dwustronnego programu MEDA, jego uczestnictwo w programie oparte jest na zasadzie samofinansowania.

Instytucje i organizacje z następujących grup krajów mogą uczestniczyć w projektach Tempus, ale jedynie na zasadzie samofinansowania:

- pozostałe kraje kandydujące: Bułgaria, Rumunia i Turcja; Bułgaria i Rumunia uczestniczyły już w programie Tempus w latach 1990–2000 jako kraje partnerskie, zdobywając bogate doświadczenie i osiągając pozytywne wyniki, które mogą okazać się przydatne dla konsorcjów projektów,
- kraje należące do Grupy G-24 poza Państwami Członkowskimi Wspólnoty Europejskiej (obecnie: Australia, Kanada, Islandia, Japonia, Liechtenstein, Norwegia, Nowa Zelandia, Szwajcaria i Stany Zjednoczone Ameryki).

3. BUDŻET I CZAS TRWANIA PROJEKTÓW

Program Tempus jest finansowany w ramach lokalnych programów współpracy CARDS (Zachodnie Bałkany), MEDA (kraje śródziemnomorskie) oraz TACIS (Europa Wschodnia, Kaukaz i Azja Środkowa). W ramach programu CARDS na rzecz programu Tempus zostanie udostępnione około 15 mln EUR, w ramach programu MEDA około 20 mln EUR i również około 20 mln EUR w ramach programu Taxis.

Stypendia związane ze zmianą miejsca zamieszkania pokrywają 100 % kosztów związanych z przemieszczaniem się. Stypendia indywidualne przyznawane są na okres od jednego do ośmiu tygodni, ale nie mogą przekroczyć kwoty 5 000 EUR.

Granty przyznawane na działania strukturalne i uzupełniające oraz projekty współpracy międzyuczelnianej pokrywają 95 % całkowitego kosztu kwalifikowanego projektu, pozostałe 5 % całkowitego kosztu kwalifikowanego projektu musi być współfinansowane odpowiednio przez wnioskodawcę i konsorcjum.

Działania strukturalne i uzupełniające mogą trwać do jednego roku. Maksymalna kwota grantu wynosi odpowiednio 150 000 EUR na działania strukturalne i 100 000 EUR na działania uzupełniające.

Maksymalna kwota grantu na dwuletnie projekty współpracy międzyuczelnianej wynosi 300 000 EUR oraz 500 000 EUR na trzyletnie projekty współpracy międzyuczelnianej.

4. TERMINY SKŁADANIA WNIOSKÓW

Coroczny termin składania wniosków o stypendia indywidualne: 15 lutego, 15 czerwca, 15 października.

Coroczny termin składania wniosków w sprawie działań strukturalnych i uzupełniających: 15 lutego, 15 października.

Coroczny termin składania wniosków w sprawie projektów współpracy międzyuczelnianej: 15 grudnia.

5. DODATKOWE INFORMACJE

Zaproszenie do składania wniosków w ramach programu Tempus („Przewodnik dla wnioskodawców” dotyczący realizacji programu w latach 2004/2005) opublikowano w pięciu językach (angielskim, francuskim, niemieckim, arabskim, rosyjskim) na poniżej wymienionej stronie internetowej pod linkiem „Apply for Tempus”. Na tej samej stronie można znaleźć również publikacje na temat wybranych wniosków oraz kryteria kwalifikowalności wniosków o przyznanie grantów złożone przez niektóre kraje partnerskie:

<http://www.etf.eu.int/tempus.nsf>

Wnioski o przyznanie finansowania muszą spełniać warunki określone w zaproszeniu do składania wniosków oraz zostać złożone na formularzach załączonych do zaproszenia do składania wniosków.

Zaproszenie do wyrażenia zainteresowania członkostwem w Panelu Naukowym ds. zanieczyszczeń w łańcuchu pokarmowym (Panel CONTAM) Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności

(2004/C 319/16)

Niniejsze zaproszenie adresowane jest do naukowców zainteresowanych członkostwem w Panelu Naukowym Europejskiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Żywności ustanowionym rozporządzeniem (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. Rozporządzenie ustanawia ogólne zasady i wymagania dotyczące prawa żywnościowego, powołuje Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) oraz ustanawia procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności⁽¹⁾. Rozporządzenie to zostało zmienione rozporządzeniem (WE) nr 1642/2003 z dnia 22 lipca 2003 r. (Dz.U. L 245 z 29.9.2003). Stała siedziba Urzędu znajduje się w Parmie we Włoszech.

Komitet Naukowy i Panel Naukowy Urzędu działają od maja 2003 r. Niniejsze zaproszenie adresowane jest w szczególności do ekspertów-naukowców mających doświadczenie w obszarach wymienionych poniżej i ma na celu obsadzenie wolnych miejsc w Panelu zajmującym się sprawami zanieczyszczeń w łańcuchu pokarmowym. Aktualna lista ekspertów jest dostępna pod adresem http://www.efsa.eu.int/science_en.html.

Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności

Jednym z głównych zadań Urzędu jest dostarczanie opinii naukowych, wspierających ustawodawstwo i politykę Wspólnoty we wszystkich obszarach, jakie mogą wywierać bezpośredni lub pośredni wpływ na bezpieczeństwo produktów żywnościowych i paszy dla zwierząt oraz w obszarach powiązanych z zagadnieniami dotyczącymi zdrowia i dobrostanu zwierząt oraz zdrowotności roślin uprawnych. Urząd przedstawia niezależne informacje dotyczące tych zagadnień oraz formułuje ostrzeżenia związane z pojawiającymi się zagrożeniami. Jego zadania obejmują również przedstawianie naukowych opinii dotyczących żywienia, ze szczególnym odniesieniem do ustawodawstwa wspólnotowego, organizmów modyfikowanych genetycznie i nowych technologii produkcji żywności. Zapewniając wysoki stopień niezależności, przejrzystości i poziomu naukowego, Urząd powinien wkrótce stać się powszechnie akceptowanym punktem odniesienia na tym polu. Oprócz korzystania ze swojego wyspecjalizowanego personelu, Urząd będzie również kierował siecią kompetentnych organizacji w UE, które wspierać będą go swoich działaniach.

Zadania Panelu Naukowego Urzędu

Zadaniem paneli naukowych jest opracowywanie opinii naukowych dla Urzędu w zakresie ich kompetencji.

Kompetencje Panelu Naukowego oraz odpowiednia wiedza ekspercka poszukiwana poprzez niniejsze zaproszenie są następujące:

Panel ds. zanieczyszczeń w łańcuchu pokarmowym (Panel CONTAM) zajmuje się problemami zanieczyszczeń w pożywieniu, paszy i związanych obszarach, niepożądanymi substancjami, takimi jak naturalne substancje toksyczne, mykotoksyny oraz pozostałościami substancji niedozwolonych, którymi nie zajmują się inne panele.

Wymagane doświadczenie: toksykologia ogólna, toksykologia weterynaryjna, toksykokinetyka (modelowanie i metabolizm)

Skład Panelu Naukowego

Panele naukowe składają się maksymalnie z 21 niezależnych ekspertów. Liczba i nazwiska naukowców wchodzących w skład panelu naukowego mogą ulegać zmianie w obliczu technicznych i naukowych zmian w Komisji, na wniosek Urzędu, zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 58 ust. 2 zmienionego rozporządzenia (WE) nr 178/2002.

⁽¹⁾ Dz.U. L 31 z 1.2.2002, str. 1–24.

Kwalifikacje

Kandydaci muszą posiadać:

- stopień naukowy w odpowiedniej dziedzinie nauki, najlepiej na poziomie doktoranckim,
- co najmniej 10-letnie doświadczenie zawodowe na poziomie, do którego uprawniają dane kwalifikacje.

Kryteria wyboru

Preferowani będą kandydaci, którzy posiadają:

- doświadczenie w przeprowadzaniu naukowej oceny ryzyka i przedstawianiu opinii naukowych w obszarach związanych z bezpieczeństwem żywności i paszy ogólnie, w szczególności w obszarach kompetencji Panelu Naukowego ds. zanieczyszczeń w łańcuchu pokarmowym,
- doświadczenie w recenzowaniu prac naukowych i publikacji innych naukowców, najlepiej w dziedzinach związanych z obszarem zainteresowań Panelu Naukowego ds. zanieczyszczeń w łańcuchu pokarmowym,
- umiejętność analizowania złożonych informacji i akt, często dotyczących szerokiego wachlarza dyscyplin i źródeł naukowych oraz przygotowywania projektów opinii i sprawozdań,
- udokumentowane wybitne osiągnięcia w jednej, a najlepiej w kilku, dziedzinie związanej z obszarem zainteresowań Panelu Naukowego ds. zanieczyszczeń w łańcuchu pokarmowym,
- doświadczenie zawodowe w pracy w środowisku multidyscyplinarnym, najlepiej w kontekście międzynarodowym,
- umiejętności kierownicze i komunikacyjne.

Umiejętność korzystania z nowoczesnych, elektronicznych środków wymiany dokumentów i komunikacji jest pożądana, biorąc pod uwagę zamiar wykorzystania takich technik przez Urząd w jak najlepszy sposób.

Niezależność oraz deklaracja dotycząca zaangażowania i interesów

Członkowie Panelu Naukowego są mianowani osobiście. Od kandydatów wymagane jest złożenie oświadczenia, w którym zobowiązują się do działania niezależnego od jakichkolwiek wpływów zewnętrznych oraz oświadczenia o interesach, które mogą być uznane za przeszkodę w działaniu niezależnym.

Proces doboru, mianowanie i kadencja

Zgłoszenia spełniające wymogi kwalifikacyjne zostaną poddane ocenie porównawczej przez Urząd na podstawie kryteriów podanych wyżej.

Urząd zastrzega sobie prawo do prowadzenia konsultacji z osobami trzecimi w sprawach doświadczenia zawodowego kandydatów w kontekście ich podań o członkostwo w Panelu Naukowym.

Członkowie Panelu Naukowego zostaną mianowani przez Zarząd, działający na podstawie wniosku Dyrektora Wykonawczego. Obecny Komitet Naukowy i Panele Naukowe działają od maja 2003 r. i podlegają wymianie co 3 lata.

Każdy z kandydatów może być mianowany członkiem tylko jednego panelu naukowego. Po uzyskaniu zgody od kandydata, może on zostać przydzielony do Panelu, nawet jeśli nie składał podania o członkostwo w nim. Kandydaci spełniający kryteria członkostwa, ale niezakwalifikowani, mogą otrzymać propozycję umieszczenia na liście rezerwowej w przypadku gdyby pojawiły się wakaty.

Równe szanse

Urząd stosuje obowiązującą w Unii Europejskiej zasadę równości kobiet i mężczyzn.

Obecność na posiedzeniach

Członkowie paneli naukowych powinni być przygotowani na regularne uczestnictwo w ich posiedzeniach. Ocenia się, że posiedzenia paneli odbywają się średnio cztery do sześciu razy w roku. W przypadku członków paneli, biorących udział w pracach grup roboczych, może wystąpić potrzeba udziału w większej liczbie posiedzeń.

Członkowie paneli naukowych nie są wynagradzani, ale są uprawnieni do rekompensaty w wysokości 300,00 EUR za każdy pełny dzień posiedzenia. Członkowie paneli otrzymują również diety zgodnie ze stawkami zawartymi w regulaminie Urzędu.

Procedura zgłaszania kandydatur

Urząd zachęca do przesyłania zgłoszeń za pomocą formularza umieszczonego na stronie internetowej, chociaż zgłoszenia przesyłane pocztą również będą przyjmowane.

Formularze zgłoszeniowe on-line dostępne są na stronie internetowej Urzędu pod adresem: www.efsa.eu.int i powinny być składane za pośrednictwem tej strony. Formularze zgłoszeń przesyłanych pocztą są również dostępne na stronie internetowej Urzędu www.efsa.eu.int lub w biurze pod adresem:

European Food Safety Authority (EFSA)
Anja Van Impe (Office 7/17)
Call for expression of interest – CONTAM Panel
Rue de Genève 10
B-1140 Brussels, Belgium

Formularze zgłoszeniowe powinny zostać przesłane listem poleconym na ten sam adres.

Urząd może w późniejszym terminie zwrócić się o przesłanie dokumentów dodatkowych.

Chociaż kandydaci mogą przesyłać zgłoszenia w dowolnym spośród języków urzędowych Unii Europejskiej, dla ułatwienia procedury kwalifikacyjnej wysoce pożądane jest składanie zgłoszeń w języku angielskim, niemieckim lub francuskim.

Wszystkie zgłoszenia traktowane będą jako poufne.

Termin składania zgłoszeń

Zgłoszenia należy przesłać drogą elektroniczną ze strony www.efsa.eu.int lub listem poleconym nie później niż dnia 28 lutego 2005 r. (data stempla pocztowego).

Urząd zastrzega sobie prawo do niebrania pod uwagę zgłoszeń otrzymanych po tej dacie.
